

لاویا

کتابِ تورات - بخشِ سوم

قربانی سوختنی

۱ خداوند موسیٰ ره کوی کد و از خیمه
ملاقات قد شی گپ زده گفت: ۲ "قد
بنی اسرائیل توره گفته دزوا بگی، وختیکه
یگو کس از مینکل شمو د خداوند از چارپایا
قربانی تقدیم مونه، او قربانی خو ره از گله یا
از رمه گرفته بیره.

۳ اگه قربانی ازو یگ قربانی سوختنی از گله
بشه، او یگ نرگا و بے عیب ره تقدیم کنه و او
ره د دان خیمه ملاقات بیره تاکه از طرف ازو د
حضور خداوند قبول شه. ۴ او دست خو ره د
سر قربانی سوختنی کش کنه و قربانی ازو قبول

مُوشه تا بَلَدَه شی کِفاره شُنه. ^۵ بعد ازو نَرگاو
 ره دَ حُضُورِ خُداوند حلال کنه و باچه های هارُون
 که پیشوایو آسته، خُون ره نَزْدِیک بیره و اُو ره دَ
 چار دُور قُربانگاه که دَ دانِ خَیمه مُلاقات آسته،
 پاش بَدیه. ^۶ بعد ازو قُربانی سوختنی پوست
 شُدَه تُوته تُوته شُنه. ^۷ اوخته باچه های هارُون
 پیشوا دَ بِلَه قُربانگاه آتش روشو کنه و هیزُم ره
 دَ بِلَه آتش بِچینه. ^۸ بعد ازو باچه های هارُون
 یعنی پیشوایو، تُوته های قُربانی ره قد کله و
 چربی شی دَ بِلَه هیزُم که دَ سِرِ آتشِ قُربانگاه
 آسته، دَ ترتیب بیلَه؛ ^۹ لیکن حِصّه های داخلی
 و پیچه های شی ره قد آو بُشویه و پیشوا پگ
 شی ره دَ بِلَه قُربانگاه دَ عِنوانِ قُربانی سوختنی
 بُسوزنه؛ ای یگ هدیه خاص و خوشبُوی مَورِدِ
 پَسند بَلَدَه خُداوند آسته.

^{۱۰} اگه قُربانی ازو یگ قُربانی سوختنی از رمه
 بَشَه، چی گوسپو، چی بُز، باید نَر و بے عیب
 بَشَه. ^{۱۱} و اُو ره باید دَ طرفِ شَمالِ قُربانگاه

دَ حُضُورِ خُداوندِ حلالِ کنه و باچه های هارون
 یعنی پیشوایو، خُونِ ازو ره دَ چاردورِ قُربانگاه
 پاشِ بدیه. ۱۲ بعد ازو قُربانی ره قد کله و چربی
 شی ٹوٹه ٹوٹه کنه و پیشوا اونا ره دَ بله هیژم
 که دَ سرِ آتِشِ قُربانگاه آسته، دَ ترتیبِ بیله.
 ۱۳ لیکنِ حصّه های داخلی و پیچه های شی
 ره قد آو بُشویه و پیشوا پگِ حصّه ها ره دَ
 بِلِه قُربانگاه بُسوزنه؛ ای یگِ قُربانی سوختنی
 آسته، یگِ هدیه خاص و خوشبوی مَوردِ پسند
 بلده خُداوند.

۱۴ و اگه قُربانی ازو بلده خُداوند یگِ قُربانی
 سوختنی از مُرغکو بشه، اُو قُربانی حُو ره از
 قُمری ها یا از کوتر ها بیره. ۱۵ پیشوا اُو ره دَ
 قُربانگاه بیره و سر شی ره کنده دَ بِلِه قُربانگاه
 بُسوزنه، مگم خُونِ شی ره دَ بَغَلِ قُربانگاه خِشپه
 کنه. ۱۶ سَنگدو و چتلی شی ره بُر کده طرفِ
 شرقِ قُربانگاه پورته کُنه، دَ جای که خِگِشتر
 آسته. ۱۷ بعد ازو اُو ره از مینکلِ بال های شی

چک کُنه، ولے دُو چک نَکُنه. اوخته پیشوا اُو
 ره دَ بِلَه هیزم که دَ سرِ آتَشِ قُربانگاه آسته،
 بُسوزنه. ای یگِ قُربانی سوختنی، یگِ هدیه
 خاص و یگِ خوشبوی مَوردِ پَسندِ بَلَدِه خُداوند
 آسته.

هدیه غَلَه-و-دانه

۱ و غَیْتیکه یَگو کس هدیه غَلَه-و-دانه
 ۲ دَ خُداوند میره، امو هدیه از بهترین آرد
 بَشَه. اُو دَ بِلَه اَزو روغو شیو کنه و کُنْدَر^a ره
 دَ بِلَه شی بیلَه. ۲ اوخته اُو ره دَ پیشِ باچه های
 هارون، یعنی پیشوایو بیره و پیشوا یگِ مُشتِ
 امزُو آرد ره قد روغو و پَگِ کُنْدَر شی بَگیره و
 دَ عِنوانِ نشانی هدیه غَلَه-و-دانه دَ بِلَه قُربانگاه
 بُسوزنه. ای یگِ هدیه خاص و یگِ خوشبوی
 مَوردِ پَسندِ بَلَدِه خُداوند آسته. ۳ و باقی مَنَدِه

^a ۲:۱ «کُنْدَر» موادِ خوشبوی از شَلیمِ دِرخت آسته.

هدیه غَلّه-و-دانه بلده هارون و باچه های شی
بشه؛ ای مُقدّسترین حصّه از هدیه های خاص
بلده خداوند آسته.

^۴ وختی هدیه غَلّه-و-دانه ره که دَ تندور پُخته
شده تقدیم مونی، اُو از بهترین آرد بَشه، چی
بُکی های فطیر که قد روغو گت شده، چی
نان فطیر تُنگ-و-کَرَک که رُوی شی قد روغو
چرب شده.

^۵ اگه هدیه غَلّه-و-دانه تُو دَ بله تاوه پُخته شده
بشه، اُو از بهترین آرد روغو گت شده و فطیر
بشه. ^۶ اُو ره تُوته تُوته کُو و دَ بله شی روغو
شیو کُو؛ ای یگ هدیه غَلّه-و-دانه آسته.

^۷ و اگه هدیه غَلّه-و-دانه تُو دَ کرای پُخته
شده بشه، اُو از بهترین آرد قد روغو جور شنه.

^۸ هدیه غَلّه-و-دانه ره که امزی چیزا جور شده
بشه دَ خداوند بیر و اُو ره دَ پیشوا پیش کُو و
پیشوا اُو ره دَ قربانگاه بُره. ^۹ پیشوا یگ حصّه
هدیه غَلّه-و-دانه ره گِرَفته دَ عنوانِ نشانی دَ

بَلِه قُرْبَانِگَاه بُسُوزَنَه. اِی یِگ هِدِیَه خَاص و
یِگ خُوشْبُوی مَورِدِ پَسَنَد بَلِدِه خُداوند آسْتَه.
۱۰ و باقی مَنده هِدِیَه غَلّه-و-دانه بَلِدِه هَارُون و
باچه های شی بَشَه؛ اِی مُقَدَّسْتَرین حِصّه از هِدِیَه
های خاص بَلِدِه خُداوند آسْتَه.

۱۱ هِدِیَه های غَلّه-و-دانه که دَ خُداوند تَقْدِیم
مُوشَه، هِیچ کُدم شی قَد خَمِیرمایه جور
نَشْنَه، چُون شُمُو نَباید خَمِیرمایه و عَسَل رَه
دَ عِنوانِ هِدِیَه خاص بَلِدِه خُداوند بُسُوزَنید.
۱۲ شُمومِیتَنید اُمُو چِیزا رَه دَ عِنوانِ هِدِیَه
نَوَبَرِ حَاصِلَات دَ خُداوند بَیرید، مَگم اَونا
نَباید دَ عِنوانِ خُوشْبُوی مَورِدِ پَسَنَدِ خُداوند
دَ بَلِه قُرْبَانِگَاه تَقْدِیم شُنَه. ۱۳ پَگِ هِدِیَه های
غَلّه-و-دانه رَه قَد نَمکِ نَمکی کُو؛ نَمکِ عَهْدِ
خُدايِ خُو رَه از هِدِیَه غَلّه-و-دانه دَرِیغ نَکُو.
پس قَد تَمَامِ قُرْبَانِی ها-و-هِدِیَه های خُو نَمکِ
تَقْدِیم کُو.

۱۴ اگه یگ هدیه غَلّه-و-دانه از نوبَرِ حاصِلات
 دَ خُداوند تقدیم مونی، خوشه های حاصِلِ نَوَ ره
 بَسِی و دَ آتِش بریو کده تقدیم کُو ۱۵ و دَ بِلَه
 شی روغو شیو کده کُنْدُر ره دَ سر شی بیل؛ ای
 یگ هدیه غَلّه-و-دانه آسته. ۱۶ و پیشوا حِصّه
 نشانی شی ره از غَلّه بریو شُده و از روغون
 شی قد تمام کُنْدُر شی دَ عِنوانِ هدیه خاص بِلِدَه
 خُداوند بُسوزنه.

قُرْبانی سلامتی

۱۳ اگه قُرْبانی ازو یگ قُرْبانی سلامتی
 آسته و اگه او ره از گِلَه گاوو گِرِفْتَه میره،
 چی نَر بَشَه، چی ماده، باید بے عیب بَشَه و
 او امو حیوان ره دَ حُضُورِ خُداوند تقدیم کُنه.
 ۲ او دِست خُو ره دَ سِرِ حِیوانِ قُرْبانی خُو کش
 کُنه و او ره دَ دانِ خِیمَه مُلاقاتِ حلال کُنه. بعد
 ازو باچه های هارُون که پیشوا یو آسته، خُون
 شی ره دَ چاردَوِرِ قُرْبانگاه پاش بَدیه. ۳ او از

قربانی سلامتی خوِیگ هدیه خاص بلده خداوند
 تقدیم کنه، یعنی چربی که حصه های داخلی ره
 مپوشنه و تمام چربی ره که د گردوبر حصه های
 داخلی آسته، ^۴ هر دو گرده ره قد چربی روی
 ازوا که د نزدیک پشت کمر آسته و جگرگوشه
 ره که قد گرده ها گرفته موشه. ^۵ اوخته باچه
 های هارون اونا ره د بله قربانی سوختنی که د
 بله هیزم آتش قربانگاه آسته، بسوزنه. ای یگ
 هدیه خاص و یگ خوشبوی مورد پسند بلده
 خداوند آسته.

^۶ و اگه قربانی ازو بلده قربانی سلامتی د
 خداوند از رمه آسته، چی نر بشه، چی ماده،
 او باید یگ حیوان بے عیب تقدیم کنه. ^۷ اگه او
 یگ گوسپو ره د عنوان قربانی خو تقدیم مونه،
 اموره د حضور خداوند بیره ^۸ و دست خو ره د
 سر قربانی کش کده او ره د دان خیمه ملاقات
 حلال کنه. بعد ازو باچه های هارون خون شی
 ره د چاردور قربانگاه پاش بدیه. ^۹ و او از

قُرْبَانِی سَلَامَتِی چَرَبِی شی رِه دَ عِنَوَانِ هَدِیَه
 خَاصِ بَلَدِه خُدَاوَنَد تَقَدِیْم کُنِه: تَمَامِ دُمِبِه شی
 رِه اَز اسْتُغُونِ پُشْتِ کَمَرِ جَدَا کُنِه، چَرَبِی کِه
 حِصَّه هَای دَاخِلِی رِه مُوِپوشَنِه و پِگِ چَرَبِی کِه
 دَ گِرَدَوِبَرِ حِصَّه هَای دَاخِلِی اَسْتِه، ^{۱۰} هَر دُو گُرْدِه
 رِه قَد چَرَبِی رُوی اَزوا کِه دَ نَزْدِیْکِ پُشْتِ کَمَرِ
 اَسْتِه و جِگَرگوشِه رِه کِه قَد گُرْدِه هَا قَتِی گِرِفْتِه
 مُوشِه. ^{۱۱} اوخْتِه پِیشوا اُونَا رِه دَ بِلَه قُرْبَانِگَا
 دَ عِنَوَانِ هَدِیَه خُورَاکِی بُسُوزَنِه. اِی یِگِ هَدِیَه
 خَاصِ بَلَدِه خُدَاوَنَد اَسْتِه.

^{۱۲} وَاگِه قُرْبَانِی اَزو یِگِ بُرُ اَسْتِه، اُو اُمُو رِه دَ
 حُضُورِ خُدَاوَنَد بِیْرِه ^{۱۳} و دِستِ خُو رِه دَ سَرِ شی
 کَش کَدِه اُو رِه دَ دَانِ خَیْمِه مُلَاقَاتِ حَلَالِ کُنِه.
 بَعْدِ اَزو بَاچِه هَای هَارُونِ خُونِ شی رِه دَ چَارْدَوَرِ
 قُرْبَانِگَا پَاشِ بَدِیَه. ^{۱۴} اُو اَمَزُو قُرْبَانِی خُو یِگِ
 هَدِیَه خَاصِ دَ خُدَاوَنَد بِیْرِه، یَعْنِی چَرَبِی رِه کِه
 حِصَّه هَای دَاخِلِی رِه مُوِپوشَنِه و پِگِ چَرَبِی رِه کِه
 دَ گِرَدَوِبَرِ حِصَّه هَای دَاخِلِی اَسْتِه، ^{۱۵} هَر دُو گُرْدِه

ره قد چربی رُوی ازوا که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر
 آسته و جگرگوشه ره که قد گُرده ها قتی گِرِفته
 موشه. ۱۶ اوخته پیشوا اونا ره دَ بِلَه قُربانگاه
 دَ عِنوانِ هدیه خوراکی بُسوزنه. ای یگ هدیه
 خاص و خوشبُوی مَورِدِ پَسندِ خُداوند آسته. پگ
 چربی ها دَ خُداوند تعلقِ دَره. ۱۷ ای یگ حُکمِ
 دایمی دَ تمامِ نسل های شُمو دَ هر جای که
 زندگی مُونید آسته: شُمو هرگز چربی و خُون
 نَخورید!

قُربانی گُناه

۴
 ۱ خُداوند بسمِ قد مَوسى گپ زده گُفت:
 ۲ "قد بَنی اسرائیل نقل کده بُگی که،
 'اگه یگو کس نافامیده دَ باره کُدم احکامِ خُداوند
 گُناه کنه و چیزای که نَباید انجام دَده شُنه، یکی
 ازوا ره انجام بَدیه، اینی مَقَررات آسته:

۳ اگه پیشوای که مَسَح شده^a گناه کنه و قوم ره مُجرِم جور کنه، اُو باید بلده گناه خُو یگ نَرگاوِ بے عیب ره دَ عِنوانِ قُربانی گناه دَ خُداوند تقدیم کنه. ۴ اُو اُمُو نَرگاو ره دَ دانِ خیمه مُلاقات دَ حُضُورِ خُداوند بیره و دِست خُو ره دَ سرِ نَرگاو کش کنه و اُو ره دَ حُضُورِ خُداوند حلال کنه. ۵ اوخته پیشوای مَسَح شده یگ مقدار خُونِ امزُو نَرگاو ره گِرِفته دَ خیمه مُلاقات بیره ۶ و پیشوا کِلکِ خُو ره دَ خُونِ غوْته کده یگ مقدار خُونِ ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ پیشِ رُوی پرده دَ جای مُقَدَّس هفت دفعه پاش بدیه. ۷ پیشوا یگ مقدارِ امزُو خُونِ ره دَ شاخای قُربانگاهِ بُوخور^b که دَ حُضُورِ خُداوند دَ مَنه خیمه مُلاقات آسته بُمَله و باقی مَنده خُونِ نَرگاو ره دَ بیخِ قُربانگاهِ قُربانی سوختنی که دَ دانِ درگه

^a ۴:۳ مَسَح شده یعنی اِنْتِخاب شده. ^b ۴:۷ قُربانگاه

دَ چار شنگِ خُو چار شاخ دَشت.

خیمه ملاقات آسته، شیو کنه. ^۸ پیشوا تمام
 چربی نرگاو قربانی گناه ره جدا کنه، یعنی
 چربی که حصّه های داخلی ره مُپوشنه و تمام
 چربی ره که دَ گردوبرِ حصّه های داخلی آسته،
^۹ هر دُو گرده ره قد چربی رُوی ازوا که دَ نزدیکِ
 پشتِ کمر آسته و جگرگوشه ره که قد گرده
 ها گرفته موشه؛ ^{۱۰} امو رقمیکه چربی نرگاو
 قربانی سلامتی جدا موشه. بعد ازو پیشوا اونا
 ره دَ بله قربانگاهِ قربانی سوختنی بسوزنه.
^{۱۱} لیکن پوستِ نرگاو و تمام گوشت شی ره قد
 کله و پیچه و تمام حصّه های داخلی و سرگین
 شی، ^{۱۲} یعنی تمام باقی منده نرگاو ره باید بُرو
 از خیمه گاه دَ یگ جای پاک، دَ جایی که خگِشترِ
 قربانگاه پورته موشه، بُره و او ره دَ بله آتشِ
 هیژم دَر بدیه؛ اَره، دَ جایی که خگِشتر پورته
 موشه، دَ اُونجی دَر دده شنه.

^{۱۳} و اگه پگِ جماعتِ اسرائیل خطا کنه و
 امو خطا از نظرِ جماعت پوشیده بشه، یعنی

اونا یکی از کارای ره انجام بدیه که مطابق احکام خداوند نباید انجام دده شنه و اونا مجرم شنه،^{۱۴} وختی خطای که اونا کده بر ملا موشه، جماعت باید یگ نرگاو ره د عنوان قربانی گناه بیره و او ره د پیش خیمه ملاقات تقدیم کنه.^{۱۵} و ریش سفیدای جماعت د حضور خداوند دستای خو ره د سر نرگاو کش کنه و او ره د حضور خداوند حلال کنه.^{۱۶} اوخته پیشوای مسح شده، یگ مقدار خون امزو نرگاو ره د خیمه ملاقات بیره^{۱۷} و پیشوا کلک خو ره د خون غوئه کده امزو خون هفت دفعه د حضور خداوند د پیش روی پرده^a پاش بدیه.^{۱۸} پیشوا یگ مقدار امزو خون ره د شاخای قربانگاه بخور که د منه خیمه د حضور خداوند آسته، بمله و باقی منده خون ره د بیخ قربانگاه قربانی

^a ۱۷:۴ د پیش روی پرده که د منه خیمه مقدس آسته.

امچنان د آیه ۶ امزی فصل رجوع کنید.

سوختنی که دَ دانِ خیمه ملاقات آسته، شیو
کنه. ۱۹ و تمام چربی شی ره گِرِفْتَه دَ بِلَه
قُربانگاه بُسوزَنَه. ۲۰ او امو کار ره قد امزی
نَرگاو کُنه که قد نَرگاوِ قُربانی گُناه کُدد؛ اَره
عینِ کار ره قد امزی نَرگاو کنه. دَ امزی رقم
پیشوا بِلده ازوا کِفاره مونه و اونا بخشیده
مُوشه. ۲۱ بعد ازو امو نَرگاوِ قُربانی شُده ره
از خیمه‌گاه بُرو بُره و او ره دَر بَدیه، امو رقم
که نَرگاوِ اوّل ره دَر دَد. ای یگ قُربانی گُناه
بِلده جماعت آسته.

۲۲ اگه یگ رهبر گُناه کنه و نافامیده یکی
از کارای ره انجام بَدیه که مُطابِقِ تمامِ احکامِ
خُداوند، خُدای شی نباید انجام دَده شُنه و او
مُجرِمِ شُنه، ۲۳ وختی گُناهی ره که کده بِلده شی
بَرَمَلَا شُنه، او باید یگ تَکِه بے عیب ره دَ عِنوانِ
قُربانی خُو بیرَه ۲۴ و دِستِ خُو ره دَ سِرِ تَکِه
کش کده او ره دَ امزو جای حلال کُنه که قُربانی
سوختنی ره دَ حُضُورِ خُداوند حلال مونه. ای

یگ قُرْبانی گُناه آسته. ۲۵ و پیشوا یگ مقدار
 خُونِ قُرْبانی گُناه ره قد کِلک خُو گِرِفته دَ شاخای
 قُرْبانگاهِ قُرْبانی سوختنی بُمَله و باقی مَندِه خُون
 ره دَ بیخِ قُرْبانگاهِ قُرْبانی سوختنی شیو کنه.
 ۲۶ و پِگ چربی ازو ره رقمِ چربی قُرْبانی سلامتی
 دَ بِلَه قُرْبانگاهِ بُسوزنه. دَمزی رقمِ پیشوا بِلَدِه
 گُناه امزُو رهبر کِفاره مونه و او بخشیده موشه.
 ۲۷ اگه یگ نفر از مردُمِ عام نَافامیده گُناه
 کنه و یکی از کارای ره انجام بَدیه که مُطابِقِ
 احکامِ خُداوند نَباید انجام دَدِه شُنه، او مُجرِمِ
 موشه. ۲۸ وختی گُناهی ره که کده بِلَدِه شی
 بَرَمَلَا موشه، او باید یگ بَزِ مادِه بے عیب ره
 دَ عِنوانِ قُرْبانی خُو بِلَدِه گُناهی که کده بیره
 ۲۹ و دِسْتِ خُو ره دَ سِرِ قُرْبانی گُناه کش کده او
 ره دَمزُو جای حلال کنه که قُرْبانی سوختنی ره
 حلال مونه. ۳۰ و پیشوا یگ مقدار خُونِ بَزِ ره
 قد کِلک خُو گِرِفته دَ شاخای قُرْبانگاهِ قُرْبانی
 سوختنی بُمَله و باقی مَندِه خُونِ ره دَ بیخِ قُرْبانگاه

شیو کنه. ^{۳۱} اُو تمام چربی شی ره جدا کنه،
 اُمُو رقم که چربی قُرَبانی سلامتی جدا موشه.
 و پیشوا اُو ره دَ بِلَه قُرَبانگاه دَ عِنوانِ خوشبُوی
 مَورِدِ پَسَنَدِ خُداوند بُسوزَنه. دَمزی رقم پیشوا
 بِلَدِه امزُو نفر کِفاره مونه و اُو بَخشیدِه موشه.
^{۳۲} اگه اُو نفر یگ گوسپو ره بِلَدِه قُرَبانی خُو دَ
 عِنوانِ قُرَبانی گناه میره، اُو یگ میشِ بے عیب
 ره بیره ^{۳۳} و دِسْتِ خُو ره دَ سِرِ قُرَبانی گناه
 کش کُنه و اُو ره دَ عِنوانِ قُرَبانی گناه دَمزُو
 جای حلال کُنه که قُرَبانی سوختنی ره حلال
 مونه. ^{۳۴} و پیشوا یگ مِقْدارِ خُونِ قُرَبانی گناه
 ره قَدِ کِلکِ خُو گِرِفْتِه دَ شاخای قُرَبانگاهِ قُرَبانی
 سوختنی بُمَله و باقی مَنَدِه خُونِ شی ره دَ بیخِ
 قُرَبانگاه شیو کنه. ^{۳۵} اُو تمام چربی ازو ره جدا
 کنه، اُمُو رقم که چربی گوسپونِ قُرَبانی سلامتی
 جدا موشه؛ و پیشوا اُو ره دَ بِلَه قُرَبانگاه دَ سِرِ
 هدیه‌های خاصِ خُداوند بُسوزَنه. دَ امزی طریق

پیشوا بلده ازو نفر بخاطر گناهی که کده، کفارہ
مونه و او بخشیده موشه.

مُقَرَّرَات دَ بَارِه جُرْمَانِه

۱ اگه یگو کس دزی باره گناه کنه یعنی
۵ آوازِ قَسْم دِهِنْدِه ره بَشَنَوِه و شَاهِدِ چِیزِ
که دیده یا خبر دَرِه آسْتِه و توره نَگِیِه، اُو سَزای
گناه خُو ره مِیَنَگرِه. ۲ یا اگه کُدم کس دَ یگو
چِیزِ نَجِسِ دُکِه بُوخوره، یعنی دَ لَاشِ حِیَوَانِ دَرِنْدِه
نَجِسِ، دَ لَاشِ چَارِبَایِ نَجِسِ یا دَ لَاشِ خَزِنْدِه
نَجِسِ، اگه بے خبر ام بَشِه، اُو مُجْرِمِ موشه.
۳ اگه یگو کس دَ نَجِسِ اِنْسَانِ دُکِه بُوخوره،
هر رقم نَجِسِ که مِیْتِنِه اِنْسَانِ ره نَجِسِ کنه،
حتیٰ اگه بے خبر ام بَشِه، وختیکه خبر موشه،
اُو مُجْرِمِ موشه. ۴ یا اگه یگو کس از دان شی
قَسْمِ نَاسَنَجِیدِه بُر شُنِه، بَلْدِه کارِ بَدِ یا بَلْدِه کارِ
خُوبِ، یعنی دَ هر کارِ که یگ آدم نَاسَنَجِیدِه
قَسْمِ بُوخوره، اگه بے خبر ام بَشِه، وختیکه خبر

موشه، هر کدَمِ امزی قَسَمِ ها که بَشه اُو مُجرِمِ
 موشه. ^۵ پس وختیکه یگ نفر دِ یکی امزی چیزا
 مُجرِمِ موشه، اُو باید گناهی ره که کده، اِقرار
 کُنه ^۶ و جُرمانه خُو ره بخاطرِ گناهی که کده دِ
 خُداوند بیره؛ اُو یگ حیوانِ ماده ره از رمه، چی
 گوسپو بَشه، چی بَز دِ عِنوانِ قُربانی گناه بیره
 و پیشوا بلده ازو بخاطرِ گناهِ شی کِفاره کُنه.
^۷ اگه اُو آدمِ تَوان شی نَموشه که یگ گوسپو
 بیره، اُو باید بلده جُرمانه خُو بخاطرِ گناهی که
 کده دُو قمری یا دُو کوتر دِ حُضورِ خُداوند بیره؛
 یگ شی ره دِ عِنوانِ قُربانی گناه و دِیگه شی
 ره دِ عِنوانِ قُربانی سوختنی. ^۸ اُو باید اونا ره دِ
 پیشوا بیره و پیشوا اوّل امو ره که بلده قُربانی
 گناه آسته تقدیم کُنه. اُو سر شی ره تاو بدیه،
 مگم از تَن شی جدا نَکنه. ^۹ اُو یگ مقدار خُونِ
 قُربانی گناه ره گِرِفته دِ بَغلِ قُربانگاه پاش بدیه و
 باقی مَنده شی ره دِ بیخِ قُربانگاه خِشپه کُنه. ای
 یگ قُربانی گناه آسته. ^{۱۰} بعد ازو دوّم شی ره دِ

عنوانِ قُرْبانی سوختنی دَ مُطَابِقِ مُقَرَّرَاتِ تَقْدِیمِ
کنه. دَمزی رِقْمِ پِیشوا بِلدِه امزُو نَفَرِ بَخاطِرِ
گُناهی که کده کِفاره مُونه و اُو نَفَرِ بَخشیدِه
مُوشه.

۱۱ لیکن اگه تَوان شی نَمُوشه که دُو قَمری
یا دُو کَوتر بیره، اوخته بِلدِه قُرْبانی خُو بَخاطِرِ
گُناهی که کده، اُو یگ دَهْمِ ایفه^a بَهترین آرد ره
دَ عِنوانِ قُرْبانی گُناه بیره، مگم اُو نَباید دَ بِلِه
ازو روغو شیو کنه و نه ام کُنْدَر دَ سر شی بیلِه،
چراکه ای یگ قُرْبانی گُناه آسته. ۱۲ اُو باید
آرد ره دَ پِیشوا بیره و پِیشوا یگ مُشت شی
ره دَ عِنوانِ نشانی شی بِگیره و دَ سرِ هدیه‌های
خاصِ خُداوند دَ بِلِه قُرْبانگاه بُسوزنه. ای یگ
قُرْبانی گُناه آسته. ۱۳ دَمزی رِقْمِ پِیشوا بِلدِه ازو
بَخاطِرِ گُناهی که دَ باره یکی امزی چیزا کده

a ۱۱:۵ یگ دَهْمِ ایفه تقریباً یگ کیلو مُوشه.

کِفاره مُونه و اُو آدَم بَخشِيده مُوشه. باقى مَنده
 آرد رَقْمِ هَدِيه غَلّه-و-دانه از پيشوا بَشه. ”
 ۱۴ و خُداوند قد مُوسى گپ زده گُفت: ۱۵ ”اگه
 يگ آدَم خَطَا كُنّه كه نَافامِيده دَ باره يكى از
 چيزاى مُقَدَّسِ خُداوند گُناه كُنّه، اوخته اُو بايد
 يگ قُوجِ بے عَيْبِ رِه از رَمه گِرِفته دَ عِنوانِ
 جُرمانه خُو دَ خُداوند بِيَره؛ اَرزِشِ ازو برابرِ مِثقالِ
 هاى نُقَره بَشه كه مُطابِقِ مِثقالِ خِيَمِه مُقَدَّسِ بَلدِه
 جُرمانه تَعْيِينِ شُدّه. ۱۶ و دَ باره اُمُو چيزِ مُقَدَّسِ
 كه اُو گُناه كده، بايد تاوانِ بَدِيه و پَنج-يگ ام دَ
 بِلّه شى اِضاَفه كُنّه؛ اُو اُمُو رِه دَ پيشوا بَدِيه و
 پيشوا قد قُوجِ جُرمانه بَلدِه ازو كِفاره كُنّه و اُو
 بَخشِيده مُوشه.

۱۷ و اگه يگو كس گُناه كنه و يكى از كاراى
 رِه اِنجامِ بَدِيه كه مُطابِقِ تَمَامِ احكامِ خُداوند
 نَباید اِنجامِ دَدّه شُنّه، باو جُودِ كه پى نَبُرده، اُو
 مُجَرّمِ حِسابِ مُوشه و سزايِ گُناهِ خُو رِه مِينِگره.
 ۱۸ اُو بايد يگ قُوجِ بے عَيْبِ رِه از رَمه گِرِفته

مُطَابِقِ اَرَزِشِ تَعْيِينِ شُدِه دَ عِنْوَانِ جُرْمَانِه خُو
 دَ پِيشْوَا بِيرِه و پِيشْوَا بَلْدِه اَزُو بَخَاطِرِ خَطَايِ
 كِه نَافَامِيدِه اَز شِي سِر زَدِه، كِفَارِه مُونِه و اُو
 بَخَشِيدِه مُوشِه. ^{۱۹} اِي يِگِ جُرْمَانِه يِه، چُون اُو
 وَاقِعَاً دَ حُضُورِ خُداوندِ مُجْرِمِ اَسْتِه.

۱ و خُداوندِ قَدِ مُوسَى كَپِ زَدِه كُفْتِ:
 ۲ ”اگِه يِگِ نَفَرِ كُناهِ كَنِه و دَ ضِدِّ خُداوندِ
 خِيَانَتِ كُنِه، يِعْنِي اُو دَ هَمْسَايِه خُو دَ بَارِه يِگُو
 اَمَانَتِ يَا كِرُو دَرُوعِ بُوگِيِه، يَا يِگُو چِيْزِي رِه دُزِي
 كَنِه يَا مَالِ هَمْسَايِه رِه دَ زُورِ بِيگِيرِه، ^۳ يَا يِگُو
 چِيْزِي كُْمُ شُدِه رِه كِه پِيدَا كَدِه دَ بَارِه شِي دَرُوعِ
 بُوگِيِه و دَ بَارِه يِكِي اَز كَارَايِ كِه اِنْسَانِ دَ
 وِسِيْلِه شِي كُناهِكَارِ مُوشِه قَسْمِ دَرُوعِ بُوخُورِه،
^۴ و خَتِيكِه اُو كُناهِ كَدِ و مُجْرِمِ شُدِ، اُو چِيْزِي رِه
 كِه دُزِي كَدِه يَا چِيْزِي رِه كِه دَ زُورِ كِرِفْتِه يَا چِيْزِي
 كِه دَ پِيشِ شِي اَمَانَتِ بُوْدِه يَا چِيْزِي كُْمُ شُدِه رِه
 كِه پِيدَا كَدِه، ^۵ و يَا چِيْزِي رِه كِه دَ بَارِه شِي
 قَسْمِ دَرُوعِ خُورْدِه، پِگِ شِي رِه بَايْدِ پَسِ بَدِيِه و

پنج-یگ ام د بِلَه شی اِضافه کُنَه. اُو اُمُو چِیز
 رَه دَ صَاحِب شی دَ اَمزُو روز بَدیه که جُرمانِه خُو
 رَه میره. ۶ اُو باید جُرمانِه خُو رَه بِلَدِه خُداوند
 یگ قُوچ بے عیب از رَمه دَ مُطابِق اَرزِش تَعیین
 شُدِه، دَ عِنوانِ جُرمانِه دَ پِیشوا بیرَه. ۷ و پِیشوا
 بِلَدِه اَزُو دَ حُضُورِ خُداوند کِفارَه مُونَه و اُو از
 هر کاری که کَدِه بَشَه و دَ وَسِیلَه اَزُو مُجَرِم شُدِه
 بَشَه، بَخَشِیدَه مُوشَه.

مُقَرَّراتِ مُخْتَلِفِ دَ بارِه قُرْبانی ها و هدیه ها

۸ و خُداوند قد مُوسى گپ زَدَه گُفت: ۹ "دَ
 هارُون و باچَه های شی اَمر کَدِه بُوگی:
 'مُقَرَّراتِ بِلَدِه قُرْبانی سوختنی اینی اَسْتَه:
 قُرْبانی سوختنی باید تمامِ شاو تا صُبْح دَ بِلَه
 اَتِشْدانِ قُرْبانگاه بُمَنه و اَتِشِ قُرْبانگاه ام روشو
 بَشَه. ۱۰ بعد اَزُو پِیشوا باید کالای کتانی خُو
 رَه بُوِشَه و زِبِرِپوشی کتانی رَه دَ جانِ خُو
 کنه و خَگِشْتَرِ قُرْبانی سوختنی رَه که دَ بِلَه

آتِشِ قُرْبَانِگَاهِ سُوخْتَنْدِه شُدِه، جَم کَدِه دَ پَالْوِی
 قُرْبَانِگَاهِ بِلِه. ۱۱ بعد از و کالای خُورِه بُر کَدِه،
 یگ کالای دِیگِه بُپوشِه و خگِشْتَر رِه بُر و از
 خِیْمِه گَاهِ دَ یگ جَای پَاک بُرِه. ۱۲ آتِشِ بِلِه
 قُرْبَانِگَاهِ بَایْد دَ بِلِه شِی سُوخْتِه بُوْرِه و کُل نَشْنِه؛
 پِیشْوَا بَایْد هَر صُبْح دَ بِلِه شِی هِیْزُم دَر بَدِیِه و
 قُرْبَانِی سُوخْتَنِی رِه دَ بِلِه شِی دَ تَرْتِیْبِ بِچِیْنِه
 و چَرَبِی قُرْبَانِی سَلَامْتِی رِه دَ بِلِه شِی بُسُوْرَنِه.
 ۱۳ آتِشِ بِلِه قُرْبَانِگَاهِ بَایْد هِمِیْشِه سُوخْتِه بُوْرِه و
 کُل نَشْنِه.

۱۴ مُقَرَّرَاتِ بَلْدِه هَدِیَه غَلَّه-و-دَانِه اِیْنِی اَسْتِه:
 بَاچِه هَای هَارُونِ بَایْد اَوْ رِه دَ حُضُورِ خُداوند
 دَ پِیشِ رُوی قُرْبَانِگَاهِ تَقْدِیْمِ کَنِه. ۱۵ و پِیشْوَا
 بَایْد یگ مُشْتِ بَهْتَرِیْنِ آردِ هَدِیَه غَلَّه-و-دَانِه و
 رُوغُونِ شِی رِه قَدِ پَگِ کُنْدَرِ کِه دَ بِلِه هَدِیَه
 غَلَّه-و-دَانِه اَسْتِه بِگِیْرِه و دَ عِنْوَانِ نَشَانِی دَ
 بِلِه قُرْبَانِگَاهِ بَلْدِه خُوشْبُوی مَورِدِ پَسَنْدِ خُداوند
 بُسُوْرَنِه. ۱۶ بَاقِی مَنْدِه شِی رِه هَارُونِ و بَاچِه

های شی بُخوره؛ اُو بَدُونِ خَمیرمایه پُخته شُنه
 و دَ جای مُقَدَّس خورده شُنه؛ اونا باید اُو ره
 دَ حَولی خَیمه مُلاقات بُخوره. ۱۷ اُو نَباید قد
 خَمیرمایه پُخته شُنه؛ ما اُو ره دَ عِنوانِ حَقِ
 ازوا از هدیه‌های خاص خُو دَزوا دَدیم؛ اُو کاملاً
 مُقَدَّس آسته، مِثِلِ قُربانی گُناه و قُربانی جُرم.
 ۱۸ تمامِ باچه ها از مینکلِ اولادِه هارُون مِیتنه
 ازو بُخوره. ای حَقِ دایمی ازوا دَ تمامِ نسل های
 ازوا از هدیه های خاصِ خُداوند آسته. هر چیزی
 که دَزوا دَکه بُخوره مُقَدَّس موشه. ^a
 ۱۹ و خُداوند قد مُوسی گپ زده گُفت:
 ۲۰ ”هدیه که هارُون و باچه های شی از روزِ
 مَسَحِ شُدونِ خُو دَ خُداوند تقدیم کنه اینی آسته:
 دَهِمِ حِصَّه یگ ایفه^b از بَهِتَرین آرد دَ عِنوانِ هدیه
 غَلَّه-و-دانه دایمی، نِیمِ شی ره دَ وختِ صُبْحِ و

^a ۱۸:۶ یا: هر کسی که دَزوا دِست بَزنه باید مُقَدَّس بَشه.

^b ۲۰:۶ «دَهِمِ حِصَّه یگ ایفه» تقریباً یگ کیلو موشه.

نیم شی ره دَ وختِ شام. ^{۲۱} او باید قد روغو
 دَ بله تاوه پُخته شُنه؛ او ره قد روغو گت کده
 ٹوٹه ٹوٹه گو و بریو کده بلده هدیه غله-و-دانه دَ
 عنوانِ خوشبوی مَوردِ پَسندِ خُداوند تقدیم گو.
^{۲۲} پیشوای بزرگ که از مینکلِ باچه های هارون
 مَسح شده جانشینِ ازو موشه، باید امی هدیه ره
 تقدیم کنه. ای حقِ دایمی خُداوند آسته و باید
 کاملاً سوختنده شُنه. ^{۲۳} هر هدیه غله-و-دانه
 پیشوا باید کاملاً سوختنده شُنه و نباید خورده
 شُنه.

^{۲۴} و خُداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^{۲۵} "قد
 هارون و باچه های شی گپ زده بگی: 'مُقَررات
 بلده قربانی گناه اینی آسته: دَ جای که قربانی
 سوختنی حلال موشه، قربانی گناه ام باید دَ امزو
 جای دَ حُضُورِ خُداوند حلال شُنه. ای قربانی
 کاملاً مُقدَّس آسته. ^{۲۶} پیشوای که او ره دَ
 عنوانِ قربانی گناه تقدیم مونه، او ره بُخوره؛ او
 باید دَ جای مُقدَّس خورده شُنه، یعنی دَ حولی

خیمه ملاقات. ۲۷ هر کسی که د گوشت ازو دست میزنه باید تقدیس شده بشه، و اگه خون ازو د یگو کالا بپره، امو چیزی که د بله شی خون پریده باید د یگ جای مقدّس ششته شنه. ۲۸ ظرف گلی که گوشت قربانی د منه شی پخته شده باید میده شنه؛ و لے اگه د ظرف برونزی پخته شده بشه، امو ظرف باید خوب پاک شنه و قد آو ششته شنه. ۲۹ تمام باچه های پیشوا میتنه امزو گوشت قربانی بخوره. ای قربانی کاملاً مقدّس آسته. ۳۰ مگم هیچ قربانی گناه که خون شی د خیمه ملاقات آورده موشه تا د جایگاه مقدّس کفاره کنه، باید خورده نشنه، بلکه د آتش سوختنده شنه.

قربانی خطا

۱ ای مقررات بلده قربانی خطا یه، ای کاملاً مقدّس آسته: ۲ د جایی که قربانی سوختنی ره حلال مونه، قربانی خطا ام باید د

اُونجی حلال شُنه و خُون شی دَ چاردورِ قُربانگاه
 پاش دده شُنه. ^۳ تمامِ چربی شی باید تقدیم
 شُنه: دُمبِه شی، چربی که حصّه های داخلی
 شی ره مُپوشنه، ^۴ هر دو گُرده و چربی رُوی
 شی که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته و جگرگوشه
 ره که قد گُرده ها باید گرفته شُنه. ^۵ و پیشوا
 اونا ره دَ عنوانِ هدیه خاص بلده خُداوند دَ
 سرِ قُربانگاه بُسوزنه. ای یگ جُرمانه آسته.
^۶ پگِ اولادای پیشوایو که باچه بشه میتنه ازو
 بُخوره؛ او باید دَ جای مُقدّس خورده شُنه. او
 کاملاً مُقدّس آسته. ^۷ قُربانی گناه رقمِ قُربانی
 خطایه و بلده ازو یگ مُقررات آسته. پیشوای
 که دَ وسیله ازو کِفاره مونه، گوشتِ قُربانی ازو
 موشه. ^۸ امچنان پیشوای که قُربانی سوختنی
 یگو کس ره تقدیم مونه، او پوستِ امزو قُربانی
 سوختنی ره که تقدیم کده بلده خود خو بگیریه.
^۹ هر هدیه غلّه-و-دانه که دَ تندور پُخته شُنه و
 هر هدیه که دَ منِه کراییی یا دَ بله تاوه پُخته شُنه،

دَمْرُو پیشوای تعلق میگیره که او ره تقدیم کده.
 ۱۰ و هر هدیه غَلّه-و-دانه که قد روغو گٹ شده
 بَشه یا خُشک بَشه، از پگِ باچه های هارون
 موشه و باید یگ برابر دزوا تقسیم شنه.

مُقَرَّراتِ قُرْبانی سلامتی

۱۱ مُقَرَّراتِ بَلَدِه قُرْبانی سلامتی که یگ نفر
 دَ خُداوند تقدیم مونه اینی آسته: ۱۲ اگه او نفر
 امی قُرْبانی ره دَ عِنوانِ شُکرگزاری تقدیم مونه،
 او باید قد قُرْبانی شُکرگزاری بُکی های فطیرِ
 روغو گٹ شده، نان های فطیرِ تَنگ-و-کَکَرک
 که رُوی شی قد روغو چرب شده و نان های
 که از بهترین آرد آسته و قد روغو گٹ شده،
 تقدیم کنه. ۱۳ قد امزی بُکی ها قتی او باید نانِ
 خمیرمایه تُو ره قد قُرْبانی شُکرگزاری سلامتی
 خُو تقدیم کنه. ۱۴ امزی بُکی ها از هر هدیه
 یگ بُکی دَ عِنوانِ هدیه بلند کدنی دَ خُداوند
 تقدیم کنه؛ و ای دَ پیشوای تعلق میگیره که

خُونِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي رِه پاش مِيدِيه. ١٥ گوشتِ
 قُرْبَانِي شُكْرگَزَارِي سَلَامَتِي امزُو نَفْر بَايِد دَ رُوژِ
 قُرْبَانِي شِي خورده شُنه و هِيچ چيزِي ازُو رِه تا
 صُبح باقِي نِيلِه. ١٦ ولِه اگِه قُرْبَانِي ازُو يگ نَذر
 يا قُرْبَانِي داوطلبانه بَشِه، دَ رُوژِي كِه قُرْبَانِي خُو
 رِه تَقْدِيم مُونِه، بَايِد اُو رِه بُوخوره و باقِي مَنَدِه
 شِي دَ صَباحِ امزُو رُوژِ خورده شُنه. ١٧ ليكن
 باقِي مَنَدِه گوشتِ قُرْبَانِي بَايِد دَ رُوژِ سِيَوْمِ دَ آتِشِ
 سوختنده شُنه. ١٨ و اگِه گوشتِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي
 ازُو دَ رُوژِ سِيَوْمِ خورده شُنه، اُو قَبُول نَمُوشِه و
 كَسِي ام كِه اُو رِه قُرْبَانِي كَدِه بَلَدِه شِي حِسَابِ
 نَمُوشِه؛ اُو نَجِس شُدِه و كَسِي كِه ازُو بُوخوره
 سزايِ گُناهِ خُو رِه مِينِگرِه. ١٩ گوشتِي كِه دَ يَگو
 چيزِي نَجِس دُكِه مُوخوره، نَبَايِد خورده شُنه،
 بَلَكِه دَ آتِشِ سوختنده شُنه. پَگِ كَسايِ كِه شَرعاً
 پاك اَسْتِه مِيْتَنِه ازُو گوشتِ بُوخوره. ٢٠ ليكن
 كَسِي كِه ازِ گوشتِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي كِه دَ خُداوندِ
 تَقْدِيم شُدِه مُوخوره دَ حَالِيكِه هِنُوژِ نَجِس اَسْتِه،

أَوْ نَفْر بَآئِدَ اَز قَوْمِ خُو قَطْعِ شُنَه. ۲۱ مَثَلًا اَكِه
 كَس دَ يَكُو چِيزِي نَجِسِ دَكِه مُوخورِه، چِي دَ
 نَجِسِي اِنْسَانِ، چِي دَ حَيَوَانِ نَجِسِ يَ اِهرِ چِيزِي
 نَجِسِ و مُرْدَارِ دِيكِه و بَعْدِ اَزُو اَز گوشتِ قُرْبَانِي
 سَلَامَتِي كِه دَ خُداوندِ تَقْدِيمِ شُدِه مُوخورِه، اُو نَفْر
 بَآئِدَ اَز مَنَه قَوْمِ خُو آخِ شُنَه. ۲۲

مُقَرَّرَاتِ دَ بَارِه چِرْبِي و خُونِ

۲۲ و خُداوندِ قَدِ مُوسَى كَپِ زَدِه كُفْت: ۲۳ "قَدِ
 بَنِي اِسْرَائِيلِ كَپِ زَدِه بُوگِي: 'شُمُو هِيچِ چِرْبِي
 گَاو، گُوسپُو و بُر رِه نَبَآئِدَ بُوخُورِيد. ۲۴ چِرْبِي
 حَيَوَانِ خُودِ مُرْدِه و چِرْبِي حَيَوَانِي كِه دَ وَسِيلَه
 جَانُورِ دَرِنْدِه كُشْتِه شُدِه، مِيَتْنِه بَلْدِه هَر كَارِ
 اِسْتِفَادِه شُنَه، لِيكِنِ هَر كِزِ اُو رِه نَخُورِيد.
 ۲۵ هَر كَسِي كِه اَز چِرْبِي حَيَوَانِي بُوخُورِه كِه اَزُو
 يَكِ هَدِيَه خَاصِ بَلْدِه خُداوندِ تَقْدِيمِ شُدِه، اُو نَفْر
 بَآئِدَ اَز مَنَه قَوْمِ خُو آخِ شُنَه. ۲۶ شُمُو هِيچِ رَقْمِ
 خُونِ رِه دَ هِيچِ جَايِ بُوْد-و-بَآشِ خُو نَخُورِيد، چِي

از مُرْغَکُو بَشَه، چِی از حَیوانا. ۲۷ هر کسی که
خُون مُوخورَه، هر رقم شی که بَشَه، اُو نفر باید
از مَنِه قَوْم خُو آخ شُنَه. ”

حقِ پیشوایو

۲۸ خُداوند قد مُوسی گپ زده گُفت: ۲۹ ”قد
بَنی اسرائیل گپ زده بُگی، هر کسی که قُربانی
سَلامتی خُو ره دَ خُداوند تقدیم مُونه، اُو باید از
قُربانی سَلامتی خُو یگ هدیه دَ خُداوند بیرَه.
۳۰ اُو باید قد دِستای خود خُو هدیه‌های خاصِ
خُداوند ره بیرَه؛ اُو چربی ره قد سینه بیرَه تا
سینه دَ عِنوانِ هدیه بلند کَدنی دَ حُضُورِ خُداوند
بلند شُنَه. ۳۱ و پیشوا چربی ره دَ بِلَه قُربانگاه
بُسوزَنه، مگم سینه از هارُون و باچه های شی
بَشَه. ۳۲ اُو رانِ راست ره از قُربانی سَلامتی
خُو دَ عِنوانِ هدیه دَ پیشوا بَدیه. ۳۳ و از مینکل
باچه های هارُون هر کسی که خُون و چربی
قُربانی سَلامتی ره تقدیم مُونه، رانِ راست حقِ

ازو مُوشه، ^{۳۴} چراکه ما سینه بلند شده و ران
تقدیم شده ره از بنی اسرائیل از قربانی های
سلامتی ازوا گرفتیم و اونا ره د هارون پیشوا و
باچه های شی د عنوانِ حقِ دایمی از طرفِ بنی
اسرائیل ددیم.

^{۳۵} امی حقِ هارون و حقِ باچه های شی از
هدیه های خاصِ خداوند آسته د روزی که موسی
اونا ره پیش اورد تا بحیثِ پیشوا د خداوند
خدمت کنه، ^{۳۶} چون خداوند حکم کد که امی
حق از بنی اسرائیل دزوا دده شنه د روزی
که اونا مسح شد. ای حقِ دایمی ازوادِ تمام
نسل های ازوا آسته. ^{۳۷} اینمی مقررات بلده
قربانی سوختنی، بلده هدیه غله-و-دانه، بلده
قربانی گناه، بلده قربانی خطا، بلده قربانی
تقدیس-و-تعیین و بلده قربانی سلامتی آسته
^{۳۸} که خداوند د موسی د بله کوه سینا امر کد،
د روزی که د بیابونِ سینا موسی د بنی اسرائیل

حُكْم كَد كِه قُرْبَانِي هَاي خُو رِه بَلْدِه خُداوند
بیره.

مَسَح كَدُونِ هَارُونِ وَ بَاچِه هَاي شِي بَلْدِه وَ زَيْفِه پيشوايي

۱ خُداوند قَد مُوسَى كَپ زَدِه كُفْت:
۲ "هَارُونِ وَ بَاچِه هَاي شِي رِه قَد كَالَا هَاي
پيشوايي، رُوغُونِ مَسَح، نَرگَاوِ قُرْبَانِي كُناهِ، دُو
قُوچِ وَ يِگِ تُكْرِي نَانِ فَطِيرِ كَرِفْتِه بِيرِ ۳ وَ پِگِ
جَمَاعَتِ رِه دَ دَانِ دَرگِه خَيْمِه مُلَاقَاتِ جَمِ كُو."
۴ پَسِ مُوسَى اَمُو رَقَمِ كَد كِه خُداوند دَزَشِي اَمَرِ
كُدُ وَ جَمَاعَتِ دَ دَانِ دَرگِه خَيْمِه مُلَاقَاتِ جَمِ
شُد. ۵ اَوخْتِه مُوسَى دَ جَمَاعَتِ كُفْت: "اينِي
كَارِي اَسْتِه كِه خُداوند اَمَرِ كَدِه وَ بَايِدِ اَنجَامِ دَدِه
شُنِه." ۶ پَسِ مُوسَى هَارُونِ وَ بَاچِه هَاي شِي رِه
پيشِ اُورْدِ وَ اُونَا رِه قَد اَو غُسْلِ دَد. ۷ بَعْدِ اَزُو
پيرو رِه دَ جَانِ هَارُونِ كَدِ وَ كَمَرِ بَسْتِه رِه دَ كَمَرِ

شی بسته کده چَپَن ره دَز شی پوشند و ایفود^a ره دَبَلَه پگِ ازوا دَز شی دَد و بَنَد ایفود ره دَبَلَه شی بسته کده ایفود ره دَ و سِبِلَه بَنَد دَ جَانِ ازو سخت کد. ^۸ بعد ازو سینه-بند ره دَبَلَه سینه هارون بسته کد و اُوریم و تُمیم^b ره دَ مَنَه سینه-بند ایشْت. ^۹ دَ آخِر، لُنْگی ره دَ سر شی دَد و دَ پیشِ رُوی لُنْگی، نشانِ طَلایی نِیم تاجِ مُقَدَّس ره نَصَب کد، اُمورِ قَم که خُداوند دَ مُوسیٰ اَمْر کُود. ^{۱۰} اوخته مُوسیٰ روغونِ مَسَحِ ره گِرِفت و خِیمَه مُقَدَّس و تمامِ چیزای ره که دَ مَنَه شی بُود مَسَحِ کده تَقْدِیس کد. ^{۱۱} اُو یگِ مِقْدَار

^a ۸:۷ ایفود یگِ کالایِ مَخْصُوصِ بَلَدَه پیشوا بُود. بَلَدَه معلُوماتِ کَلوْتَرِ کِتَابِ خُرُوجِ، فَصَلِ ۲۸ آیه ۴ تا ۱۴ ره تُوخ کُنید. ^b ۸:۸ معنای «اُوریم و تُمیم» دَقِیقِ معلُوم نِیَسْتَه. اِمکانِ دَرَه که دُو سَنگِ بُودَه بَشَه که پیشوایِ بُزُرگِ اونا ره بَلَدَه قَضِیَه هایِ مُشْکِلِ و پِی بُرْدونِ خَاسْتِ و اِرَادَه خُدا اِسْتِفَادَه مُو کد. دَ خُرُوجِ فَصَلِ ۲۸ آیه ۳۰ رُجُوعِ کُنید.

روغونِ مَسَحِ رِه هفت دفعه دَ بِلِه قُربانگاه پاش
 دَد و قُربانگاه و تمامِ اَسبابِ شی رِه قد لَگند
 و پایِه شی مَسَحِ کد تا اونا رِه تقدیس کنه.
 ۱۲ بعد ازو یگ مقدارِ روغونِ مَسَحِ رِه دَ سرِ
 هارون شیو کده او رِه مَسَحِ کد تا او رِه ام تقدیس
 کنه. ۱۳ و مُوسیٰ باچه های هارون رِه پیش اُورده
 پیرونا رِه دَزوا پوشند، کمر بند ها رِه دَ کمرِ ازوا
 بسته کد و کوله ها رِه دَ سرِ ازوا ایشته، امو
 رقم که خُداوند دَ مُوسیٰ امر کُدد. ۱۴ بعد ازو
 مُوسیٰ نَرگاوِ قُربانی گُناه رِه پیش اُورد و هارون
 و باچه های شی دَ سرِ نَرگاوِ قُربانی گُناه دِست
 کشید. ۱۵ اوخته مُوسیٰ نَرگاوِ رِه حلال کد و
 از خُونِ شی گِرِفته قد کِلکِ خُو دَ شاخای چار
 شِنگِ قُربانگاه مَلید و قُربانگاه رِه پاک کد و
 باقی مَنده خُونِ رِه دَ بیخِ قُربانگاه شیو کده او رِه
 تقدیس کد تا دَ بِلِه شی کِفاره کنه. ۱۶ بعد ازو
 مُوسیٰ تمامِ چربی رِه که دَ بِلِه حِصّه های داخلی
 بُود قد جِگر گوشه و دُو گُرده و چربی ازوا گِرِفت

و دَ بَلِه قُرْبَانِگَاهِ سُوخْتَنَد. ۱۷ مِگَم پُوسْت و
گُوشْت و سِرْگِیْنِ نَرْگَاو رِه بُرُو اَز خِیْمَه گَاهِ دَ
اَتِش سُوخْتَنَد، اَمُو رَقْمِ کِه خُداوَنَد دَ مُوسِیْ اَمْر
کُدَد. ۱۸ بَعْد اَزُو مُوسِیْ قُوجِ قُرْبَانِی سُوخْتَنِی
رِه پِیْش اُورْد و هَارُون و بَاچِه هَایِ شِی دَ سِرِ
اَزُو دِسْت کَشِیْد. ۱۹ و مُوسِیْ اُو رِه حَلَال کَد
و خُونِ شِی رِه دَ چَارْدُورِ قُرْبَانِگَاهِ پَاشِ دَد.
۲۰ و خَتِیْکِه قُوجِ دَ حِصَّه هَایِ مُخْتَلِفِ ثُوْثِه ثُوْثِه
شُد، مُوسِیْ کَلِه و ثُوْثِه هَا رِه قَد چِرْبِی شِی
سُوخْتَنَد. ۲۱ و غِیْتِیْکِه حِصَّه هَایِ دَاخِلِی و پِیْچِه
هَایِ شِی قَد اَو شُشْتَه شُد، مُوسِیْ تَمَامِ قُوجِ رِه دَ
بَلِه قُرْبَانِگَاهِ سُوخْتَنَد. اِی یِگِ قُرْبَانِی سُوخْتَنِی
دَ عِنْوَانِ خُوشْبُویِ مَورِدِ پَسَنْدِ خُداوَنَد بُود، یِگِ
هَدِیَه خَاصِ بَلَدِه خُداوَنَد، اَمُو رَقْمِ کِه خُداوَنَد دَ
مُوسِیْ اَمْر کُدَد. ۲۲ و مُوسِیْ قُوجِ دُومِ رِه یَعْنِی
قُوجِ مَرَاسِمِ تَعِیْنِ-و-تَقْدِیْسِ پِیْشَوَایُو رِه نَزْدِیْکِ
اُورْد و هَارُون و بَاچِه هَایِ شِی دَ سِرِ اَزُو اَم
دِسْت کَشِیْد. ۲۳ اَوخْتَه مُوسِیْ اُو رِه حَلَال کَد

و یگ مقدار خُون شی ره گِرِفْتَه دَ نَرْمی گوشِ
راست و دَ شَسْتِ دِسْتِ راست و دَ شَسْتِ پای
راستِ هَارُونِ مَلِید. ^{۲۴} بعد ازو مُوسیٰ باچه های
هَارُونِ ره نَزْدِیکِ اُورده یگ مقدار خُون ره دَ
نَرْمی گوشِ راستِ ازوا و دَ شَسْتِ دِسْتِ راستِ
ازوا و دَ شَسْتِ پای راستِ ازوا مَلِید و باقی مَنده
خُون ره دَ چار دُورِ قُربانگاه پاش دَد. ^{۲۵} بعد ازو
چربی، دُمبِه، تمامِ چربی بِلِه حِصّه های داخِلی،
جگر گوشه و هر دُو گُرده ره قد چربی ازوا و
رانِ راست گِرِفت ^{۲۶} و از مَنه تُکری نانِ فطیر
که دَ حُضُورِ خُداوند بُود، یگ تُکی فطیر و
یگ نانِ روغنی و یگ نانِ تُنگ-و-کَکَرک ره
گِرِفت و اونا ره دَ بِلِه چربی و رانِ راست ایشْت.
^{۲۷} و مُوسیٰ پگِ ازوا ره دَ بِلِه دِسْتای هَارُونِ و دَ
بِلِه دِسْتای باچه های شی ایشْت و اونا امو چِیزا
ره دَ عِنوانِ هدیه بِلند کَدنی دَ حُضُورِ خُداوند
بِلند کد. ^{۲۸} اوخته مُوسیٰ اونا ره از دِسْتای ازوا
گِرِفت و دَ بِلِه قُربانگاه دَ سِرِ قُربانی سوختنی

ایشته در دَد. ای قُرْبانی مَراسِمِ تَعیین-و-تَقْدیسِ
 پیشوایو دَ عِنوانِ خوشبُوی مَوْرِدِ پَسَند بُود، یگ
 هدیه خاص بَلدِه خُداوند. ^{۲۹} بعد ازو مُوسا
 سینه قُوج ره گِرِفت و او ره دَ عِنوانِ هدیه بِلند
 کَدنی دَ حُضُورِ خُداوند بِلند کد؛ امی حِصّه از
 قُوجِ قُرْبانی مَراسِمِ تَعیین کدونِ پیشوایو تَقْسیمِ
 مُوسا بُود، امو رقم که خُداوند دَ مُوسا اَمْرِ
 کُد. ^{۳۰} دَ آخِر، مُوسا یگ مِقْدارِ روغونِ مَسَح
 و یگ مِقْدارِ خُونی ره که دَ بِلِه قُرْبانگاہ بُود
 گِرِفت و دَ بِلِه هارُون و کالا های شی و دَ بِلِه
 باچه های شی و کالا های ازوا پاش دَد. دَ امزی
 رقم هارُون ره قد کالا های شی و باچه های شی
 ره قد کالا های ازوا تَقْدیس کد.

^{۳۱} اوخته مُوسا دَ هارُون و باچه های شی
 گُفت: "گوشت ره دَ دانِ درگِه خیمِه مُلاقات
 جوش بَدید و قد نانی که دَ مَنِه تُکری
 قُرْبانی مَراسِمِ تَعیین-و-تَقْدیسِ پیشوایو آسته،
 دَ اُمونجی بُخوَرید، امو رقم که ما اَمْر کده

كُفْتُمْ^a: 'هارُون و باچه های شی او ره بُوخوره.'
 ۳۲ و باقی مَنده گوشت و نان ره دَ آتَش بُسوزَنید.
 ۳۳ شُمو از دانِ خَیمه مُلاقاتِ بَلده هفت روز بُرو
 نَرَوید تا روزی که دَورونِ تَعیینِ شُدونِ شُمو پُوره
 شُنه، چُون هفت روز دَرَبَرِ مِیگیره که شُمو تَعیین
 شُنید. ۳۴ اَمو رقم که اِمروز انجام دَده شُد،
 خُداوند اَمر کده که انجام دَده شُنه تا بَلده شُمو
 کِفارِه شُنه. ۳۵ پس شُمو بَلده هفت شاو و روز
 دَ دانِ درِگه خَیمه مُلاقاتِ بُمَید و چیزی ره که
 خُداوند اَمر کده دَ جای بَیرید؛ نَشُنه که بُمَید،
 چُون اَمی رقم دَزمه اَمر شُده. " ۳۶ پس هارُون
 و باچه های شی پَگِ چِیزای ره که خُداوند دَ
 وِسیله مَوسى اَمر کُدد، دَ جای اُورد.

^a ۸:۳۱ دَ بعضی نُسَخه ها نِوشته یِه: "اَمو رقم که دَ بَله

مه اَمر شُد.

شروعِ خدمتِ پیشوايو

۹ و اِیْطُورُ شُدْ کِه دَ رُوزِ هَشْتَمِ مُوسَى
 هَارُونِ وَ بَاجِه هَاي شِي رِه وَ رِيشِ سَفِيْدَايِ
 اِسْرَائِيْلِ رِه كُوِي كَد ۲ وَ دَ هَارُونِ كُفْت: "يِگ
 گُوسَلِه نَرِ بَلْدِه قُرْبَانِي گُناه وَ يِگ قُوجِ بَلْدِه
 قُرْبَانِي سُوخْتَنِي كِه هَر دُوِي شِي بِي عَيْبِ بَشِه
 بِيگِيرِ وَ اُونَا رِه دَ حُضُورِ خُداوندِ تَقْدِيْمِ كُو ۳ وَ قَد
 بَنِي اِسْرَائِيْلِ كَپِ زَدِه بُوگِي، 'يِگ تَكِه بَلْدِه
 قُرْبَانِي گُناه بِيگِيرِيْدِ وَ يِگ گُوسَلِه وَ يِگ بارِه
 كِه هَر دُوِي شِي يِگ سَالِه وَ بِي عَيْبِ بَشِه بَلْدِه
 قُرْبَانِي سُوخْتَنِي ۴ وَ يِگ نَرگَاوِ وَ يِگ قُوجِ رِه
 بَلْدِه قُرْبَانِي سَلَامَتِي، تَا دَ حُضُورِ خُداوندِ قُرْبَانِي
 شُنِه؛ قَد اَمْرِيَا قَتِي يِگ هَدِيَه غَلَّه-وَ-دَانِه كِه قَد
 رُوعُو كُتْ شُدِه بَشِه اَم بِيَرِيْدِ، چُونِ اِمْرُوزِ خُداوندِ
 دَز شُمُو ظَاهِرِ مُوشِه. " ۵ پَس اُونَا چِيْزَايِ رِه
 كِه مُوسَى اَمْرِ كُودِ، دَ پِيْشِ حَيْمِه مُلَاقَاتِ اُورِدِ
 وَ تَمَامِ جَمَاعَتِ نَزْدِيكِ اَمْدِه دَ حُضُورِ خُداوندِ

ایسته شد. ۶ اوخته موسیٰ گفت: "اینی کارای
 آسته که خداوند دَز شمو امر کده که انجام بیدید
 و بزرگی-و-جلالِ خداوند دَز شمو ظاهر موشه."
 ۷ و موسیٰ دَ هارون گفت: "دَ پیشِ قربانگاه
 بیه و قربانی گناه و قربانی سوختنی خوره تقدیم
 کده بلده خود خو و بلده قوم خو کِفاره کو؛
 امچنان قربانی قوم ره تقدیم کو و بلده ازوا کِفاره
 کو، امو رقم که خداوند امر کده." ۸ اوخته
 هارون دَ پیشِ قربانگاه آمد و گوسله قربانی گناه
 ره که بلده خود شی بود، حلال کد. ۹ و باچه
 های هارون خونِ قربانی ره دَ پیشِ ازو آورد و او
 کلک خوره دَ خون غوئه کده دَ شاخای قربانگاه
 ملید و باقی منده خون ره دَ بیخِ قربانگاه شیو
 کد. ۱۰ بعد ازو چربی و گرده‌ها و جگرگوشه
 قربانی گناه ره دَ بله قربانگاه سوختند، امو رقم
 که خداوند دَ موسیٰ امر کدد. ۱۱ لیکن گوشت
 و پوست شی ره برو از خیمه‌گاه دَ آتش در
 دد. ۱۲ بعد ازو هارون قوچِ قربانی سوختنی ره

حلال کد و باچه های هارون خون قربانی ره د
 پیش ازو آورد و او خون ره د چاردور قربانگاه
 پاش دد. ۱۳ و اونا قربانی سوختنی ره ٹوٹه ٹوٹه
 قد کله شی قتی د هارون آورد و او اونا ره د
 بله قربانگاه سوختند. ۱۴ او حصه های داخلی
 و پیچه ها ره ششت و اونا ره د بله قربانی
 سوختنی د سر قربانگاه سوختند. ۱۵ بعد ازو
 هارون قربانی قوم ره پیش آورد. او بز قربانی
 گناه ره که بلده قوم بود گرفته حلال کد و او
 ره د عنوان قربانی گناه رقم قربانی اولی تقدیم
 کد. ۱۶ او قربانی سوختنی ره ام پیش آورد و
 او ره د مطابق مقررات تقدیم کد. ۱۷ بعد ازو
 هدیه غله-و-دانه ره پیش آورد و یگ مشت ازو
 ره گرفته علاوه از قربانی سوختنی صبح د بله
 قربانگاه سوختند. ۱۸ اوخته هارون نرگا و قوچ
 قربانی سلامتی ره که از طرف قوم بود حلال
 کد و باچه های هارون خون قربانی ره دزشی
 دد و او خون ره د چاردور قربانگاه پاش دد.

۱۹ بعد از و اونا چربی نرگا و فوج ره قد دُمبه،
 چربی‌های که حصّه‌های داخلی ره مپوشنه،
 هر دو گرده و جگرگوشه ره گرفت ۲۰ و چربی
 ها ره د بِلّه سینه‌ها ایشته و هارون چربی‌ها
 ره د بِلّه قربانگاه سوختند، ۲۱ مگم سینه‌ها و
 رانِ راست ره د عنوانِ هدیه بلند کدنی د حضورِ
 خداوند بلند کد، امو رقم که موسی امر کدد.
 ۲۲ اوخته هارون دستای خو ره سون قوم باله
 کده اونا ره برکت دد و ازی که تقدیم کدون
 قربانی گناه، قربانی سوختنی و قربانی سلامتی
 ره خلاص کدد، از قربانگاه تا آمد. ۲۳ د امزو
 غیت موسی و هارون د خیمه ملاقات داخل شد
 و غیتیکه برو آمد قوم ره برکت دد. اوخته
 بزرگی-و-جلالِ خداوند د پگ قوم ظاهر شد
 ۲۴ و یگ آتش از حضورِ خداوند برو آمده قربانی
 سوختنی و چربی ره که د بِلّه قربانگاه بود قورت
 کد. وختیکه قوم امو واقعه ره دید، اونا چیغ
 زده روی د خاک افتد.

گناه ناداب و اَبیهُو

۱ باچه های هارون ناداب و اَبیهُو هر
دوی شی آتشدان خوره گرفته دَمِنه
شی آتیش اندخت و دَ بِلِه آتیش بَخورِ خوشبوی
پاش دَد و آتیشِ غَیرِ مجاز ره دَ حُضورِ خُداوند
تقدیم کد که دَزوا اُورقم امر نَشُدُد. ۲ اوخته یگ
آتیش از حُضورِ خُداوند بُرو اَمده اونا ره قُورت
کد^a و اونا دَ حُضورِ خُداوند مُرد. ۳ و مُوسی
دَ هارون گفت: ”اینمی چیزی آسته که خُداوند
گفته،

دَ وَسِیلَه کسای که نزدیک مه مییه ما
نِشو میدُم که ما مُقَدَّس اَسْتُم،
و دَ نظرِ پگِ مردُم ما بزرگی-و-جلال
پیدا مُونُم. ”

^a ۱۰:۲ یعنی از بین بُرد.

مگم هارون چپ مند. ^۴ اوخته موسیٰ می‌شائیل
 و ایلصافان باچه های عزیزئیل کاکای هارون ره
 کوی کده دزوا گفت: ”پیش بید و جنازه های
 برارون خو ره از پیش جایگاهِ مُقَدَّس د برون
 خیمه‌گاه بُبرید.“ ^۵ پس اونا نزدیک آمد و از
 کالا های ازوا گرفته اونا ره از خیمه‌گاه برو
 بُرد، امورقم که موسیٰ گفتند. ^۶ بعد ازو موسیٰ
 د هارون و باچه های شی‌العازار و ایتامار گفت:
 ”مویای خو ره جنگل ایله نکنید و نه ام جاغه
 خو ره چک کنید؛ نشنه که شمو ام بُمرید و
 قار-و-غَضَبِ خُدا د بِلِه تمامِ جماعت نازل شنه.
 مگم برارون شمو یعنی تمامِ قومِ اسرائیل^a بلده
 آتشی که خداوند ریی کده دو برار شمو ره نابود
 کد، ماتم میگیره. ^۷ شمو از درگه خیمه ملاقات
 برو نروید، نشنه که بُمرید، چراکه روغونِ مَسَحِ

^a ۱۰:۶ د جای «قومِ اسرائیل» د زیونِ عبرانی «خانه
 اسرائیل» نوشته یه.

خداوند دَ سر شُمو آسته. " پس اونا دَ مُطابقِ
گفتهِ موسیٰ عمل کد.

هِدایتِ ها بلده پیشوایو

۸ خداوند قد هارون گپ زده گفت: ۹ "تو و
باچه های تو که قد تو آسته، وختیکه دَ خیمه
ملاقات داخل موشید، شرابِ انگور و شراب
های دیگه وچی نکنید، نشنه که بُمُرید. ای
یگ حکمِ دایمی بلده تمامِ نسل های شُمو آسته.
۱۰ شُمو باید بینِ مُقدَّس و غیرِ مُقدَّس و بینِ
پاک و نجس فرق کنید ۱۱ و باید دَ بنی اسرائیل
تمام احکامی ره تعلیم بدید که خداوند دَ وسیله
موسیٰ دزوا گفته."

۱۲ اوخته موسیٰ دَ هارون و باچه های
باقی منده شی، العازار و ایتمار گفت: "هدیه
غله-و-دانه باقی منده ره از هدیه های خاص
خداوند بگیریید و او ره بدونِ خمیرمایه پخته
کده دَ پالوی قربانگاه بخورید، چراکه او کاملاً

مُقَدَّس آسته. ۱۳ او ره دَ یِگ جای مُقَدَّس
 بُخوَرِید، چِراکه ای حَقِ ازتُو و باچه های تُو از
 هدیه های خاصِ خُداوند آسته، چُون امی رقم دَز
 مه امر شُده. ۱۴ ولے سِینه بِلند شُده و رانِ تقدِیم
 شُده ره تُو و باچه های تُو و دُخترِون تُو دَ یِگ
 جای پاک بُخوَرِید، چُون آمیا حَقِ ازتُو و حَقِ
 بچکِیچای تُو از قُربانی سلامتی بَنی اسرائیل
 آسته. ۱۵ اونا رانِ تقدِیم شُده و سِینه بِلند شُده
 ره قد چربی هدیه های خاص بیره تا دَ عِنوانِ هدیه
 بِلند کَدنی دَ حُضُورِ خُداوند بِلند شُنه. آمیا دَ
 عِنوانِ حَقِ دایمی از تُو و بچکِیچای تُو آسته،
 امو رقم که خُداوند امر کده.

۱۶ اوخته مُوسیٰ دَ باره بَزِ قُربانی گُناه پُرسان
 کد و پِی بُرد که سوختنده شُده. او دَ بِلَهِ العازار
 و ایتامار باچه های باقی مَندِه هارُون قار شُده
 کُفت: ۱۷ ”چرا قُربانی گُناه ره دَ یِگ جای
 مُقَدَّس نَخوَرِید، چُون او کاملاً مُقَدَّس آسته؟ او
 دَز شُمو دده شُدُد که گُناه جماعت ره باله کُنید و

بلده ازوا دَ حُضُورِ خُداوندِ کِفارِه کُنید. ۱۸ اینه،
 خُونِ ازو دَ مَنه جایگاهِ مُقَدَّسِ اُورده نَشُد. شُمو
 باید اُوره دَ جایگاهِ مُقَدَّسِ مُوخوردید، اُمورِ رقم
 که اُمَر کده بُودُم.

۱۹ اوخته هارون دَ مُوسا کُفت: "اینه، اِمروز
 اونا قُربانی گُناه خُو و قُربانی سوختنی خُوره دَ
 حُضُورِ خُداوندِ تقدیم کد، ولے باز ام دَ بله مه
 امی رقم واقعه اَمَد. پس اگه اِمروز ما قُربانی
 گُناه ره مُوخوردُم، آیا ای دَ نظرِ خُداوندِ خُوب
 معلوم مُوشُد؟" ۲۰ وختی مُوسا امی دِلیل ره
 شِنید، دَ نظر شی خُوب معلوم شُد.

خوراکِ پاک و ناپاک

۱ خُداوندِ قد مُوسا و هارون گپ
 زَد و دَزوا کُفت: ۲ "قد بنی اسرائیل
 گپ زده بُگی، اینیا حیوانای آسته که شُمو از
 مینکلِ پگِ حیوانای رُوی زمی خورده میتنید:
 ۳ هر حیوان که سُم شی شَق بَشه، یعنی دُوشَق

بَشَه وَ نِشْقَار كُنَه، از مینكل حیوانا اُو ره میتنید
 بُخورید. ^۴ لیکن از مینكل حیوانای که نِشْقَار
 مونه یا سُم شی دُوشَق آسته، اینیا ره نَخورید:
 اُشتر ره، چُون اُو نِشْقَار مونه، ولے سُم شی
 دُوشَق نییه؛ اُو بَلدِه شُمو نَجِس آسته. ^۵ خرگوش
 کوهی ره، چُون اُو نِشْقَار مونه، ولے سُم شی
 دُوشَق نییه، اُو بَلدِه شُمو نَجِس آسته. ^۶ تَوَلی
 ره، چُون اُو نِشْقَار مونه، ولے سُم شی دُوشَق
 نییه؛ اُو بَلدِه شُمو نَجِس آسته. ^۷ خُوك ره،
 چُون اُو سُم شی دُوشَق آسته، یعنی کاملاً دُوشَق
 آسته، ولے نِشْقَار نَمُوكُنَه؛ اُو بَلدِه شُمو نَجِس
 آسته. ^۸ شُمو از گوشتِ امزی حیوانا نَخورید و
 دَ لاشِ امزیا دِست نَزَنید؛ امیا بَلدِه شُمو نَجِس
 آسته. ^۹ از مینكل پگِ زنده جانای که دَ آو آسته،
 اینیا ره میتنید بُخورید یعنی هر زنده جان که دَ

آو آسته و شاپِر و فِلس^a دَره، چِی دَ دریا ها
 بَشه، چِی دَ نَهر ها، اونا ره میتنید بُخورید.
 ۱۰ لیکن پگِ زنده‌جانای که شاپِر و فِلس ندره،
 چِی دَ دریا ها و چِی دَ نَهر ها، از مینکلِ تمام
 زنده‌جانای ریزه آوی، و تمام جاندارای دیگه
 که دَ آو آسته، اونا بلده شُمو مُردار آسته.
 ۱۱ و ازی که اونا بلده شُمو مُردار آسته، از
 گوشتِ ازوا نباید بُخورید و لاش‌های ازوا ره
 ام مُردار حساب کنید. ۱۲ خلاصه، هر چیزی
 که دَ آو ها آسته و شاپِر و فِلس ندره، اونا بلده
 شُمو مُردار آسته. ۱۳ از مینکلِ مرغکو اینیا
 ره مُردار حساب کنید. امیا نباید خورده شنه،
 چون امیا مُردار آسته: بُرگج، لاشخور، لاشخور
 ریشتو، ۱۴ شاهین، باشه هر رقم شی که بَشه،
 ۱۵ زاغ هر رقم شی که بَشه، ۱۶ شترمرغ،

^a ۱۱:۹ «فلس» امو چیزای جلجلی ره مَوگیه که دَ رُو

پوستِ ماهی آسته.

کله خورک، مُرغِ دربیایی، باز هر رقم شی که
 بَشه، ۱۷ بومِ ریزگک، قاز، بومِ کُته، ۱۸ بوم^a
 سفید، قوطو، بُرگجِ دربیایی، ۱۹ لگِ لگ، کُنگ
 هر رقم شی که بَشه، پوپوک و شاپرگِ چرمی.
 ۲۰ تمامِ اوخلی های بالدار که قد پایای خُو
 راه میگرده بلده شُمو مُردار آسته. ۲۱ لیکن
 از مینکلِ زنده جانای بالدار که قد چارپای راه
 میگرده، اُونای ره که بلده قِرت زدو دَ رُو
 زمی دَ پایای خُو مَفصلِ دَره، میتنید بُخورید.
 ۲۲ از جُمله ازوا اینیا ره میتنید بُخورید: مَلخ هر
 رقم شی که بَشه، مَلخِ جنگلی هر رقم شی که
 بَشه، چیرچیرک هر رقم شی که بَشه و مَلخِ سوزه
 هر رقم شی که بَشه. ۲۳ لیکن دیگه اوخلی
 های بالدار که پای دَره بلده شُمو مُردار آسته.
 ۲۴ دَ وسیله چیزای که دَ زیرِ ذکرِ موشه شُمو
 نَجِسِ موشید و هر کسی که دَ لاشِ ازوا دست

^a ۱۸:۱۱ بوم یعنی بخشگر یا بیقوش.

بِزَنه، تا شام نَجِسِ مُومنه ^{۲۵} و هر کسی که
 کَدَمِ حِصَّه لاشِ ازوا ره باله کده بُبره، اُو باید
 کالای خُو ره بُشویه و اُو تا شام نَجِسِ مُومنه:
^{۲۶} هر حیوانِ که سُم شی دُوشَقِ بَشَه، ولے کاملاً
 دُوشَقِ نَبَشَه و یا نَشَقارِ نَکَنه، اُو بلده شُمو
 نَجِسِ آسته؛ هر کسی که دَ لاشِ ازوا دِست
 بِزَنه نَجِسِ مُوشه. ^{۲۷} از مینکلِ تمامِ حیوانای
 که قد چارپای راه میگرده، پگِ حیوانای که قد
 چَمبلِ خُو راه میگرده بلده شُمو نَجِسِ آسته؛ هر
 کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بِزَنه تا شام نَجِسِ
 مُومنه. ^{۲۸} و هر کسی که لاشِ ازوا ره باله کده
 بُبره، اُو باید کالای خُو ره بُشویه و اُو تا شام
 نَجِسِ مُومنه. اونا بلده شُمو نَجِسِ آسته.

^{۲۹} از مینکلِ زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی
 دَ حَرکتِ آسته، اینیا بلده شُمو نَجِسِ آسته:
 کورِ مُوش، مُوش، سوسمار هر رقم شی که
 بَشَه، ^{۳۰} چَلپاسه، کوڈی کَته، کوڈی، کوڈی
 ریگی و سوسمارِ ریزگک. ^{۳۱} اینیا از مینکلِ

پگِ زنده‌جانای که دَ رُوی زمی دَ حَرکت آسته،
 بلده شُمُو نَجِس آسته؛ هر کسی که دَ لاشِ ازوا
 دِست بزنه تا شام نَجِس مومنه. ^{۳۲} و دَ بله هر
 چیزی که یکی امزیا بعد از مُردون خُو بُفته، امو
 چیز نَجِس موشه، چی یگو چیز از چپو بَشه یا
 از تکه یا از چرم یا از پلاس. هر چیزی که بَشه
 و بلده هر کاری که اِستفاده شُنه اُو باید دَ آو
 ایشته شُنه و تا شام نَجِس مومنه؛ بعد از و پاک
 موشه. ^{۳۳} و اگه یکی امزیا دَ مَنه یگو ظرفِ
 گلی بوفته، هر چیزی که دَ مَنه از و بَشه نَجِس
 موشه و ظرف ره ام باید میده کُنید. ^{۳۴} دَ بله
 هر خوراکی که خورده موشه، اگه آو امزو ظرف
 بریزه، اُو خوراک نَجِس موشه و هر وُچی کَدنی
 که وُچی موشه و دَ مَنه امزو رقم ظرف بَشه ام
 نَجِس موشه. ^{۳۵} دَ بله هر چیزی که یکی از لاش
 های ازوا بُفته، اُو نَجِس موشه، چی تندور بَشه،
 چی دیگدو، باید میده شُنه؛ اونا نَجِس آسته و
 بلده شُمُو نَجِس باقی مومنه. ^{۳۶} لیکن اگه لاش

دَ چِشمه یا دَ نَوْر که آو دَز شی جَم موشه بوفته،
اُو پاک آسته. مگم کسی که دَ لاشِ ازوا دِست
بِزنه، اُو نَجِس موشه. ^{۳۷} اگه یگ حِصّه لاشِ
ازوا دَ بِلّه تُخمی که بِلدِه کِشت کدو جدا شده
بوفته، تُخم ها پاک باقی مومنه. ^{۳۸} لیکن اگه
دَ بِلّه تُخمِ کِشت کَدنی آو زده شده بَشه و یگ
حِصّه لاشِ ازوا دَ بِلّه ازوا بوفته، تُخم ها بِلدِه
شُمو نَجِس آسته.

^{۳۹} اگه یگ حیوان که گوشت شی بِلدِه شُمو
خوردنی آسته بُمَره، هر کسی که دَ لاشِ ازو
دِست بِزنه، اُو تا شام نَجِس مومنه. ^{۴۰} هر کسی
که از لاشِ ازو بُخوره، اُو باید کالای خُو
ره بُشویه و اُو تا شام نَجِس مومنه. و هر
کسی که لاشِ ازو ره باله کده بُره، اُو باید
کالای خُو ره بُشویه و اُو تا شام نَجِس مومنه.
^{۴۱} پِگِ زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی دَ
حَرَکت آسته، اونا مُردار آسته؛ اونا نباید خورده
شُنه. ^{۴۲} هر زنده‌جانِ ریزه که قد رُوی کوره خُو

خَزَك مُونَه، هر زنده‌جانِ ریزه که قد چارپای
 راه می‌گردد و هر زنده‌جانِ ریزه که پایای گلو
 دره، یعنی تمامِ زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی
 زمی دَ حرکتِ آسته، اونا ره نَخورید چُون
 اونا مُردار آسته. ^{۴۳} شُمو خودون ره دَ وسِیلَه
 امزی زنده‌جانای ریزه که دَ حرکتِ آسته مُردار
 نَکْنِید. اَره، شُمو خودون ره قد ازوا نَجِس
 نَکْنِید و دَ وسِیلَه ازوا ناپاک نَشْنِید، ^{۴۴} چُون
 ما خُداوند، خُدای شُمو آسْتُم. پس خودون ره
 تقدیس کُنید و مُقَدَّس بَشِید، چراکه ما مُقَدَّس
 آسْتُم. پس خودون ره دَ وسِیلَه زنده‌جانای ریزه
 که دَ رُوی زمی دَ حرکتِ آسته، ناپاک نَکْنِید.
^{۴۵} ما خُداوندی آسْتُم که شُمو ره از سرزمینِ
 مِصر بُرو اُورْدُم تا خُدای شُمو بَشْم؛ پس شُمو
 باید مُقَدَّس بَشِید، چراکه ما مُقَدَّس آسْتُم.

^{۴۶} اینمی قانون دَ باره حیوانا و مُرغکو و تمام
 زنده‌جانای آسته که دَ آو ها حرکتِ مُونه و دَ
 باره پگ زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی دَ

حَرَكْتِ اَسْتَه، ^{۴۷} تا شُمُو بَيْنِ نَجِسِ و پاك و
 بَيْنِ حَيَوَانَايِ كِه خورده مُوشه و حَيَوَانَايِ كِه
 خورده نَمُوشه فرق بَتَنِيد. ”

پاکی خاتونو بعد از زیدو

۱ خُداوند قد مُوسَى كِپ زده كُفت:
 ۲ ”قد بَنی اِسْرَائیلِ كِپ زده بُگی،
 وختیکه یگ خاتو شِکامتُو مُوشه و یگ باچه
 دَ دُنیا میره، اُو هفت روز ناپاک مُومنه، اُمُو
 رقم که دَ غِیتی عادتِ ماهوارِ خُو ناپاک مُوشه.
 ۳ دَ روزِ هَشْتَمِ گوشتِ اِضافی نِلغه باید ختنه
 شنه. ۴ مُدَتِ پاك شُدونِ خُونرِیزی اَمزُو خاتُو
 سی و سه روز اَسْتَه؛ اُو باید دَ هیچ چیزِ مُقَدَّسِ
 دِست نَزَنه و دَ جایگاهِ مُقَدَّسِ داخِلِ نَشَنه تا
 وختیکه روزای پاك شُدونِ اَزُو تَكْمیلِ شنه.
 ۵ اگه اُو یگ دُختر دَ دُنیا بیره، اُو دُو هفته ناپاک
 مُومنه، رقمِ وختِ عادتِ ماهوارِ خُو؛ و مُدَتِ
 پاك شُدونِ خُونرِیزی اَزُو شصت و شش روز

آسته. ^۶ وختیکه روزای پاک شُدونِ ازو بَلدِه
 باچه یا دُختر تکمیل شُد، او باید یگ باره یگ
 ساله ره بَلدِه قُربانی سوختنی و یگ کوتر یا
 قُمری ره بَلدِه قُربانی پاک شُدو^a دَ دانِ درگِه
 خیمِه مُلاقات دَ پیشوا بیرِه. ^۷ پیشوا اونا ره دَ
 حُضُورِ خُداوند تقدیم کُنه و بَلدِه ازو کِفاره کُنه؛
 اوخته او از خُونریزی خُو پاک مُوشه. اینمی
 قانُون بَلدِه خاتُونی آسته که نِلغِه میزیه، چی
 باچه، چی دُختر. ^۸ لیکن اگه او توانِ یگ باره
 ره نَدشته بَشه، او باید یگ جوهره قُمری یا دُو
 چُوچه کوتر ره گِرِفته بیرِه، یگ شی ره بَلدِه
 قُربانی سوختنی و دِیگِه شی ره بَلدِه قُربانی

^a ۱۲:۶ دَ جای «قُربانی پاک شُدو» دَ زبونِ عِبرانی
 «قُربانی گُناه» نوشته یه. بَلدِه فامیدونِ ضُرُورَتِ کِفاره
 بعد از پیدای کدونِ اولاد دَ کِتَابِ پیدایش ۱۹-۱:۳ رُجوع
 کُنید.

پاک شدو. ^a اوخته پیشوا بلده ازو کِفاره کُنه و
او پاک موشه. ^b

مُقَرَّرات بلده مَرَضِ های جلدی

۱۳
۱ خُداوند قد مُوسى و هارون گپ زده
گُفت: ^۲ «وختی د پوستِ جِسْمِ یگ
نفر اَماس، دانه یا لَکِه روشو پَیدا شُنه و او د
پوستِ جِسْمِ شى رقمِ مَرَضِ کولی ^b بَشه، او باید
د پیشِ هارون پیشوا یا د پیشِ یکی از باچه های
شى که پیشوا آسته اُورده شُنه. ^۳ پیشوا امو
مَرَضِ ره که د پوستِ جِسْمِ ازو نفر پَیدا شُده،
توخ کنه. اگه موی د امزو جای مَرَضِ سفید شُده

^a ۱۲:۸ د جای «قربانی پاک شدو» د زبونِ عبرانی
«قربانی گُناه» نوشته یه. بلده فامیدونِ ضُرُورَتِ کِفاره
بعد از پَیدا کدونِ اولاد د کِتَابِ پَیدایش ۱۹-۱:۳ رُجوع
کُنید. ^b ۱۳:۲ د جای «مَرَضِ کولی» د زبونِ عبرانی
«مَرَضِ جلدی ساری» نوشته یه. د باقی کِتَابِ ام معنای
مَرَضِ کولی عَینِ چیز آسته.

بَشَه و ام معلوم شنه که مَرَضِ غَوَجْتَر از پوستِ
 جِسْمِ شِی آسته، اوخته اُو مَرَضِ کولی آسته.
 پس وختیکه پیشوا اُو ره معاینه کد باید اُو ره
 ناپاک اعلان کُنه. ^۴ ولے اگه امو لکِه روشو دَ
 پوستِ جِسْمِ شِی سفید بَشَه و ام معلوم شنه که
 از پوستِ غَوَجْتَر نییه و موی شِی ام سفید نَشُدَه،
 اوخته پیشوا امو نفر ره بلده هفت روز نِگاه کُنه.
^۵ پیشوا دَ روزِ هفتم اُو ره بسم معاینه کُنه و اگه
 دید که امو مَرَضِ جَی-دَ-جَی آسته و دَ رُوی
 پوستِ تیت نَشُدَه، اوخته پیشوا اُو ره بلده هفت
 روزِ دیگه نِگاه کُنه. ^۶ پیشوا دَ روزِ هفتم اُو ره
 بسم توخ کُنه؛ اگه مَرَضِ کمرنگ شُدَه بَشَه و دَ
 رُوی پوستِ تیت نَشُدَه بَشَه، پیشوا اُو ره پاک
 اعلان کُنه؛ اُو فقط دانه آسته. اوخته اُو نفر
 باید کالای خُو ره بَشویه و پاک حساب موشه.
^۷ ولے اگه دانه دَ رُوی پوستِ تیت شنه بعد ازو
 که خود ره بلده پاک اعلان شُدو دَ پیشوا نشو
 دده، اوخته اُو باید بسم خود ره دَ پیشوا نشو

بدیه. ^۸ و پیشوا اُو ره توخ کُنه. اگه دانه دَ رُوی پوست تیت شُدِه بَشِه، پیشوا باید اُو ره ناپاک اِعلان کنه؛ اُو مَرَضِ کولی آسته.

^۹ وختیکه یگو کس دَ مَرَضِ کولی گِرِفَتار موشه، اُو باید دَ دِبرِ پیشوا اُورده شُنه. ^{۱۰} اوخته پیشوا اُو ره توخ کنه و اگه دَ پوست شی اماسِ سفید بَشِه و موی امزُو جای ره سفید کده بَشِه و گوشتِ خام دَ اماس معلوم شُنه، ^{۱۱} اُو دَ پوستِ جسمِ شی یگ مَرَضِ کولی پیشرفته آسته. پیشوا باید اُو ره ناپاک اِعلان کنه و اُو ره نِگاه نَکُنه، چراکه اُو ناپاک آسته. ^{۱۲} اگه مَرَضِ کولی دَ پوست کلو تیت شُدِه بَشِه، دَ اندازه که تمامِ پوستِ نفرِ مریض ره از سر تا پای پوشنده بَشِه، یعنی تا جای که پیشوا دیده میتنه، ^{۱۳} اوخته پیشوا اُو ره توخ کنه و اگه مَرَضِ کولی تمامِ جسمِ شی ره پوشنده بَشِه، پیشوا اُو ره پاک اِعلان کنه، چراکه تمامِ جسمِ شی سفید شُدِه، اُو پاک آسته. ^{۱۴} لیکن اگه

گوشتِ خام دَ پوستِ شی معلوم شُنه، اُو ناپاک
 آسته. ۱۵ پس پیشوا گوشتِ خام ره توخ کُنه و اُو
 ره ناپاک اعلان کُنه. گوشتِ خام ناپاک آسته،
 چُون اُو مَرَضِ کولی یه. ۱۶ ولے اگه گوشتِ خام
 دُوباره سفید شُنه، اُو باید بسم دَ دیرِ پیشوا بوره
 ۱۷ و پیشوا اُو ره معاینه کُنه؛ اگه امو مَرَضِ
 دَ سفیدی تبدیل شُدَد، اوخته پیشوا اُو ره پاک
 اعلان کُنه؛ اُو پاک آسته.

۱۸ اگه دَ پوستِ یگو کس بیخ کُنه بُر شده بَشه
 و خُوب شده بَشه، ۱۹ مگم دَ جای بیخ کُنه اماسِ
 سفید یا لَکه روشنِ سفید مایل دَ سُرخی پیدا
 شُنه، اُو باید دَ پیشوا نِشو دده شُنه. ۲۰ و پیشوا
 اُو ره توخ کُنه و اگه معلوم شُد که لَکه غُوجتر
 از پوست آسته و موی شی ام سفید شده، اوخته
 پیشوا اُو ره ناپاک اعلان کُنه؛ ای مَرَضِ کولی
 آسته که از بیخ کُنه بُر شده. ۲۱ ولے اگه پیشوا
 اُو ره معاینه کُنه و موی بله لَکه سفید نَبشه و
 غُوجتر از پوست ام نَبشه بلکه کم رَنگ بَشه،

اوخته پیشوا اُو ره بِلده هفت روز نِگاه کنه.
 ۲۲ اگه لَکه دَ پوست تیت شُد، اوخته پیشوا اُو
 ره ناپاک اِعلان کنه. اُو مَرَضِ کولی آسته.
 ۲۳ لیکن اگه لَکه دَ یگ جای مَنده بَشه و دَ
 پوست تیت نَشده بَشه، اُو داغِ بیخ کُته آسته.
 اوخته پیشوا اُو ره پاک اِعلان کنه.

۲۴ وختیکه دَ جِسْمِ یگو کس پوست مُوسوزه
 و گوشتِ جای سوختگی لَکه سفید یا سفید
 مایل دَ سُرخی جور مُوشه، ۲۵ پیشوا باید اُو ره
 توخ کنه. اگه موی بِله لَکه سفید شُده بَشه
 و لَکه غَوَجتر از پوست معلوم شُنه، اوخته اُو
 مَرَضِ کولی آسته که از جای سوختگی بُر شُده؛
 پس پیشوا باید اُو ره ناپاک اِعلان کنه، چُون
 اُو مَرَضِ کولی آسته. ۲۶ ولے اگه پیشوا اُو ره
 معاینه کُنه و بِنگره که دَ لَکه موی سفید و جُود
 ندره و غَوَجتر از پوست نییه و کم رَنگ آسته،
 اوخته پیشوا اُو ره بِلده هفت روز نِگاه کنه.
 ۲۷ و دَ روزِ هفتم پیشوا بسم اُو ره توخ کنه؛ اگه

لکه د پوست تیت شده بَشه، پیشوا او ره ناپاک
 اعلان کنه. او مَرَضِ کولی آسته. ^{۲۸} ولے اگه
 لکه د یگ جای باقی منده بَشه و د پوست تیت
 نشده بَشه و کم رنگ بَشه، اوخته پیشوا او ره
 پاک اعلان کنه، چون او داغ سوختگی آسته.
^{۲۹} اگه یگو مرد یا خاتو د بله سر یا زناق خو
 مَرَضِ جلدی دشته بَشه، ^{۳۰} پیشوا امو مَرَضِ
 ره توخ کنه و اگه او غَوَجَتَر از پوست معلوم
 شنه و موی زرد بریگ دزشی بَشه، پیشوا او ره
 ناپاک اعلان کنه، چراکه او کلی^a آسته، یعنی
 مَرَضِ کولی سر یا زناق. ^{۳۱} ولے اگه پیشوا امو
 مَرَضِ کلی ره توخ کنه و معلوم شنه که غَوَجَتَر
 از پوست نییه و موی سیاه دزشی وجود ندره،
 اوخته پیشوا امو نفر ره که مَرَضِ کلی گرفته
 بلده هفت روز نگاه کنه. ^{۳۲} و د روز هفتم پیشوا

^a ۱۳:۳۰ «کلی» یگ رقم مَرَضِ کولی آسته که د سر
 و زناقِ انسان بر موشه.

بسم اُمُو مَرَضِ كَلِي رِه تُوخ كِنِه؛ اگِه كَلِي تِيْت
 نَشُدِه بَشِه و مُوِي زَرْد دَزْشِي و جُوْد نَدَشْتِه بَشِه و
 غُوَجْتَر از پوست معلوم نَشْنِه، ^{۳۳} اوخته اُمُو نفر
 بايد مُوِي خُو رِه كَل كِنِه، و لِه جاي كَلِي-گِرِفْتِه
 رِه كَل نَكْنِه و پيشوا اُو رِه بَلْدِه هفت روزِ دِيگِه
 نِگَاه كِنِه. ^{۳۴} دَ رُوْزِ هَفْتَم پيشوا بسم جاي كَلِي
 گِرِفْتِه رِه تُوخ كِنِه. اگِه كَلِي دَ پوست تِيْت نَشُدِه
 بَشِه و غُوَجْتَر از پوست معلوم نَشْنِه، اوخته
 پيشوا بايد اُو رِه پاك اِعلان كِنِه. اُو نفر بايد
 كَالاي خُو رِه بَشُوِيِه و اُو پاك مُوْشِه. ^{۳۵} لِيكِن
 اگِه بَعْد از پاك اِعلان شُدون شِي، كَلِي دَ پوست
 تِيْت شْنِه، ^{۳۶} پيشوا بايد اُو رِه مَعايِنِه كِنِه. اگِه
 كَلِي دَ پوست تِيْت شُدِه بَشِه، بَلْدِه پيشوا لَازِم
 نِيِيِه كِه مُوِي زَرْد رِه بُوَالِه، اُو نفر ناپاك اَسْتِه.
^{۳۷} و لِه اگِه دَ نَظَر شِي كَلِي دَ يِگ جاي مَنْدِه
 بَشِه و مُوِي سِيَاه ام از شِي بُر شُدِه، اوخته كَلِي
 جَوْر شُدِه و اُو نفر پاك اَسْتِه. پَس پيشوا بايد
 اُو رِه پاك اِعلان كِنِه.

۳۸ اگه یگ مرد یا خاتو د پوستِ جسمِ خو
لکه لکه سفید دشته بَشه، ۳۹ پیشوا باید او
ره معاینه کنه. اگه لکه ها د پوستِ جسمِ شی
سفید کم رنگ بَشه، او لکه بے ضرر آسته که د
پوست بُر شُدِه؛ او نفر پاک آسته.

۴۰ اگه یگ مرد موی سر شی رفته بَشه، او
کل شُدِه، ولے پاک آسته. ۴۱ اگه موی ازو از
پیشانه شی رفته بَشه، پیشانه ازو کل شُدِه،
ولے او پاک آسته. ۴۲ لیکن اگه د سرِ کلِ ازو
یا د پیشانه کل شی لکه سفید مایل د سُرخِ
بَشه، اوخته او مَرَضِ کولی آسته که از سرِ کلِ
شی یا از پیشانه کل شی بُر شُدِه. ۴۳ پیشوا باید
او ره تoux کنه. اگه اماسِ امزو لکه د سرِ کلِ
ازو یا د پیشانه کل شی سفید مایل د سُرخِ
بَشه، رقمِ مَرَضِ کولی د پوستِ جسم، ۴۴ اوخته
او نفر کولی گِرِفته یه و ناپاک آسته. پیشوا باید
او ره ناپاک اعلان کُنه، چُون مَرَضِ کولی د سرِ
ازو آسته.

۴۵ کسی ره که مَرَضِ کولی گِرِفْتِه بَشَه، اُو
 باید جاغِه خُو ره چَک کُنَه، موی سر خُو ره
 جنگل ایله بدیه و تینه حِصّه رُوی خُو ره پُوٹ
 کنه و چِیغ زده بُگیه: 'ناپاک اَسْتَم! ناپاک!'
 ۴۶ اُو تا زمانی ناپاک مومنه که دَ مَرَضِ کولی
 گِرِفْتار اَسْتَه؛ اُو ناپاک اَسْتَه. اُو باید تنها زندگی
 کُنَه و جای بُود-و-باش ازو بُرو از خیمه گاه بَشَه.

مُقَرَّرات دَ بارِه پوپنک

۴۷ اگه پوپنک زدگی^a دَ یِگ کالا معلوم شُنَه،
 چی دَ یِگ کالای پَشَمی یا کالای کتانی،^{۴۸} یا دَ
 یِگ چُوغ یا تارِ کتانی یا پاشم، یا دَ چَرَم یا دَ
 هر چیزی که از چَرَم جور شُدَه بَشَه،^{۴۹} و اُمُو
 پوپنک زدگی سوزدیل یا سُرخدیل بَشَه، چی دَ
 کالا یا دَ چُوغ یا دَ تار یا دَ چَرَم یا دَ هر چیزی

 ۴۷:۱۳^a دَ جای «پوپنک زدگی» دَ زبونِ عبرانی «مَرَضِ
 جلدی ساری» نوشته یه. دَ باقی کتاب عینِ چیز معنی
 میدیه.

که از چرم جور شده بشه، اویگ پوپنک زدگی
 آسته و باید د پیشوا نشو دده شنه. ^{۵۰} اوخته
 پیشوا امو پوپنک زدگی ره توخ کنه و امو
 چیزی پوپنک زدگی ره بلده هفت روز نگاه کنه.
^{۵۱} د روز هفتم بسم امو پوپنک زدگی ره توخ
 کنه. اگه پوپنک د کالا، یا د چوغ یا د تار یا د
 چرم، بلده هر کار که امو چرم استفاده موشه،
 تیت شده بشه، اویگ پوپنک زدگی مضر آسته؛ اوی
 چیز ناپاک آسته. ^{۵۲} پس پیشوا باید امو کالا
 ره بسوزنه چی پوپنک زدگی د چوغ بشه یا د
 تار یا د پاشم یا د کتان یا د هر چیز چرمی،
 چراکه امو پوپنک زدگی مضر آسته؛ اوی حتماً
 باید د آتش سوختنده شنه. ^{۵۳} لیکن اگه پیشوا
 بنگره که امو پوپنک زدگی د کالا یا د چوغ یا
 د تار یا د هر چیزی چرمی که بشه تیت نشده،
^{۵۴} اوخته پیشوا امر کنه که امو چیز پوپنک زده
 ره بشویه و اوی ره بلده هفت روز دیگه نگاه کنه.
^{۵۵} پیشوا امو چیز پوپنک زده ره که ششته شد

بسم توخ کُنه. اگه رنگِ پوپنک زدگی تغییر
نکده بَشه، حتی اگه پوپنک زدگی تیت ام نَشده
بَشه، اُو ناپاک آسته. اُو ره دَ آتِش بُسوزن، چی
پوپنک زدگی دَ رُوی شی بَشه، چی دَ پُشت
شی. ^{۵۶} ولے اگه پیشوا بِنگره که پوپنک زدگی
بعد از شُشتو کم رنگ شُده، اوخته اُمُو پوپنک
زدگی ره از کالا یا از چَرم یا از چُوغ یا از تار
پاره کده جدا کُنه. ^{۵۷} اگه پوپنک زدگی بسم
دَ کالا یا چُوغ یا تار یا هر چیزِ چَرمی که بَشه
معلوم شُنه، اوخته اُو پوپنک زدگی آسته که
دُوباره بُر شُده. پس اُمُو چیزی پوپنک زده ره
دَ آتِش بُسوزنه. ^{۵۸} ولے اگه اُمُو کالا یا چُوغ
یا تار یا هر چیزِ چَرمی که بَشه بعد از شُشتو
پوپنک زدگی شی گُم شُنه، اوخته اُو باید بسم
شُشته شُنه و اُو پاک آسته.

^{۵۹} ای مُقررات دَ باره پوپنک زدگی آسته، چی
دَ کالای پَشمی یا کتانی بَشه، چی دَ چُوغ یا دَ

تاریا دهر چیز چرمی، تا پاکی یا ناپاکی ازوا
اعلان شنه.

قانون بلده پاک شدو از مرض کولی

۱۴
۱ خداوند قد موسی گپ زده گفت:
۲ "ای مقررات بلده نفر کولی گرفته
د روز پاک شدون شی آسته: او باید د دیر پیشوا
آورده شنه ۳ و پیشوا از خیمه گاه برو رفته او ره
معاینه کنه. اگه نفر کولی گرفته از مرض کولی
شفا پیدا کدد، ۴ پیشوا امر کنه تا بلده امزو
نفر که باید پاک شنه دو مرغک زنده پاک،
یگ ٹوٹه چیو سرو، چوغ سرخ رنگ و علف
زوف^a گرفته بیره. ۵ و پیشوا امر کنه که یکی
امزو مرغکو ره د یگ ظرف گلی د بله او تازه
بگشه. ۶ اوخته مرغک زنده ره قد چیو سرو

^a ۱۴:۴ علف زوف بلده پاک کدون انسان ها و چیزای
ناپاک استفاده موشد.

و چُوعِ سُرَخِ رَنگِ و علفِ زوفا گِرِفْتِه دَ خُونِ
مُرَغَكِي كِه دَ بِلِه اَو تازِه كُشْتِه شُدِه، غوْطِه كُنِه.
^۷ بعد از و پیشوا خُونِ رِه دَ بِلِه كَسِي كِه بَايْدِ اَز
مَرَضِ كُولِي پَاكِ شُنِه هَفْتِ دَفْعِه پَاشِ بَدِيَه و اَو
رِه پَاكِ اِعْلَانِ كُنِه؛ و مُرَغَكِ زِنْدِه رِه دَ صَحْرَا
اَيْلِه بَدِيَه. ^۸ اَمُو نَفَرِ كِه بَايْدِ پَاكِ شُنِه كَالَايِ
خُو رِه بُشُوِيَه، تَمَامِ مُوِي خُو رِه كَلِ كُنِه و قَدِ
اَو غُسَلِ بَگِيْرِه؛ اَوخْتِه اَو پَاكِ حِسَابِ مَوْشِه.
بعد از و اَو مِيْتَنِه دَ خِيْمِه گَاهِ دَاخِلِ شُنِه، لِيَكِنِ
تَا هَفْتِ رُوْزِ بَايْدِ بُرُو اَز خِيْمِه خُو بُمْنِه. ^۹ و دَ
رُوْزِ هَفْتَمِ اَو بَايْدِ تَمَامِ مُوِي خُو رِه كَلِ كُنِه: مُوِي
سَرِ، رِيْشِ و قَاشِ رِه. و خْتِيَكِه تَمَامِ مُوِي خُو رِه
كَلِ كَدِ، اَو بَايْدِ كَالَايِ خُو رِه بُشُوِيَه و جَانِ خُو
رِه قَدِ اَو غُسَلِ بَدِيَه؛ اَوخْتِه اَو پَاكِ اَسْتِه.
^{۱۰} دَ رُوْزِ هَشْتَمِ اَو بَايْدِ دُو بَارِه نَرِ بِيْعِيْبِ
و يِگِ گُوْسِپُوْنِ مِيْشِ يِگِ سَالِه بِيْعِيْبِ رِه

قد هدیه غلّه-و-دانه که سه منک † بهترین آرد
 روغو گت شده و یگ لوگ^a روغو بشه، گرفته
 بیره. ۱۱ و پیشوای که او ره پاک مونه، امو
 نفر ره که باید پاک شنه قد امزی چیزا قتی د
 حُضورِ خداوند د دانِ درگه خیمه ملاقات بیره.
 ۱۲ اوخته پیشوایکی امزو باره گونِ نر ره بگیره و
 او ره قد امزو لوگِ روغو د عنوانِ جرمانه تقدیم
 کنه و اونا ره د عنوانِ هدیه بلند کدنی د حُضورِ
 خداوند بلند کنه. ۱۳ باره ره باید د جای مُقدّس
 حلال کنه، د امزو جای که قربانی گناه و قربانی
 سوختنی حلال موشه، چراکه جرمانه رقمِ قربانی
 گناه از پیشوا موشه. ای کاملاً مُقدّس آسته.
 ۱۴ بعد ازو پیشوا یگ مقدار از خونِ قربانی
 جرم بگیره و د نرمی گوشِ راستِ کسی که باید
 پاک شنه و د شستِ دستِ راستِ و د شستِ پای

a ۱۴:۱۰ «یگ لوگ» تقریباً یگ سیوم لیتر آسته.

† ۱۴:۱۰ خُروج ۱۶:۳۶.

راست شی بُمَله. ۱۵ امچنان پیشوا یگ مقدار
 روغوره از لوگ روغو بگیریه و دَ اَلْغِه دِسْتِ چَپ
 خُو شیو کُنه. ۱۶ بعد ازو پیشوا کِلکِ راست خُو
 ره دَ روغونی که دَ اَلْغِه دِسْتِ چَپ شی آسته
 غوٹَه کُنه و روغو ره قد کِلکِ خُو هفت دفعه
 دَ حُضُورِ خُداوند پاش بدیه. ۱۷ و پیشوا یگ
 مقدار روغونی ره که دَ اَلْغِه شی باقی منده دَ
 نَرَمی گوشِ راستِ کسی که باید پاک شُنه و دَ
 شَسْتِ دِسْتِ راست و دَ شَسْتِ پای راست دَ بِلَه
 خُونِ قُربانی جُرم بُمَله. ۱۸ باقی منده روغو ره
 که دَ اَلْغِه پیشوا آسته دَ سِرِ کسی که باید پاک
 شُنه بُمَله و دَ امزی رقم دَ حُضُورِ خُداوند بِلَدِه
 ازو کِفاره کنه. ۱۹ بعد ازو پیشوا قُربانی گُناه
 ره تقدیم کُنه و بِلَدِه کسی که باید از ناپاکی خُو
 پاک شُنه کِفاره کنه. بعد از قُربانی گُناه پیشوا
 قُربانی سوختنی ره حلال کنه، ۲۰ و او ره قد
 هدیه غَلَّه-و-دانه قتی دَ بِلَه قُربانگاه تقدیم کنه؛

دَ امزی رقم پیشوا بلده امزو نفر کفارہ کنه و او پاک موشه.

۲۱ ولے اگه امو نفر نادار بشه و توان شی ره ندشته بشه، او باید یگ باره نر ره دَ عنوانِ جرمانه گرفته بیره تا بلند شنه و بلده ازو کفارہ کنه؛ امچنان یگ منک بهترین آرد ره که قد روغو گٹ شده بشه بلده هدیه غله-و-دانه قد یگ لوگ روغو، ۲۲ و دوقمری یا دوقوتر، هر کدم شی ره که دَ دست اُورده تَنست گرفته بیره: یگ شی ره بلده قربانی گناه و دیگه شی ره بلده قربانی سوختنی. ۲۳ او دَ روز هشتم باید اونا ره بلده پاک شدون خو دَ دیر پیشوا دَ دانِ درگه خیمه ملاقات دَ حضورِ خداوند بیره. ۲۴ و پیشوا باره قربانی جرم و لوگ روغو ره بگیره و اونا ره دَ عنوانِ هدیه بلند کدنی دَ حضورِ خداوند بلند کنه. ۲۵ اوخته قربانی جرم ره حلال کنه و پیشوا یگ مقدار خونِ قربانی جرم ره گرفته دَ نرمی گوشِ راستِ کسی که باید پاک شنه و دَ شست

دِسْتِ رَاسْتِ و دَ شَسْتِ پَای رَاسْتِ شِی بُمَلَه.
 ۲۶ بعد از و پیشوا یگ مقدار روغو ره دَ اَلْغَه
 دِسْتِ چَپِ خُو شِیو کُنَه ۲۷ و قَدِ کِلَکِ رَاسْتِ
 خُو یگ مقدار روغونی ره که دَ دِسْتِ چَپِ شِی
 اَسْتَه هفت دفعه دَ حُضُورِ خُداوند پَاشِ بَدِیَه.
 ۲۸ و پیشوا یگ مقدار امز و روغو ره که دَ دِسْتِ
 شِی اَسْتَه دَ نَرْمِیِ گُوشِ رَاسْتِ امز و کُسی که
 باید پاک شُنه و دَ شَسْتِ دِسْتِ رَاسْتِ و دَ شَسْتِ
 پَای رَاسْتِ شِی بُمَلَه، دَ جایی که خُونِ قُربانی
 جُرمِ مَلِیدَه شُد. ۲۹ و باقی مَنَدِه روغو ره که دَ
 دِسْتِ پِیشوا اَسْتَه دَ سَرِ کُسی که باید پاک شُنه
 شِیو کُنَه و بَلَدَه از و دَ حُضُورِ خُداوند کِفارَه کُنَه.
 ۳۰ بعد از و پیشوا یکی امز و دُو قَمَرِی یا دُو کُوتَر
 ره تَقْدِیمِ کُنَه، هَر کُدَمِ شِی ره که دَ دِسْتِ اُورده
 تَنِستَه بَشَه: ۳۱ یگ شِی ره بَلَدَه قُربانی گُناه
 و دِیگَه شِی ره بَلَدَه قُربانی سوختنی قَدِ هَدِیَه
 غَلَه-و-دانه. دَ امزِ رَقْمِ پِیشوا بَلَدَه کُسی که
 باید پاک شُنه دَ حُضُورِ خُداوند کِفارَه مُونَه.

۳۲ ای مُقَرَّرات بَلَدِه کِسی آسْتِه که مَرَضِ
کولی دَرِه و چیزای ره که بَلَدِه پاک شُدون شی
ضُرُورَت آسْتِه، دَ دِست اُورده نَمِیتنه.

مُقَرَّرات دَ بارِه پوپَنک زَدگی خانِه

۳۳ خُداوند قد مُوسیٰ و هارُون گپ زده گُفت:
۳۴ ”وختی دَ سرزمینِ کِنعان که ما اُو ره دَ
عِنوانِ مُلکیتِ بَلَدِه شُمو مِیدیمُ داخِل شُدید و
ما بَلایِ پوپَنک ره دَ یگ خانِه دَ مُلکی که
شُمو صَاحب شی مُوشید رِبی مُونُم، ۳۵ صَاحبِ
خانِه باید رفته دَ پیشوا خبر دَده بُگیه، ‘فِکرِ
مُونُم که یگو چیزِ رِقَمِ پوپَنک زَدگی دَ خانِه
مه آسْتِه.‘ ۳۶ اوخته پیشوا اَمَر کُنه که پیش
از داخِل شُدون شی بَلَدِه معاینه کدونِ پوپَنک
زَدگی خانِه ره خالی کُنه، نَشْنه چیزای که دَ خانِه
آسْتِه ناپاک اِعلان شُنه. بعد ازو پیشوا بوره تا
خانِه ره معاینه کُنه. ۳۷ اُو پوپَنک زَدگی ره توخ
کُنه و اگه پوپَنک دَ دیوالای خانِه قد لکه های

سوزدیل و سُرخدیل بَشه و از رُوی دیوال عَوْجَتَر
معلوم شُنه، ^{۳۸} اوخته پیشوا از خانه بُر شُده دَ
دانِ درگه بوره و خانه ره بَلدِه هفت روز بسته
کنه. ^{۳۹} دَ روزِ هفتم پیشوا بسم بییه و توح کنه.
اگه پوپَنک دَ دیوالای خانه تیت شُدَد، ^{۴۰} پیشوا
أمر کنه که سنگای امزُو جای پوپَنک زَدگی ره
کَنده کنه و بُرو از شار دَ یگ جای ناپاک بِنَدزه.
^{۴۱} بعد ازُو مَنِه خانه ره از هر طرف شی تراش
کنه و خاکی ره که تراش کده بُرو از شار دَ یگ
جای ناپاک پورته کنه. ^{۴۲} بعد ازُو اونا سنگای
دِیگه ره گِرِفته دَ جای سنگای کَنده شُده بیله و
خاکِ نو گِرِفته خانه ره سِنِگِل کنه. ^{۴۳} ولے اگه
پوپَنک بسم دَ خانه پَیدا شُنه و بعد از کندون
سنگا و تراش کدو و سِنِگِل کدونِ خانه بسم تیت
شُنه، ^{۴۴} اوخته پیشوا باید اَمده خانه ره معاینه
کنه؛ اگه پوپَنک زَدگی دَ خانه تیت شُدَد، اُو
پوپَنکِ مُضِرِ اَسته که دَ خانه پَیدا شُده؛ اُو خانه
ناپاک اَسته. ^{۴۵} پس اُمُو خانه باید چَپه شُنه و

سنگای شی و چپوای شی قد تمامِ خاکِ امزُو
خانه بُرو از شار دَ یگ جای ناپاک پورته شُنه.
۴۶ هر کسی که دَ مَنه امزُو خانه دَ روزای که
بسته یه داخلِ شُنه، اُو تا شام ناپاک مُومنه.
۴۷ و هر کسی که دَزُو خانه خاو کُنه باید کالای
خُو ره بُشوبه و هر کسی که دَ مَنه ازُو خانه
چیزی بُخوره باید کالای خُو ره بُشوبه.

۴۸ لیکن اگه پیشوا بییه و خانه ره معاینه کُنه
و بنگره که بعد از سِنِگِل کدونِ خانه پوپنک
زَدگی دَ خانه تیت نَشده، اوخته پیشوا باید
خانه ره پاک اعلان کُنه، چراکه اُو از پوپنک
پاک شُده. ۴۹ بلده پاک شُدونِ خانه اُو باید دُو
مُرغک، چپو سَرُو، چُوغ سُرَخ رَنگ و علفِ زوفا
بگیره. ۵۰ یکی امزُو مُرغکو ره دَ یگ ظرفِ
گلی دَ بله اُو رَوان بُکُشه ۵۱ و چپو سَرُو، علفِ
زوفا و چُوغ سُرَخ رَنگ ره قد مُرغکِ زنده گِرِفته
دَ خُونِ مُرغکِ کُشته شُده و دَ اُو رَوان غوٹه کُنه
و هفت دفعه دَ امزُو خانه پاش بِدیه. ۵۲ دَ امزی

رقم خانه ره قد خُونِ مُرْغَك و آوِ رَوان و قد
 مُرْغَكِ زنده، چيو سَرَو، علفِ زوفا و چووغ سُرْخ
 رَنگِ پاك كُنه. ۵۳ اوخته امو مُرْغَكِ زنده ره
 بُرو از شار دَ صحرا ايله بديه. دَ امزی طریق اُو
 بَلدِه خانه كِفاره مونه و خانه پاك موشه.

۵۴ اینمی مُقَررات بَلدِه هر رقم مَرَضِ كولى،
 بَلدِه كلى كِرِفَتِگى، ۵۵ بَلدِه پوپِنَكِ كالا و خانه،
 ۵۶ بَلدِه اَماس كَدِگى، بَلدِه بيخ كُنه و لَكِه روشو
 آسته، ۵۷ تا پى بُرِيد كه چى وخت يگ چیز پاك
 آسته و چى غیت ناپاك.

اینمی مُقَررات دَ باره مَرَضِ هاى
 كولى-و-پوپِنَكِ زَدِگى آسته.

ناپاكى دَ وَسِيلَه آوى كه از جِسْمِ بُرِ موشه

۱ خُداوند قد موسى و هارون گپ
 زده گُفت: ۲ "قد بنى اسرائیل گپ
 زده دَزوا بُگى، وختیکه يگو مَرَد از جِسْمِ خُو
 آوريزى دَره، اُو بخاطرِ آوريزى خُو ناپاك آسته.

۳ ناپاکی آوریزی شی اینی آسته: چی آو از جسم
 شی جاری بَشَه، چی آو دَ جسم شی ایسته بَشَه،
 اُو باعِثِ ناپاکی ازو موشه. ۴ نفری که آوریزی
 دَره دَ هر جاگِه که خاو کُنه، اُمُو جاگِه ناپاک
 موشه و دَ بِلَه هر چیزی که بَشینه، اُمُو چیز ام
 ناپاک موشه. ۵ هر کسی که دَ جاگِه ازو دِست
 بَزنه، اُو باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل
 بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه. ۶ هر کس دَ
 بِلَه چیزی بَشینه که نفر آوریزی دار دَ بِلَه ازو
 شِشْتُد، اُو باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو
 غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه. ۷ و هر
 کسی که دَ جسمِ نفر آوریزی دار دِست بَزنه باید
 کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو
 تا شام ناپاک مومنه. ۸ و اگه نفر آوریزی دار
 دَ بِلَه یگ شخصِ پاک تَف کُنه، اُو نفرِ پاک
 باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و
 اُو تا شام ناپاک مومنه. ۹ هر زین یا پالونِ که
 نفر آوریزی دار دَ بِلَه شی بَشینه، ناپاک موشه.

۱۰ هر کس چیزی ره که دَتی ازو نفر بُوده دِست
 بَزَنه، اُو تا شام ناپاک مُومنه؛ و هر کسی که اُمُو
 چِیزا ره باله کُنه، اُو باید کالای خُو ره بَشویه
 و قد آو غُسل بِگِیره و اُو تا شام ناپاک مُومنه.
 ۱۱ دَ جانِ هر کسی که نفری آوریزی دار دِست
 بَزَنه و دِست خُو ره قد آو نَشُشته بَشه، اُمُو کس
 باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بِگِیره و
 اُو تا شام ناپاک مُومنه. ۱۲ دَ هر ظرفِ گِلی که
 نفرِ آوریزی دار دِست بَزَنه، اُو باید میده شُنه،
 ولے اگه ظرفِ چوبی بَشه، اُو باید قد آو شُشته
 شُنه. ۱۳ وختیکه نفرِ آوریزی دار از آوریزی خُو
 پاک شُد، اُو باید هفت روز ره بلده پاک شُدون
 خُو حِساب کُنه و کالای خُو ره شُشته جِسم
 خُو ره قد آو رَوان غُسل بَدیه؛ اوخته اُو پاک
 موشه. ۱۴ دَ روزِ هِشتم اُو باید دُو قُمری یا دُو
 کوتر ره گِرِفته دَ حُضُورِ خُداوند دَ دانِ درگه خِیمه
 مُلاقات بیه و اونا ره دَ پیشوا بَدیه. ۱۵ و پیشوا
 اونا ره تقدیم کُنه: یگ شی ره بلده قُربانی گُناه

و دِيگِه شِي رِه بَلَدِه قُرْبَانِي سُوخْتَنِي. دَ اَمزِي
رَقْم پِيشُوا بَلَدِه اَزُو بَخَاطِرِ اُورِيزِي شِي دَ حُضُورِ
خُداوند كِفارِه مُونِه.

۱۶ وَخْتِيكِه اَز يِگ مَرْد اَوِ مَنِي اِنزَالِ مُوشِه،
اَو بَايِد تَمَامِ جِسْمِ خُو رِه قَد اَو غُسْلِ بَدِيه، و اَو
تَا شَام نَاپَاك مُونِه. ۱۷ و هَر كَالَايِ چَرْمِي كِه
دَ بَلِه شِي اَوِ مَنِي رِيخْتِه بَشِه بَايِد قَد اَو شُشْتِه
شُنِه و اَو تَا شَام نَاپَاك مُونِه.

۱۸ وَخْتِيكِه يِگ مَرْد قَد يِگ خَا تُو خَاو كُنِه و
اَوِ مَنِي شِي اِنزَالِ شُنِه، هَر دُويِ اَزُوا بَايِد قَد
اَو غُسْلِ بِيگِيرِه و اُونَا تَا شَام نَاپَاك مُونِه.
۱۹ وَخْتِيكِه يِگ خَا تُو خُونِ رِيزِي دَرِه و خُونِ رِيزِي
جِسْمِ شِي عَادَتِ مَاهُوارِ اَسْتِه، اَو بَلَدِه هَفْتِ رُوزِ
دَ نَاپَاكِي عَادَتِ مَاهُوارِ خُو مُونِه. هَر كَسِي
كِه دَزُو دِسْتِ بَزَنِه، اَو تَا شَام نَاپَاك مُونِه.
۲۰ دَ بَلِه هَر چِيْزِي كِه اَمُو خَا تُو دَ دُورُونِ نَاپَاكِي
خُو خَاو كُنِه و يَا بَشِيْنِه، اَمُو چِيْزِ نَاپَاكِ مُوشِه.
۲۱ هَر كَسِي كِه دَ جَاگِه اَزُو دِسْتِ بَزَنِه، اَو بَايِد

کالای خوره بُشویه و قد آو غُسل بگیریه و او
 تا شام ناپاک مومنه. ۲۲ و هر کس د چیزی که
 او د بِلِه شی شِشْتُد دِست بزنه، امو کس باید
 کالای خوره بُشویه و قد آو غُسل بگیریه و او تا
 شام ناپاک مومنه، ۲۳ چی د جاگه ازو یا د بِلِه
 هر چیزی که او میشیننه؛ امی که او دَمزُو چیز
 دِست بزنه، او تا شام ناپاک مومنه. ۲۴ اگه یگ
 مرد قد امزُو خاتو خاو کنه و ناپاکی ازو د امزُو
 مرد ملیده شنه، امو مرد بلده هفت روز ناپاک
 مومنه و هر جاگه که او د بِلِه شی خاو کنه، امو
 جاگه ناپاک موشه.

۲۵ اگه یگ خاتو بلده روزای کلو خونریزی دره
 بغیر از عادتِ ماهوار خویا خونریزی شی بعد
 از دوره عادتِ ماهوار بند نَشده، د تمامِ روزای
 خونریزی شی ناپاکی ازو ادامه دره، رقمِ روزای
 عادتِ ماهوار شی. او ناپاک آسته. ۲۶ د بِلِه
 هر جاگه که او د روزای خونریزی خاو کنه،
 رقمِ جاگه عادتِ ماهوار شی بلده ازو حساب

مُوشه و دَ بَلَه هر چیزى که اُو بَشِينه، اُمُو چیز
 ناپاک مُوشه، رقمِ ناپاکی عادتِ ماهوار شى .
 ۲۷ و هر کسى که دَ امزُو چیزا دِست بَزَنه، اُو
 ناپاک مُوشه. پس اُو باید کالای خُو ره بَشویه
 و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مُومنه.
 ۲۸ ولے اگه اُو از خُونریزی خُو پاک شُدَه بَشه،
 اُو باید هفت روز ره بَلَدَه خُو حساب کُنه و بعد
 ازو پاک مُوشه. ۲۹ دَ روزِ هَشْتَم، اُو باید دُو
 قُمَرى یا دُو کَوتر ره بَگیره و اونا ره دَ دِیرِ پیشوا
 دَ دانِ درگه خِیمه مُلاقات بیره. ۳۰ اوخته پیشوا
 یگ شى ره بَلَدَه قُربانى گناه و دِیگه شى ره بَلَدَه
 قُربانى سوختنى تقدیم کُنه. دَمزى رقمِ پیشوا
 بَلَدَه ازو بخاطرِ ناپاکی خُونریزی شى دَ حُضُورِ
 خُداوند کِفاره مُونه.

۳۱ پس بنى اسرائیل ره از ناپاکی‌های ازوا
 باخبر کُو، نَشْنه که جایگاهِ مَره که دَ مینکل
 ازوا آسته ناپاک کُنه و دَ ناپاکی خُو بُمَره. ”

۳۲ ای مُقَرَّرات بَلَدِه کِسی آسْتِه که آوری
 دَرِه، یا بَلَدِه کِسی که آوِ مَنی از شی اِنزال
 موشه و دَ وَسِیلَه ازو ناپاک موشه؛ ۳۳ امچنان
 ای مُقَرَّرات بَلَدِه خاتُونی آسْتِه که بخاطرِ عادتِ
 ماهوار ناجور آسْتِه، بَلَدِه کِسی که اِنزال موشه،
 چی مرد، چی خاتُو و بَلَدِه مردی که قد خاتُونِ
 ناپاک خاو مونه.

مُقَرَّرات دَ بارِه روزِ کِفاره

۱ خُداوند قد مُوسیٰ بعد از فَوْتِ دُو
 ۱۶ باچه هارُون که اونا دَ حُضُورِ خُداوند
 نزدیک شد و مُرد، توره گُفت. ۲ خُداوند دَ
 مُوسیٰ گُفت: ”دَ بَرارِ خُو هارُون بُوگی که دَ
 مُقَدَّسْتَرین جای دَ داخِلِ پرده دَ پیشِ رُوی جای
 کِفاره^a که دَ بِلَه صندُوقِ شَهَادَتِ آسْتِه، هر وخت
 داخِلِ نَشْنَه؛ اگه نَه، اُو مومَره، چراکه ما دَ

^a ۱۶:۲ یعنی سرپوشِ صندُوق.

اُور د بِلَه جاي كِفاره ظاهِر مُوشَم. ^۳ هارُون د
 مُقَدَّسَتَرِين جاي د ايني طَرِيقَه داخِل شُنَه: اُو
 يگ نَرگاو بَلدِه قُرْباني گُناه و يگ قُوچ بَلدِه
 قُرْباني سوختني بيره. ^۴ اُو پيرون مُقَدَّسِ كَتاني
 ره بُووشه و زيرپوشي كَتاني ره د جان خُو كده
 كمر بَسْتِه كَتاني ره د گِرِدِ كمر خُو بَسْتِه كُنه و
 لُونگي كَتاني ره د سر خُو بيله؛ اينميا كالاهاي
 مُقَدَّسِ آسته. اُو بايد جِسْمِ خُو ره قد آو غُسل
 بديه و بعد ازو اونا ره بُووشه. ^۵ اُو امچنان از
 جماعتِ بَنِي إِسْرَائِيلِ دُو تَكِه ره بَلدِه قُرْباني
 گُناه و يگ قُوچ ره بَلدِه قُرْباني سوختني گِرِفته
 بيره. ^۶ اوخته هارُون نَرگاوِ قُرْباني گُناه ره كه
 بَلدِه خود شي آسته تَقْدِيمِ كُنه و بَلدِه خود خُو و
 بَلدِه خانوار خُو كِفاره كُنه. ^۷ بعد ازو دُو تَكِه
 ره د حُضُورِ خُداوند د دانِ درگِه خَيْمِه مَلِاقات
 حاضر كُنه. ^۸ و هارُون د بِلَه امزو دُو تَكِه پِشك
 پورته كُنه، يگ پِشك بَلدِه خُداوند و يگ پِشك

بلده عَزازیل. ^a ۹ اوخته هَارُون تَكِه ره که پِشکِ
 خُداوند دَ بِلِه شی بُر شُدِه پِیش بیرِه و دَ عِنوانِ
 قُربانی گُناه تقدیم کُنه. ^{۱۰} ولے تَكِه که پِشکِ
 عَزازیل دَ بِلِه شی بُر شُدِه باید زنده دَ حُضُورِ
 خُداوند اُورده شُنه تا هَارُون دَ بِلِه شی کِفارِه
 کُنه و اُو ره بِلده عَزازیل دَ بیابو رِی کُنه.

^{۱۱} بعد ازو هَارُون نرگا و قُربانی گُناه ره که
 بِلده خود شی آسته پِیش بیرِه و بِلده خود خُو و
 خانوار خُو کِفارِه کُنه. اُو باید نرگا و قُربانی گُناه
 ره که بِلده خود شی آسته حلال کُنه؛ ^{۱۲} اُو یگ
 آتشدانِ پُر از قوغِ آتِش ره از قُربانگاه که دَ
 حُضُورِ خُداوند آسته قد دُو مُشت بُخورِ خوشبوی
 سیده شُدِه بگِیره و دَ داخلِ پرده بیرِه. ^{۱۳} اوخته
 اُو بُخورِ خوشبوی ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ بِلِه آتِش
 پورته کُنه تا دُودِ بُخورِ خوشبوی جای کِفارِه ره

^a ۱۶:۸ معنای «عزازیل» واضح نییه. امکان دَره نام

بُزِ بَشِه که دَ بیابو ایله موشه یا نامِ دیوِ بیابونی.

که دَ بِلِه صَدُوقِ شَهَادَتِ اَسْتِه بُپوشَنه؛ اگه نَه،
 اُو مُومَرِه. ^{۱۴} بعد ازو یگ مقدار خُونِ نَرگاو ره
 بَگیره و قد کِلک خُو دَ طَرَفِ شَرَقِ جَای کِفاره
 پاش بَدیه و یگ مقدار خُونِ ره هفت دفعه دَ پِیشِ
 رُوی جَای کِفاره قد کِلک خُو پاش بَدیه. ^{۱۵} تَکِه
 قُربانِی گُناه ره که بَلدِه قَوْمِ اَسْتِه باید حلال کُنه و
 خُونِ شی ره دَ دَاخِلِ پَرده بیره و قد خُونِ ازو اَمُو
 کار ره کُنه که قد خُونِ نَرگاو کُدَد، یعنی خُونِ ره
 دَ بِلِه جَای کِفاره و دَ پِیشِ رُوی جَای کِفاره پاش
 بَدیه. ^{۱۶} دَ امزی رِقْمِ اُو باید بَلدِه جَای مُقَدَّسِ،
 بخاطرِ ناپاکی‌های بَنیِ اِسْرَائیلِ و خطاهای ازوا
 دَ مُطابِقِ تمامِ گُناه‌های ازوا کِفاره کُنه؛ و اُو بَلدِه
 خِمِه مُلاقاتِ که قد ازوا دَ مینکلِ ناپاکی‌های
 ازوا جَای-د-جَای اَسْتِه، عَینِ کار ره انجام بَدیه.
^{۱۷} هیچ کس دَ مَنِه خِمِه مُلاقاتِ نَبَشَه و خَتیکه
 هارُونِ بَلدِه کِفاره کدو دَ جَای مُقَدَّسِ دَاخِلِ مُوشه
 تا زمانی که اُو بَلدِه خود خُو، بَلدِه خانوار خُو و
 بَلدِه پَگِ جَماعتِ اِسْرَائیلِ کِفاره کده بَرُو مییه.

۱۸ بعد ازو هارون بر شده د دیر قربانگاه که د
حضور خداوند آسته بوره و بلده قربانگاه کفاره
کنه. او یگ مقدار خون نرگاو و خون تکه ره
بگیره و د شاخای چار شنگ قربانگاه بمله.
۱۹ و یگ مقدار خون ره قد کلک خو هفت دفعه
د بله قربانگاه پاش بدیه و او ره از ناپاکی های
بنی اسرائیل پاک کده تقدیس کنه.

۲۰ وختیکه هارون از کفاره کدو بلده جای
مقدس، بلده خیمه ملاقات و بلده قربانگاه
خلاص شد، اوخته او تکه زنده ره پیش بیره.
۲۱ او هر دو دست خو ره د سر تکه زنده کش
کنه و تمام شرارت های بنی اسرائیل ره قد
تمام خطاهای ازوا د مطابق تمام گناههای ازوا
اقرار کنه و اونا ره د سر تکه ایشته تکه ره
د دست یگ آدم مشخص د بیابو ریی کنه.
۲۲ اوخته تکه پگ گناههای ازوا ره د سر خو
گرفته د یگ منطقه دور افتده موبره. پس امو
تکه باید د بیابو ایله شنه. ۲۳ بعد ازو هارون د

خیمه ملاقات داخل شنه و کالای کتانی ره که د
 وخت داخل شدو د جای مُقَدَّس پوشیدد، بُر کده
 د امونجی بیله. ^{۲۴} اوخته او جسم خو ره د یگ
 جای مُقَدَّس قد او غُسل بدیه و کالاهای خود خو
 ره بیپوشه. بعد ازو بُرو بییه و قربانی سوختنی
 خود ره و قربانی سوختنی قوم ره تقدیم کده بلده
 خود خو و بلده قوم کفارہ کنه. ^{۲۵} و او چربی
 قربانی گناه ره باید د بله قربانگاه بسوزنه.
^{۲۶} و کسی که تکه ره بلده عزازیل ایله کده
 باید کالای خو ره بشویه و جسم خو ره قد او
 غُسل بدیه؛ اوخته او میتنه که د خیمه‌گاه داخل
 شنه. ^{۲۷} نرگا و قربانی گناه و تکه قربانی گناه
 که خون ازوا بلده کفارہ کدو د جای مُقَدَّس آورده
 شد، باید از خیمه‌گاه بُرو برده شنه و پوست و
 گوشت و سرگین ازوا د آتش سوختنده شنه.
^{۲۸} کسی که اونا ره مسوزنه باید کالای خو ره
 بشویه و جسم خو ره قد او غُسل بدیه؛ بعد ازو
 او میتنه که د خیمه‌گاه داخل شنه.

۲۹ اینمی بلده شمو یگ قانونِ دایمی آسته: د
 روزِ داهمِ ماهِ هفتمِ شمو خودون ره پرهیز^a کنید و
 هیچ کار نکنید، نه اسرائیلی اصلی و نه بیگنه
 که د مینکل شمو زندگی مونه،^{۳۰} چون د امزی
 روز بلده شمو کفاره موشه تا شمو ره پاک کنه؛
 و شمو از پگ گناه‌های خو د حضورِ خداوند پاک
 موشید. ^{۳۱} ای یگ روز کاملاً آرام بلده شمو
 آسته، پس خودون ره پرهیز کنید. ای یگ قانونِ
 دایمی آسته. ^{۳۲} پیشوای که مسح و تقدیس شده
 تا د جای آته خو د عنوانِ پیشوا خدمت کنه،
 او باید کفاره کنه. او باید کالاهای کتانی یعنی
 کالاهای مقدّس ره بپوشه ^{۳۳} و بلده مقدّس‌ترین
 جای و خیمه ملاقات کفاره کنه و بلده قربانگاه
 کفاره کنه و بلده پیشوایو و تمام جماعتِ قومِ
 اسرائیل کفاره کنه. ^{۳۴} ای باید بلده شمو یگ

^a ۱۶:۲۹ یعنی پرهیز از خوراک، از زناشویی و دیگه
 لذت‌های دنیا.

قانونِ دایمی بشه که بلده بنی اسرائیل سالِ یگ
دفعه بلده پگ گناه‌های ازوا کِفاره شنه. ” پس
موسیٰ امو رقم کد که خداوند دزشی امر کدد.

هدایت د باره خون

۱ خداوند قد موسیٰ گپ زده گفت:
۲ ”قد هارون و باچه های شی و پگ
بنی اسرائیل گپ زده، دزوا بگی، اینمی چیزی
آسته که خداوند امر کده مویگه: ۳ هر کس که
از قوم اسرائیل^a کدم نرگاو، گوسپو یا بز ره د
خیمه‌گاه و یا برو از خیمه‌گاه حلال کنه ۴ و او
ره د دان درگه خیمه ملاقات نیره تا د عنوان
قربانی بلده خداوند د پیش روی جایگاه خداوند
تقدیم شنه، او بلده امزو نفر قتل حساب موشه.
او خون ریختنده و باید از قوم خو قطع شنه.

^a ۱۷:۳ د جای «قوم اسرائیل» د زیون عبرانی «خانه
اسرائیل» نوشته یه.

۵ ای قانون بلده ازی آسته که بنی اسرائیل بعد
 ازی قربانی های خو ره که د بیابو تقدیم مونه
 گرفته بیره یعنی اونا ره بلده خداوند د دان درگه
 خیمه ملاقات د دیر پیشوا بیره و اونا ره د عنوان
 قربانی سلامتتی د خداوند تقدیم کنه. ۶ و پیشوا
 خون قربانی ره د قربانگاه خداوند د پیش درگه
 خیمه ملاقات پاش بدیه و چربی ره د عنوان
 خوشبوی مورد پسند خداوند بسوزنه. ۷ اونا
 قربانی های خو ره دیگه بلده خدایون بز مانند
 تقدیم نکنه که قد پیروی ازوا خودون ره فاحشه
 جور کده. ای باید بلده ازوا د تمام نسل های
 ازوا یگ قانون دایمی بشه.

۸ علاوه ازی دزوا بگی، هر کسی که از قوم
 اسرائیل^a یا از بیگنه های که د مینکل ازوا
 زندگی مونه، قربانی سوختنی یا قربانی دیگه

^a ۱۷:۸ د جای «قوم اسرائیل» د زیون عبرانی «خانه»

اسرائیل» نوشته یه.

تقدیم کُنه^۹ و اُو ره دَ دانِ درگه خیمه مُلاقات
نیره تا اُو ره دَ خُداوند قربانی کُنه، اُو نفر باید
از قوم خُو قطع شُنه.

^{۱۰} و هر کسی که از قومِ اسرائیل^a یا از بیگنه
های که دَ مینکلِ ازوا زندگی مونه خُون بُخوره،
ما رُوی خُو ره دَ ضِدِ امزو نفرِ که خُون خورده
قرار میدیم و اُو ره از مینکلِ قوم شی قطع
مُونم، ^{۱۱} چراکه زندگی جاندار دَ خُون بندآسته
و ما خُون ره دَز شُمو دَیم تا دَ بِلِه قربانگاه بلده
زندگی خُو کِفاره کُنید؛ چُون فقط خُون آسته که
بلده زندگی کِفاره میتنه. ^{۱۲} امزی خاطر ما دَ
بَنی اسرائیل مَوگیم: دَ مینکلِ شُمو هیچ کس
نَباید خُون بُخوره، نَه شُمو و نَه ام بیگنه‌های
که دَ مینکلِ شُمو زندگی مونه.

^a ۱۷:۱۰ دَ جای «قومِ اسرائیل» دَ زبونِ عبرانی «خانه
اسرائیل» نوشته یه.

۱۳ هر کسی که از بنی اسرائیل یا از بیگنه‌های که دَ مینکلِ ازوا زندگی مونه کُدم حیوان یا مُرغک ره که خورده موشه شکار مونه، او باید خُون شی ره بریزنه و تی خاک کنه، ۱۴ چراکه زندگی هر جاندار خُون شی آسته، یعنی خُون زندگی شی آسته. امزی خاطر دَ بنی اسرائیل گفتُم: شُمو باید خُونِ هیچ جاندار ره نخورید، چراکه زندگی هر جاندار خُون شی آسته؛ هر کسی که او ره بخوره از قوم قطع موشه.

۱۵ و هر کسی که گوشتِ حیوانِ خودمُرده یا گوشتِ حیوانی ره که تَوَسُطِ دیگه حیوان کُشته شُده بخوره، چی اسرائیلی اصلی بشه، چی بیگنه، او باید کالای خُو ره بشویه و قد او غُسل بگیریه و او تا شام ناپاک مومنه؛ بعد ازو پاک موشه. ۱۶ ولے اگه کالای خُو ره نشویه و جسم خُو ره قد او غُسل ندیه، او جزای گناه خُو ره مینگره. ”

مَنعِ رَابِطَه هَايِ جِنْسِي نَامَشْرُوعِ

۱ خُداوندِ قَدِ مُوسَى كَپِ زَدَه كُفْت: ۸
۲ ”قَدِ بَنِي إِسْرَائِيلِ كَپِ زَدَه دَزْوَا
بُگِي: ‘مَا خُداوندِ، خُدايِ شُمُو اَسْتُمْ. ۳ دَ مُطَابِقِ
كَارايِ مَرْدُمِ سِرْزَمِينِ مِصْرِ كِه شُمُو دَ اُونَجِي
زِنْدَگِي مُوكَدِيدِ، رِفْتارِ نَكْنِيدِ وَ دَ مُطَابِقِ كَارايِ
مَرْدُمِ سِرْزَمِينِ كِنْعانِ كِه مَا شُمُو رِه دَ اُونَجِي
مُوبْرُم، اَم رِفْتارِ نَكْنِيدِ؛ شُمُو اَز قانُونِ هَايِ اَزْوَا
پَيْرَوِي نَكْنِيدِ. ۴ شُمُو اِحْكامِ اَزْمِه رِه دَ جايِ
بِيرِيدِ وَ قانُونِ اَزْمِه رِه نِگاهِ كُنِيدِ وَ دَ مُطَابِقِ
اَزْوَا رِفْتارِ كُنِيدِ؛ مَا خُداوندِ، خُدايِ شُمُو اَسْتُمْ.
۵ پَسِ اِحْكامِ وَ قانُونِ مَرِه نِگاهِ كُنِيدِ، چُونِ كَسِي
كِه اُونَا رِه دَ جايِ بِيرِه دَ وَسِيلَه اَزْوَا زِنْدَه مُومَنِه.
مَا خُداوندِ اَسْتُمْ.
۶ هِيچِ كَسِ قَدِ نَزْدِيكَانِه خُو نَزْدِيكِي نَكْنِه كِه
شَرْمِگاهِ اَزُو رِه بَسِ پَرْدِه كُنِه. مَا خُداوندِ اَسْتُمْ.

۷ شرمگاهِ خاتونِ آتِه خُو ره یعنی شرمگاهِ آبه
خُو ره بے پرده نكو؛ او آبه تُو آسته، پس شرمگاهِ
شی ره بے پرده نكو.

۸ شرمگاهِ خاتونِ آتِه خُو ره بے پرده نكو؛ او
آبروی آتِه تُو آسته.

۹ شرمگاهِ خوارِ خُو ره بے پرده نكو، چی دخترِ
آتِه تُو بشه، چی دخترِ آبه تُو، چی دَ امزو خانه
تولد شده بشه و چی دَ جای دیگه.

۱۰ شرمگاهِ دخترِ باچه خُو یا دخترِ دخترِ خُو
ره بے پرده نكو، چراکه بے عزتی ازوا بے آبرویی
خود تُو آسته.

۱۱ شرمگاهِ دخترِ خاتونِ آتِه خُو ره که از آتِه تُو
پیدا شده بے پرده نكو، چراکه او خوار تُو آسته.

۱۲ شرمگاهِ خوارِ آتِه خُو ره بے پرده نكو،
چراکه او نزدیکانه آتِه تُو آسته.

۱۳ شرمگاهِ خوارِ آبه خُو ره بے پرده نكو،
چراکه او نزدیکانه آبه تُو آسته.

۱۴ شرمگاہِ خاتُونِ برارِ آتہِ خُو رہِ بے پَرَدہِ نَکُو،
یعنی قد ازُو نزدیکیِ نَکُو، چراکہ او خاتُونِ
کاکایِ تُو آستہ.

۱۵ شرمگاہِ بیریِ خُو رہِ بے پَرَدہِ نَکُو؛ او خاتُونِ
باچہِ تُو آستہ؛ اَرے، شرمگاہِ ازُو رہِ بے پَرَدہ
نَکُو.

۱۶ شرمگاہِ خاتُونِ برارِ خُو رہِ بے پَرَدہِ نَکُو،
چراکہ او اَبْرُویِ برارِ تُو آستہ.

۱۷ قد خاتُونی کہ نزدیکیِ کدے، شرمگاہِ
دُخترِ شی رہِ بے پَرَدہِ نَکُو و دُخترِ باچہ یا
دُخترِ دُخترِ شی رہِ نَگِیر و شرمگاہِ ازوا رہِ
بے پَرَدہِ نَکُو؛ اونا نزدیکیانہایِ ازُو آستہ؛ ای
فِسق-و-فِسَادِ آستہ. ۱۸ یگِ خاتُو رہِ دَ بِلہِ خوار
شی نَگِیر کہ اَمباقِ شی شُنہ و دَ حالیکہ خاتُونِ
تُو ہنوز زِنَدہ یہ، شرمگاہِ خوارِ شی رہِ بے پَرَدہ
نَکُو.

۱۹ قد خاتُونی کہ دَ ناپاکیِ عادتِ ماہوارِ خُو
آستہ، نزدیکیِ نَکُو تا شرمگاہِ شی رہِ بے پَرَدہ

کنی. ۲۰ قد خاتونِ همسایه خُو یگجای نشو و خود ره دَ وسیله ازو ناپاک نکو. ۲۱ هیچ کس ره از نسل خُو بلده بُتِ مولک از آتش تیر نکو و نامِ خُدای خُو ره بے حرمت نکو. ما خُداوند اَسْتُم. ۲۲ قد مردِ رقمِ خاتو آلی خاو نکو، ای یگ عملِ زشت آسته. ۲۳ قد هیچ حیوانِ معاملِه جنسی نکو و خود ره قد ازو ناپاک نکو. هیچ خاتو دَ پیشِ یگ حیوان ایسته نشنه که قد ازو نزدیکی کنه؛ ای یگ عملِ نفرت‌انگیز آسته.

۲۴ قد هیچ کُدمِ امزی کارا خود ره ناپاک نکنید، چُون دَ وسیله امزی کارا مِلتِ های ره که ما از پیشِ رُوی شمو هئی مُونم، خودون ره ناپاک کده. ۲۵ امزی خاطر او سرزمی ناپاک شده و ما او ره بخاطرِ گناهِ شی جزا میدیم و امو سرزمی باشنده های خُو ره قی مونه. ۲۶ پس شمو باید قانون و احکام مَره نگاه کنید و هیچ کُدمِ امزی کارای زشت ره انجام ندید؛ نه اسرائیلی اصلی و نه بیگنه های که دَ مینکل شمو زندگی مونه،

۲۷ چون مردمای امزو سرزمی که پیش از شمو د
 اُونجی بود، پگ امزی کارای زشت ره انجام دَد
 و او سرزمی ناپاک شد. ۲۸ پس اگه او سرزمی
 ره ناپاک کُنید، او شمو ره ام قی مونه، امو
 رقم که ملتی ره که پیش از شمو د اُونجی بود،
 قی کد. ۲۹ چون هر کسی که یکی امزی کارای
 زشت ره انجام بدیه، او از مینکل قوم خو قطع
 موشه. ۳۰ پس، از احکام مه اطاعت کُنید و
 از هیچ کدم امزی قانون های زشت که پیش از
 آمدون شمو د امزو سرزمی انجام دده موشد،
 پیروی نکُنید و خودون ره د وسیله ازوا ناپاک
 نکُنید. ما خداوند، خدای شمو استم. ”

قانونای مختلف

۱ خداوند قد موسی گپ زده گفت:
 ۲ ”قد پگ جماعت بنی اسرائیل
 توره گفته دزوا بگی: ’مقدس بشید، چراکه ما
 خداوند، خدای شمو مقدس استم. ۳ هر کدم

شُمو باید آته و آبه خُو ره اِحترام کُنید و روزای آرام مَره نِگاه کُنید. ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم. ^۴ سُون بُت ها نَرَوید و خُدایون ریختنده شُده بَلدِه خُو جور نَکُنید. ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم.

^۵ وختیکه قُربانی سلامتی خُو ره بَلدِه خُداوند تقدیم مُونید، اُو ره دَ طَریقَه تقدیم کُنید که از طرف شُمو قَبول شُنه. ^۶ گوشتِ ازو باید دَ امزُو روزِ که اُو ره قُربانی مُونید خورده شُنه یا صَباح امزُو روز؛ ولے هر چیز شی که تا روزِ سِوَم باقی مومنه باید دَ آتِش سوختنده شُنه. ^۷ اگه یَگو چیزِ ازو دَ روزِ سِوَم خورده شُنه، اَمُو قُربانی مُردار اَسْتِه و قَبول نَمُوشه. ^۸ هر کسی که اُو ره بُخوره، جَزای گُناهِ خُو ره مینگره، چُون چیزی ره که بَلدِه خُداوند مُقَدَّس اَسْتِه بے حُرْمَت کده؛ اُو آدم از قوم خُو قطع موشه.

^۹ وختیکه حاصلِ زمینِ خُو ره دِرُو مُونید، جَغِه زمینِ خُو ره دِرُو نَکُنید و خوشه های باقی مَنده

حاصلاتِ خُو ره جم نَكْنِید. ۱۰ تاگِ انگور ره
 بیخی لُج نَكْنِید و خوشه های ره که از تاگِ اُفتده
 جَم نَكْنِید، بَلِکِه اونا ره بَلدِه مردُمای غریب و
 بیگنه ایله بَدِید. ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم.
 ۱۱ دُزی نَكْنِید؛ دروغ نَگوید و یگدِیگِه خُو ره
 بازی نَدِید. ۱۲ دَ نامِ ازمه قَسَمِ دروغ نَخورید و
 نامِ خُدای خُو ره بے حُرْمَتِ نَكْنِید. ما خُداوند،
 خُدای شُمو اَسْتُم. ۱۳ دَ حَقِ همسایِه خُو ظَلَمِ
 نَکُو و مال شی ره دَ زور نَگیر. مُزدِ مُزدورکار
 ره تا صُبحِ دَ پیشِ خُو نِگاهِ نَکُو. ۱۴ آدمِ کَر ره
 دَو-و-دشنامِ نَدی و دَ پیشِ پایِ نفرِ کورِ سنگِ
 نَه ایلِ که بُفته؛ از خُدای خُو بَترس. ما خُداوند
 اَسْتُم.

۱۵ دَ قِضاوَتِ کدو بے اِنصافی نَكْنِید؛ نَه از
 آدمِ غریبِ طرفداری کُنید و نَه آدمِ قُدْرتمندِ ره
 مُحترمِ بَدِید، بَلِکِه دَ بارِه هم وطنِ خُو قَدِ اِنصافِ
 قِضاوَتِ کُنید. ۱۶ دَ بَینِ قومِ خُو بَلدِه غَیبتِ کدو
 گشت-و-گذار نَكْنِید و غَیبتیکِه زِندگیِ همسایِه

شُمُو دَ خَطَرِ اَسْتِه دِسْت تَي کَلِه ايسْتِه نَشْنِيد. ^a
 ما خُداوند اَسْتُم. ۱۷ از پَرار خُو دَ دِل خُو بَد
 نَبْرِيد. هَمسايِه خُو رِه بِخاطِرِ خَطايِ شَي سِرزَنِش
 کُنِيد تا از خَطَرِ اَزُو شُمُو گُناهِکار نَشْنِيد.
 ۱۸ از مَرْدُمِ قَوْمِ خُو اِنْتِقَامِ نَگِيرِيد و دَ بَرابِرِ اَزُوا
 کِينِه نَدَشْتِه بَشِيد، بَلْکِه هَمسايِه خُو رِه رَقْمِ خُو
 خُو اَلِي دُوسْت دَشْتِه بَشِيد. ما خُداوند اَسْتُم.
 ۱۹ احکام مَرِه نِگاه کُنِيد. حَيوانايِ خُو رِه قَد
 حَيوانايِ کِه از جِنسِ اَزُوا نَبِيه، جُورِه نَکُنِيد. دَ
 زَمِينِ خُو دُو رَقْمِ تَخْمِ کِشْتِ نَکُنِيد و کالايِ رِه
 کِه از دُو قِسمِ رَخْتِ دُوخْتِه شُدِه بَشِه، دَ جَانِ خُو
 نَکُنِيد.

۲۰ اگِه يِگ مَرْد قَد يِگ خاتُو خاو کُنِه و اُو
 خاتُو کِنيز بَشِه کِه بَلدِه يِگو کَسِ دِيگِه و عَدِه
 شُدِه بَشِه، و لِي بَازخَرِيد و اَزاد نَشُدِه بَشِه، بَايد

^a ۱۹:۱۶ دَ زَبُونِ عِبْرانِي اِينِي رَقْمِ نَوشْتِه يِه: "دَ بِلِه خُونِ
 هَمسايِه خُو ايسْتِه نَشْنِيد."

جریمه دده شنه، لیکن اونا کشته نشنه، چراکه او خاتو آزاد نبوده. ۲۱ امو مرد باید جرمانه خو ره بلده خداوند د دان درگه خیمه ملاقات بیره؛ جرمانه شی یگ قوچ بشه. ۲۲ و پیشوا قد امزو قوچ جرمانه بلده ازو آدم د حضور خداوند کفاره کنه؛ اوخته گناه ازو بخشیده موشه.

۲۳ وختیکه د سرزمین کنعان داخل شدید و هر رقم درختا ره بلده خوراک خو شنیدید، میوه ازو ره غیر مجاز حساب کنید؛ تا سه سال بلده شمو غیر مجاز بشه و خورده نشنه. ۲۴ د سال چارم پگ میوه شی مقدس آسته و یگ هدیه بلده ستایش خداوند. ۲۵ مگم د سال پنجم شمو میتنید از میوه شی بخورید؛ ای کار ره کنید تا حاصل خو ره بلده شمو کلو کنه. ما خداوند، خدای شمو آستم.

۲۶ هیچ گوشت ره قد خون شی نخورید. پالپینی و جادوگری نکنید. ۲۷ چوقوهای خو ره کل نکنید و گوشه های ریش خو ره

نَگیرید. ۲۸ جِسْمِ خُو ره بخاطرِ مُرده زخمی
نَکنید و هیچ رقم نشان ره دَ جِسْمِ خُو خال کوبی
نَکنید. ما خُداوند اَسْتُمْ. ۲۹ دُخترِ خُو ره دَ
فاحشه گری وادار نَکنید که بے عِزَتِ شُنه؛ نَشْنه
که مَرْدُمِ سرزمینِ شُمو زناکار شُنه و زمی پُر از
فِسق-و-فِساد شُنه.

۳۰ روزای آرام مَره نگاه کُنید و دَ جایگاه
مُقَدَّس مه اِحترام دَشته بَشید. ما خُداوند اَسْتُمْ.
۳۱ دَ پیشِ کسای که ارواحِ مُرده ها ره حاضر
مُونه نَرَوید و از کسای که قد جنیات مشوره
مُونه کومک طلب نَکنید، تا دَ وسیله ازواناپاک
نَشْنید. ما خُداوند، خُدایِ شُمو اَسْتُمْ. ۳۲ دَ دَمِ
راهِ آدَمِ موی سفید باله شُنید و آدمای پیر ره
اِحترام کُنید؛ از خُدایِ خُو بترسید. ما خُداوند
اَسْتُمْ.

۳۳ وختیکه یگ بیگنه دَ سرزمینِ شُمو قد
شُمو زندگی مُونه، او ره آزار-و-اَذیت نَکنید.
۳۴ بیگنه که قد شُمو زندگی مُونه، دَ مینکل

شُمُو رَقْمِ إِسْرَائِيلِي أَصْلِي بَشَه. أَوْ رَه رَقْمِ خُود
خُو أَلِي دُوسْت بَدَنِيد، چِرَاكَه شُمُو اَم دَ سِرْزَمِينِ
مِصْر بِيگَنَه بُودِيد. مَا خُداوند، خُداي شُمُو
أَسْتُمْ.

۳۵ دَ اِنْدَازَه كِرِفْتُو، تُول كَدُو وَ مَنَك كَدُو
نَبَايَد غَلَطِي كُنِيد. ۳۶ شُمُو بَايَد تَرَازُو هَاي
صَحِيح، سَنگَاي صَحِيح، اَيْفَه صَحِيح وَ هِين^a
صَحِيح دَشْتَه بَشِيد. مَا خُداوند، خُداي شُمُو
أَسْتُمْ كَه شُمُو رَه اَز سِرْزَمِينِ مِصْر بُرُو أَوْرُدُم.
۳۷ پَس شُمُو بَايَد تَمَامِ اِحْكَامِ وَ تَمَامِ قَانُونَاي مَرَه
نِگَاه كُنِيد وَ اُونَا رَه دَ جَاي بِيرِيد. مَا خُداوند
أَسْتُمْ.

^a ۱۹:۳۶ «ایفه» بَلَدَه مَنَك كَدُونِ چِرَايِ خُشَكِ وَ
«هین» بَلَدَه مَنَك كَدُونِ چِرَايِ اَوگِينِ دَ كَارِ مَوْرَفْتِ.

مجازات بلده گناه های مختلف

۲۰

۱ خداوند قد موسیٰ گپ زده گفت:

۲ ”دَ بَنی اسرائیل بُگی، از بَنی اسرائیل یا از بیگنه‌های که دَ اسرائیل زندگی مونه، هر کسی که یکی از بچکیچای خورِ بلده بُتِ مولک تقدیم کنه، باید کُشته شه؛ مردمِ سرزمین شمو باید او ره سنگسار کنه.

۳ ما خود مه رُوی خورِ دَ ضدِ ازو نفر قرار میدیم و او ره از مینکلِ قوم شی قطع مونم، چراکه او از بچکیچای خورِ دَ بُتِ مولک تقدیم کده و دمزی رقم جایگاه مُقدّس مَره ناپاک کده و نامِ مُقدّس مَره بے حرمت. ۴ اگه مردمِ سرزمین شمو از گناهِ امزو نفر چیم پوشی کنه و غیتیکه او یکی از بچکیچای خورِ دَ بُتِ مولک تقدیم کنه او ره نکشه، ۵ اوخته خود مه رُوی خورِ دَ ضدِ امزو نفر و خانوار شی قرار میدیم و او ره از مینکلِ قوم شی قطع مونم، ام او ره و ام پگ

کسای ره که از پُشتِ ازو رفته و رقمِ فاحِشه رفتار کده و خودون ره قد پیروی از بُتِ مولک فاحِشه جور کده.

۶ اگه یگو نفر د پیشِ کسای که ارواحِ مُرده ها ره حاضرِ مونه و د پیشِ کسای که قد جنیات مشوره مونه بوره و ازوا پیروی کده رقمِ فاحِشه رفتار کُنه، ما زوی خوره د ضدِ ازو قرار میدیم و او ره از مینکلِ قوم شی قطع موم.

۷ پس خودون ره تقدیس کنید و مقدّس بشید، چراکه ما خداوند، خدای شمو استم. ^۸ احکام مَره نگاه کنید و اونا ره د جای بیرید. ما خداوند استم که شمو ره تقدیس موم.

۹ هر کسی که آته یا آبه خو ره نالت کُنه، باید کُشته شنه؛ ازی که او آته یا آبه خو ره نالت کده، خون شی د گردونِ خود شی آسته.

۱۰ اگه یگو مرد قد خاتونِ یگ مردِ دیگه زنا کُنه، یعنی قد خاتونِ همسایه خو زنا کُنه، مرد و خاتونِ زناکار باید کُشته شنه. ^{۱۱} اگه یگ

آدم قد خاتونِ آتِه خُو خاو کُنه، اُو شرمگاهِ آتِه
 خُو ره بے پَرده کده؛ هر دُوی ازوا باید کُشته
 شُنه؛ خُونِ ازوا دَ گردونِ خودون شی آسته.
 ۱۲ اگه یگ مرد قد بیری خُو خاو کُنه، هر دُوی
 ازوا باید کُشته شُنه، چراکه اونا مُرتکبِ فِسادِ
 اخلاقی شُدِه؛ خُونِ ازوا دَ گردونِ خودون شی
 آسته. ۱۳ اگه یگ مرد قد مردِ دِیگه رقمِ خاتو
 آلی خاو کُنه، هر دُوی ازوا عملِ زِشت انجام
 دده؛ اونا باید کُشته شُنه؛ خُونِ ازوا دَ گردونِ
 خودون شی آسته. ۱۴ اگه یگ مرد یگ خاتو و
 آبه امزو خاتو ره بَگیره، ای فِسادِ اخلاقی آسته؛
 اونا باید دَ آتِش سوختنده شُنه تا دَ مینکلِ شُمو
 فِسادِ اخلاقی وجودِ نَدشته بَشه. ۱۵ اگه یگ
 مرد قد حیوانِ خاو کُنه، اُو باید کُشته شُنه و
 امو حیوانِ ره ام بُکُشید. ۱۶ اگه یگ خاتو دَ
 یگ حیوانِ نزدیکِ شُنه تا قد ازو خاو کُنه، امو
 خاتو و حیوانِ ره بُکُشید. اونا حتماً باید کُشته
 شُنه؛ خُونِ ازوا دَ گردونِ خودون شی آسته.

۱۷ اگه یگ مرد خوار خُو ره بگیره، چی دُخترِ
 آتِه شی بَشه، چی دُخترِ آبه شی و شرمگاهِ ازُو
 ره بِنگره و او شرمگاهِ امزُو مرد ره بِنگره، ای
 رَسوایی آسته. اونا باید دَ پیشِ چیمِ مردُمِ قومِ
 خُو رانده شنه. او شرمگاهِ خوار خُو ره بے پَرده
 کده؛ او جَزایِ خُو ره مینگره. ۱۸ اگه یگ مرد
 قد یگ خاتونِ که عادتِ ماهوارِ دَره خاو کُنه و
 شرمگاهِ ازُو ره بے پَرده کُنه، او خونریزیِ ازُو ره
 بے پَرده کده و امو خاتو ام ایشته که خونریزیِ
 شی بے پَرده شنه. هر دُوی ازوا باید از مینکلِ
 قومِ خُو قطع شنه.

۱۹ شرمگاهِ خوارِ آبه خُو و خوارِ آتِه خُو ره
 بے پَرده نکو، چُونِ ای کار نزدیکانه تُو ره بے پَرده
 مونه. هر دُوی شمو جَزایِ گناهِ خُو ره مینگرید.
 ۲۰ اگه یگ مرد قد خاتونِ کاکایِ خُو خاو کُنه،
 او شرمگاهِ کاکایِ خُو ره بے پَرده کده. اونا
 جَزایِ گناهِ خُو ره مینگره؛ اونا بے اولادِ مومره.
 ۲۱ اگه یگ مرد خاتونِ برارِ خُو ره که زنده آسته

بگیره، ای یگ کارِ نَجِسِ آسته. او شرمگاهِ برار
خو ره بے پرده کده؛ اونا بے اولاد مومنه.

۲۲ شمو تمام احکام و تمام قانونای مَره نِگاه
کُنید و اونا ره د جای بیرید، تا سرزمینی که شمو
ره دَز شی موبرم که شمو دَز شی جای-د-جای
شَنید، شمو ره قی نکنه. ۲۳ شمو نباید د مطابق
قانونای امزو ملت که ما اونا ره از پیش روی
شمو هی موم رفتار کُنید، چراکه اونا پگ امزی
کارا ره انجام دد و ما ازوا نفرَت کدم. ۲۴ لیکن
ما دَز شمو گفتم که شمو صاحبِ سرزمینِ ازوا
موشید و ما او ره دَز شمو میدیم که صاحب
شی شَنید، صاحبِ سرزمینی که شیر و عسل
از شی جاری آسته. ما خداوند، خدای شمو
آستم که شمو ره از قوم های دیگه جدا کدیم.

۲۵ شمو باید بین حیوانِ پاک و حیوانِ ناپاک
و بین مرغکوی پاک و مرغکوی ناپاک فرق
بیلید. شمو نباید خودون ره د وسیله حیوان یا
مرغک یا چیزای که د روی زمی خَزک مونه

ناپاک کنید، چون ما اونا ره جدا کدیم که بلده
 شمو ناپاک بشه. ^{۲۶} شمو باید بلده ازمه مقدس
 بشید، چراکه ما خداوند، مقدس استم و شمو ره
 از قوم های دیگه جدا کدیم تا شمو از مه بشید.
^{۲۷} مرد یا خاتونی که ارواح مردا ره حاضر
 مونه یا جادوگر آسته، باید کشته شه؛ اونا ره
 سنگسار کنید؛ خون ازوا د گردون شی
 آسته.”

مقررات بلده پیشوایو

۲۱
 ۱ خداوند د موسی گفت: ”قد
 پیشوایو یعنی باچه های هارون گپ
 زده دزوا بگی، هیچ کس از بین شمو خود
 ره بخاطر مرده د مینکل قوم خو ناپاک نکنه،
 ۲ سوی که قومای نزدیک شی بشه، یعنی آبه
 شی، آته شی، باچه شی، دختر شی، برار شی
 ۳ یا خوار شی که دختر خانه و قد شی یگجای
 بشه و شوی نکرده بشه؛ بلده ازوا میتنه خود

ره ناپاک کُنه. ^۴ لیکن اَوْ دَ عِنوانِ شُوی بخاطرِ
قومای خاتُون خُو نباید خود ره دَ مینکلِ قوم خُو
ناپاک کده بے حُرمت کُنه.

^۵ پیشوایو باید دَ وختِ ماتم سر خُو ره کل
نَکُنه، بغلای ریش خُو ره تراش نَکُنه و جسم
خُو ره زخمی نَکُنه. ^۶ اونا باید بلده خُدای
خُو مُقَدَّس بَشه و نامِ خُدای خُو ره بے حُرمت
نَکُنه، چراکه اونا هدیه‌های خاصِ خُداوند، یعنی
خوراکِ خُدای خُو ره تقدیم مونه. امزی خاطر
اونا باید مُقَدَّس بَشه. ^۷ اونا قد خاتُونِ فاحشه
یا ناپاک توی نَکُنه و خاتُونی ره که از شُوی خُو
خطِ گِرِفته نَگیره، چراکه پیشوایو بلده خُدای
خُو مُقَدَّس آسته. ^۸ شُمو باید پیشوا ره مُقَدَّس
بدنید، چراکه اُو خوراکِ خُدای شُمو ره تقدیم
مونه. پس اُو باید بلده شُمو مُقَدَّس بَشه، چُون
ما خُداوند که شُمو ره تقدیس مونم، مُقَدَّس
آستم.

۹ اگه دُخترِ یگ پیشوا دَ وَسِیلَه فاحِشه‌گری
خود ره بے عِزَت کُنه، اُو آتِه خُو ره بے حُرْمَت
کده؛ اُو باید دَ آتِش سوختنده شُنه.

۱۰ پیشوای که دَ مینکلِ برارون خُو مقامِ باله
دَره و دَ سِرِ شی روغونِ مَسَحِ شیو شُده و تعیین
شُده تا کالای پیشوایی بُپوشه، باید دَ وختِ
ماتم موی سر خُو ره جنگل ایله نَکُنه و جاغِه
خُو ره چک نَکُنه. ۱۱ اُو باید دَ سِرِ هیچ مُرده
نَرُوه، حتی بخاطرِ آتِه و آبه خُو ام خود ره ناپاک
نَکُنه. ۱۲ اُو باید از جایگاهِ مُقَدَّس بُرو نَرُوه و
جایگاهِ مُقَدَّسِ خُدای خُو ره بے حُرْمَت نَکُنه،
چراکه روغونِ مَسَحِ خُدای شی مِثْلِ تاجِ دَ سِرِ ازو
آسته. ما خُداوند اَسْتُم. ۱۳ اُو باید قد خاتونی
توی کُنه که دُخترِ خانه بَشه. ۱۴ اُو خاتونِ بیوه،
خاتونِ خطِ گِرِفْتِه و خاتونِ ناپاک یا فاحِشه ره
نَگِیره، بلکه قد دُخترِ خانه از اولادِ بابِه خود
خُو توی کُنه ۱۵ تا اولادِه خُو ره دَ مینکلِ قوم

خُو بے حُرْمَت نَکُنْه. ما خُداوند اَسْتُم که اُو ره
تقدیس مُونُم. ”

۱۶ خُداوند قد مَوسِی گپ زده گُفت: ۱۷ ”قد
هارُون گپ زده بُگی، ’هیچ کُدم از اولادِ ه تُو د
تمام نسل های خُو که دَ جِسْم خُو عِیب دَشْتَه
بَشَه، نَباید نزدیک بییه تا خوراکِ خُداى خُو
ره تقدیم کنه. ۱۸ اَرے، هر کس که دَ جِسْم خُو
عِیب دَره نَباید نزدیک بییه: نه ادمِ کور، نه ادمِ
شَل، نه ادمِ مَنقَه و کسی که سُوءِ شَکَل اَسْتَه،
۱۹ نه کسی که پای مَیدَه یا دِست مَیدَه اَسْتَه،
۲۰ نه پُشت بُغُنْد، نه ادمِ پیلَه-غَلچَه، نه کسی
که دَ چِیم خُو گُل دَره، نه کسی که دانه رِیم تُو
دَره، نه گرگی و نه ام کسی که چُوره اَسْتَه.
۲۱ از اولادِ هارُون پیشوا هر کُدم شی که دَ جِسْم
خُو عِیب دَشْتَه بَشَه، باید نزدیک نیه و هدیه های
خاصِ خُداوند ره تقدیم نَکُنْه؛ اَرے ازی که اُو
دَ جِسْم خُو عِیب دَره، نَباید بلده تقدیم کدون
خوراکِ خُداى خُو نزدیک بییه. ۲۲ اُو میتنه از

خوراکِ خُداى خُو بُخوره، ام از مُقَدَّسِ شى و ام
 از مُقَدَّسَتَرينِ شى. ۲۳ لیکن او باید دَ پُشتِ پرده
 داخِلِ نَشْنه و دَ قُربانگاهِ نَزْدِیکِ نَشْنه، چراکه
 او دَ جِسْمِ خُو عِيبِ دَره؛ نَشْنه که جای های
 مُقَدَّسِ مَره بے حُرْمَتِ کُنه. ما خُداوندِ اَسْتُم که
 اونا ره تَقْدِيسِ مُونم. ”

۲۴ پس مُوسىٰ امی تورا ره دَ هارون و باچه
 های شى و دَ پَگِ بَنِىِ اِسْرَائِيلِ گُفت.

دَ باره مُقَدَّسِ بُودونِ هَدِیهِ ها

۱ خُداوندِ قَدِ مُوسىٰ گَپِ زَدَه گُفت:
 ۲ ” دَ هارون و باچه های شى بُگى
 که قَدِ هَدِیهِ های مُقَدَّسِ که بَنِىِ اِسْرَائِيلِ بَلَدِه مِه
 وَقْفِ مُونِه قَدِ اِحْتِیاطِ رِفْتارِ کُنِه تا نامِ مُقَدَّسِ
 مَره بے حُرْمَتِ نَکُنِه. ما خُداوندِ اَسْتُم. ۳ دَزوا
 بُگى، ’ از پَگِ اَوْلادِه شُمُو دَ تَمَامِ نَسْلِ های
 شُمُو، اگه کُدَمِ کَسِ دَ هَدِیهِ های مُقَدَّسِ که بَنِىِ
 اِسْرَائِيلِ بَلَدِه خُداوندِ وَقْفِ مُونِه نَزْدِیکِ شْنه و

ناپاکی د بِلَه شی بَشَه، اُو نفر باید از حُضُور مه
قطع شُنه. ما خُداوند اَسْتُم.

^۴ هیچ کُدم از اولادِه هارُون که مَرَضِ کولی^a یا
آوریزی دَشته بَشَه، اِجازِه خوردو از هدیه های
مُقَدَّس ره ندره تا که پاک نَشده. کسی که د
یگو چیز دِست بَزنه که د وسیله جَسَدِ مُرده
ناپاک شُده یا آدمی که او مَنی ازو اِنزال شُنه،
^۵ یا کسی که د خَزنده^b دِست بَزنه و د وسیله
ازو ناپاک شُنه، یا د یگو اِنسانِ دِست بَزنه که
د وسیله ازو ناپاک شُنه، هر ناپاکی که او دَشته
بَشَه،^۶ اوخته امو نفر که د امزی چیزا دِست زده
تا شام ناپاک مُومنه. او تا غِیتیکه جِسم خُو ره
قد او غُسل نَدده، نَباید از هدیه های مُقَدَّس
بُخوره.^۷ وختیکه آفتو بِشینه او پاک مُوشه
و بعد ازو میتنه از هدیه های مُقَدَّس بُخوره،

^a ۲۲:۴ د جای «مَرَضِ کولی» د زبونِ عبرانی «مَرَضِ

جلدی ساری» نوشته یه. ^b ۲۲:۵ بلده معنای «خَزنده»

د فصلِ ۱۱ آیه ۴۲ رُجوع کُنید.

چراکه اونا خوراکِ ازو آسته. ^۸ گوشتِ حیوانی
ره که خودمُرده بَشه یا دَ وسیله جانورِ درنده
کُشته شده بَشه اُو نباید بُخوره تا دَ وسیله ازو
ناپاک نَشنه. ما خُداوند آسْتُم.

^۹ پیشوا یو باید احکام مَره نگاه کُنه تا گُناهکار
نَشنه و بخاطرِ بے حُرمتی دَ احکام مه نَمَره.
ما خُداوندی آسْتُم که اونا ره تقدیس مُونم.
^{۱۰} هیچ نفرِ بُرونی باید از هدیه های مُقَدَّس
نَخوره. مهمو و مُزْدُورِ پیشوا ام اجازه ندره که از
هدیه های مُقَدَّس بُخوره. ^{۱۱} لیکن اگه پیشوا
یگ نفر ره قد پیسه خُو بَخره اُو میتنه ازوا
بُخوره؛ و کسی که دَ خانه پیشوا زبده شده،
ام میتنه از خوراکِ ازو بُخوره. ^{۱۲} اگه دُخترِ
پیشوا قد یگ نفرِ بُرونی توی کُنه، اُو نباید از
هدیه های مُقَدَّس بُخوره. ^{۱۳} لیکن اگه دُخترِ
پیشوا بیوه یا خطِ گِرِفته بَشه و اولاد نَدشته
بَشه و پس دَ خانه آته خُو آمده بَشه رقمی که دَ
دُورونِ جوانی خُو بُوَد، اُو میتنه از خوراکِ آته

خُو بُخوره. خُلَاصَه، هِیچِ نَفَرِ بُرونی نَبایدِ اَزُو
خوراکِ بُخوره.

۱۴ اگه یگ نفر نافامیده از هدیه های مُقَدَّس
بُخوره، اُو باید پَنج-یگ شی ره دَ بِلَه شی اِضافه
کُنه و هدیه مُقَدَّس ره دَ پِیشوا بِدیه. ۱۵ پِیشوا یو
باید هدیه های مُقَدَّس ره که بَنی اِسرائیل دَ
خُداوند تَقَدِیم مُونه، بے حُرْمَتِ نَکُنه ۱۶ و باعِث
نَشُنَه که اونا دَ وَسِیلَه خوردونِ هدیه های مُقَدَّس
مُرْتکِبِ جُرْمی شُنَه که جُرْمانه میخایه، چُون ما
خُداوند اَسْتُم که اونا ره تَقَدِیس مُونم.

قُرْبانی که قَبُولِ نَمُوشه

۱۷ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ۱۸ "قد
هَارُون و باچه های شی و قد پَگِ بَنی اِسرائیل
گپ زده دَزوا بُگی، 'از قَوْمِ اِسرائیل^a و

^a ۲۲:۱۸ دَ جای «قَوْمِ اِسرائیل» دَ زِبُونِ عِبْرانی «خانَه
اِسرائیل» نِوِشته یه.

بیگنه‌گونی که دَ اسرائیل زندگی مونه هر کسی که کُدم قُربانی تقدیم مونه، چی نذر بَشه، چی قُربانی داوطلبانه که دَ عنوانِ قُربانی سوختنی دَ خُداوند تقدیم موشه، ^{۱۹} بلده ازی که قُربانی از طرف شُمو قبول شُنه اُو باید یگ حیوانِ نَر و بے عیب از گاوو، از گوسپندو یا بُرْها بَشه. ^{۲۰} حیوانی ره که عیب دَره، تقدیم نکُنید، چُون اُو از طرف شُمو قبول نَموشه.

^{۲۱} وختیکه یگ نفر قُربانی سلامتی ره دَ خُداوند تقدیم مونه، چی بلده پوره کدونِ نذر بَشه، چی بلده قُربانی داوطلبانه، چی از گله بَشه، چی از رمه، اُو باید نَر و بے عیب بَشه تا قبول شُنه. دَزُو باید هیچ عیب نَبَشه. ^{۲۲} حیوانِ کور، استُغو میده، زخمی، آوله‌دار، ریم‌تو یا گرگی ره دَ خُداوند تقدیم نکُنید؛ هیچ کُدم امزیا دَ عنوانِ هدیه خاص بلده خُداوند دَ بله قُربانگاه تقدیم نَشنه. ^{۲۳} لیکن گاو یا مالی که اعضای جسم شی از حدِ درازیا کوتاه بَشه، اُو ره میتنید

دَ عِنْوَانِ قُرْبَانِي دَاوْطَلْبَانَه تَقْدِيمِ كُنِيد، وَلِے بَلْدِه
 نَذْر قَابِلِ قَبُولِ نَبِيَه. ^{۲۴} حَيَوَانِي كِه خَايَه شِي
 كُفْتَه شُدِه بَشَه يََا فِشَارِ دَدَه شُدِه بَشَه يََا پَارَه
 شُدِه بَشَه يََا مَنُثِي شُدِه بَشَه، اَو رَه دَ خُدَاوَنَد
 تَقْدِيمِ نَكُنِيد. شُمُو دَ سِرْزَمِينِ خُو اِي رَقْمِ نَكُنِيد
^{۲۵} و از بيگنه گوام از اِي رَقْمِ حَيَوَانَا نَكِيرِيد كِه
 دَ عِنْوَانِ خُورَاكِ دَ خُدَايِ خُو تَقْدِيمِ كُنِيد؛ چُون
 اَوْنَا نَاقِصِ و عَيْبِي اَسْتَه و از طرفِ شُمُو قَبُولِ
 نَمُوشَه. ”

^{۲۶} خُدَاوَنَد قَد مَوْسِي كَپِ زَدَه كُفْت: ”
^{۲۷} و خَتِيكَه يِگِ گَاوِ يََا گَوْسِپُو و يََا بَزُ زِيدَه
 مَوْشَه، اَو بَايَدِ تَا هَفْتِ رُوزِ دَ پِيشِ اَبِه خُو بُمَنَه
 و از رُوزِ هَشْتَمِ بَعْدِ اَو بَلْدِه قُرْبَانِي دَ عِنْوَانِ
 هَدِيَه خَاصِ خُدَاوَنَدِ قَابِلِ قَبُولِ اَسْتَه. ^{۲۸} لِيكِنِ
 گَاوِ يََا مَالِ رَه قَد چُوچَه شِي قَتِي دَ يِگِ رُوزِ
 حَلَالِ نَكُنِيد. ^{۲۹} و خَتِيكَه قُرْبَانِي شُكْرْگَزَارِي رَه
 دَ خُدَاوَنَدِ قُرْبَانِي مُونِيد، اَو رَه دَ طَرِيْقَه قُرْبَانِي
 كُنِيد كِه از طرفِ شُمُو قَبُولِ شَنَه. ^{۳۰} گَوْشَتِ

ازو باید دَ امزُو روز خورده شُنه و هیچ چیز شی
تا صُبح باقی نَمنه. ما خُداوند اَسْتُم.

۳۱ پس احکام مَره نِگاه کُنید و اونا ره دَ
جای بیرید. ما خُداوند اَسْتُم. ۳۲ نامِ مُقَدَّس مَره
بے حُرْمَت نَکُنید تا ما دَ مینکلِ بَنی اِسْرائیل
مُقَدَّس بَشُم. ما خُداوند اَسْتُم که شُمو ره تقدیس
مُونُم، ۳۳ ما که شُمو ره از سرزمینِ مِصر بُرو
اُورْدُم تا خُدای شُمو بَشُم. ما خُداوند اَسْتُم.

دَ باره زمان های تعیین شده

۲۳ ۱ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت:
۲ ”قد بَنی اِسْرائیل توره گُفته دَزوا
بُگی، ’اینیا زمان های اَسْتِه که خُداوند تعیین
کده تا شُمو دَ عِنوانِ عیده‌های مُقَدَّس اِعلان
کُنید. اینیا زمان های مه اَسْتِه:

روزِ آرام

۳ دَ یگ هفته شش روز کار کنید، لیکن روزِ هفتم، روزِ آرام بلده آرام کدو و مراسمِ مُقَدَّس آسته. دَ امزو روز هیچ کار نکنید؛ او یگ روزِ آرام دَ احترامِ خُداوند دَ تمامِ جای های بُود-و-باش شُمو آسته.

عیدِ پِصَح و فطیر

۴ اینیا زمان های تعیین شده خُداوند آسته، عید های مُقَدَّس که شُمو باید دَ وختای مُقرر شده ازوا برگزار کنید. ۵ دَ ماهِ اوّل، دَ روزِ چاردهم دَ غیتِ آفتو ششتو قُرْبانِی پِصَح دَ خُداوند تقدیم شنه؛ ۶ دَ روزِ پوزدهم امزو ماه، عیدِ فطیر بلده خُداوند آسته؛ دَ مُدتِ هفت روز شُمو نانِ فطیر بُخورید. ۷ دَ روزِ اوّل شُمو یگ جلسه مُقَدَّس برگزار کنید؛ دَ امزو روز هیچ کار روزمره خوره انجام نَدید. ۸ بلده هفت روز شُمو

هدیه های خاص بلده خداوند تقدیم کنید و د روز هفتم یگ مراسم مقدس برگزار شنه؛ د امزو روز هیچ کار روزمره خو ره انجام ندید.

عیدِ نوبَرِ حاصلات

۹ خداوند قد موسی گپ زده گفت: ۱۰ "قد بنی اسرائیل گپ زده دزوا بگی، وختی د سرزمینی که ما دز شمو میدیم داخل موشید و حاصل شی ره درو مونید، اوخته یگ قوده از نوبَر حاصلات خو د دیر پیشوا بیرید. ۱۱ اوخته پیشوا قوده ره د حضور خداوند بلند کنه تا او از طرف شمو قبول شنه؛ پیشوا قوده ره د روز بعد از روز آرام بلند کنه. ۱۲ د روزی که قوده ره بلند مونید، شمو یگ گوسپون یگ ساله بے عیب ره د عنوان قربانی سوختنی د حضور خداوند تقدیم کنید؛ ۱۳ هدیه غله-و-دانه ازو دو حصه

از ده حصّه یگ ایفه^a بهترین آردِ روغو گت شده
 آسته، ای یگ هدیه خاص و خوشبوی مَوردِ
 پَسندِ خداوند آسته؛ امچنان هدیه وُچی کدنی
 ازو یگ حصّه از چار حصّه یگ هین^b شرابِ
 انگور آسته. ^{۱۴} شُمونان، غلّه-و-دانه پریو شده
 و خوشه های تازه ره تا روزی ره نَخورید تا
 وختیکه قربانی خُداى خُو ره تقدیم کُنید. ای
 یگ قانونِ دایمی بلده پگِ نسل های شُمو دَ
 تمامِ جای های بُود-و-باش شُمو آسته.

عیدِ پنجاهم

^{۱۵} از صَباحِ امزُو روزِ آرام، یعنی بعد از روزی
 که قوده هدیه بلند کدنی ره میرید، هفت هفته
 پوره ره بلده خُو حساب کُنید. ^{۱۶} تا صَباحِ روزِ
 آرامِ هفتم حساب کُنید که پنجاه روز موشه،
 اوخته یگ هدیه غلّه-و-دانه نو دَ خداوند تقدیم

^a ۲۳:۱۳ تقریباً دو کیلو. ^b ۲۳:۱۳ تقریباً یگ لیتر.

کُنید. ۱۷ دَ امزُو روز هر کُدم شُمو از خانه
 های خُو دُو نان ره دَ عِنوانِ هدیه بلند کَدنی
 بیرید، هر نان از دُو دَهْمِ یگ ایفه بهتَرین آردِ
 خمیرمایه تُو پُخته شده بَشه؛ اونا هدیه نَوَبَرِ
 حاصِلاتِ بَلدِه خُداوند آسته. ۱۸ قد نان ها قتی
 هفت گوسپونِ یگ سالِه بے عیب، یگ نَرگاو و
 دُو قوچ ره تقدیم کُنید. اونا قد هدیه غَلّه-و-دانه
 و هدیه وُچی کَدنی خُو یگ قُرَبانی سوختنی بَلدِه
 خُداوند آسته، یگ هدیه خاص و خوشبوی مَوردِ
 پَسندِ خُداوند. ۱۹ شُمو امچنان یگ تَکه ره بَلدِه
 قُرَبانی گُناه و دُو بارِه نَرِ یگ سالِه ره دَ عِنوانِ
 قُرَبانی سلامتی تقدیم کُنید. ۲۰ پیشوا باید امو
 دُو بارِه نَرِ ره قد نانِ نَوَبَرِ حاصِلاتِ دَ عِنوانِ
 هدیه بلند کَدنی دَ حُضورِ خُداوند بلند کُنه؛ اونا
 دَ خُداوند مُقَدَّس آسته و بَلدِه پیشوا دده شُنه.
 ۲۱ دَ امزُو روز شُمو باید اعلان کده یگ جلسِه
 مُقَدَّس بَرگزار کُنید و هیچ کارِ روزمره خُو ره
 انجام نَدید. ای یگ قانونِ دایمی دَ پگ نسل

های شُمو دَ تمامِ جای های بُود-و-باش شُمو
آسته.

۲۲ وختیکه حاصلِ زمینِ خُو ره دِرَو مُونید،
جَغِه زمینِ خُو ره دِرَو نَکُنید و خوشه های ره
که بعد از دِرَو باقی مَنده جَم نَکُنید، بَلکه اونا
ره بَلده مردُمای غَرِیب و بیگنه ایله بَدید. ما
خُداوند، خُدای شُمو آسْتَم.”

عیدِ شیپورها

۲۳ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ۲۴ ”قد
بَنی اسرائیل توره گُفته دَزوا بُگی، دَ ماهِ هفتم،
روزِ اوّلِ ماه باید بَلده شُمو یگ روزِ آرام بَشه،
یگ مراسمِ مُقَدَّسِ یادآوری که قد آوازِ شیپورها
اعلانِ موشه. ۲۵ دَ امزُو روز هیچ کارِ روزمره
خُو ره انجام نَدید، بَلکه هدیه خاص دَ خُداوند
تقدیم کُنید.”

روزِ کِفاره

۲۶ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ۲۷ ”دَ روزِ دَهَمِ امزی ماهِ هفتمِ روزِ کِفاره آسته. او باید بلده شمو یگ مَراسِمِ مُقدَّسِ بَشَه. دَ امزُو روزِ شمو باید خودون ره پرهیز^a کُنید و هدیه خاص بلده خُداوند تقدیم کُنید. ۲۸ دَ امزُو روزِ هیچ کار نَکُنید، چراکه او روزِ کِفاره آسته تا بلده شمو دَ حُضورِ خُداوند، خُدای شمو کِفاره شنه. ۲۹ هر کسی که دَ امزُو روزِ خود ره پرهیز نَکنه، او باید از قومِ خُو قطع شنه. ۳۰ و هر کسی که دَ امزُو روزِ کدَم کار انجام بَدیه، ما او ره از مینکلِ قومِ شی نابود مُونم. ۳۱ دَ امزُو روزِ هیچ کار ره انجام نَدید. ای یگ قانونِ دایمی دَ پگِ نسلِ های شمو دَ تمامِ جای های بُود-و-باش

^a ۲۷:۲۳ پرهیز یعنی از خوراک، از زناشویی و دیگه لَذت های دُنیا.

شُمو آسته. ۳۲ اُو بَلدِه شُمو یگ روزِ کامِلاً آرام
 بَشه و دَ اُو روزِ شُمو خودون خُو ره پرهیز کُنید؛
 از شامِ روزِ نُهَمِ ماهِ هفتم تا شامِ روزِ دَهَمِ، روزِ
 آرام ره نگاه کُنید.

عیدِ چَپری ها

۳۳ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ۳۴ ”قد
 بنی اسرائیل توره گُفته دَزوا بُگی: دَ روزِ
 پوزدَهَمِ امزی ماهِ هفتم، عیدِ چَپری ها بَلدِه هفت
 روزِ دَ اِحترامِ خُداوند آسته. ۳۵ دَ روزِ اوّل یگ
 جلسِه مُقدّس برگزار شُنه؛ دَ امزُو روزِ هیچ کارِ
 روزمِرِه خُو ره انجام نَدید. ۳۶ بَلدِه هفت روز
 هدیه های خاص بَلدِه خُداوند تقدیم کُنید؛ دَ روزِ
 هشتم بسم جلسِه مُقدّس ره برگزار کُنید و هدیه
 های خاص بَلدِه خُداوند تقدیم کُنید. ای ختمِ
 عید آسته؛ دَ امزی روزِ هیچ کارِ روزمِرِه خُو ره
 انجام نَدید.

۳۷ اینیا زمان های تعیین شده خُداوند آسته
 که شُمو باید دَ عنوانِ مَراسِمِ های مُقَدَّسِ اِعلانِ
 کُنید تا هدیه های خاصِ بِلدِه خُداوند تقدیم
 کُنید، یعنی قُربانی های سوختنی، هدیه های
 غَلّه-و-دانه، قُربانی های سلامتی و هدیه های
 وُچی کَدنی ره، هر کُدم شی ره دَ روزِ مُعینِ شی.
 ۳۸ امی زمان ها علاوه از روزای آرام خُداوند،
 علاوه از هدیه های شُمو، علاوه از پَگِ نذر
 های شُمو و علاوه از تمامِ هدیه های داوطلبانه
 که شُمو دَ خُداوند تقدیم مُونید آسته.

۳۹ دَ روزِ پوزدَهَمِ ماهِ هفتم، وختیکه حاصلِ
 زمی ره جم کدید، عیدِ خُداوند ره بِلدِه هفت
 روز برگزار کُنید؛ یگ روزِ آرام دَ روزِ اوّل و یگ
 روزِ آرام دَ روزِ هشتم آسته. ۴۰ دَ روزِ اوّل میوه
 بهترینِ درختا، شاخه های درختای خُرمای و شاخه
 های درختای پُربلگ و بید های لبِ جوی ره بِلدِه
 خُو بگیریید و دَ حُضورِ خُداوند، خُدای خُو بِلدِه
 هفت روز خوشی کُنید. ۴۱ شُمو هر سال امی

عیدِ ره بلده هفت روز دَ احترامِ خُداوند برگزار
 کُنید. ای یگ قانونِ دایمی بلده تمامِ نسل های
 شُمو آسته؛ دَ ماهِ هفتمِ امی عیدِ ره برگزار کُنید.
 ۴۲ شُمو بلده هفت روز دَ چَپری ها زندگی کُنید؛
 پگِ باشنده های اصلی اسرائیل باید دَ چَپری ها
 زندگی کُنه، ۴۳ تا نسل های آینده شُمو بدنه،
 که ما بنی اسرائیل ره وختیکه از سرزمینِ مصر
 بُرو اُوردُم، اونا ره دَ چَپری ها جای-د-جای کدُم.
 ما خُداوند، خُدای شُمو آسْتُم. ”
 ۴۴ دَ امزی رقم، مُوسیٰ زمان های تعیین شده
 خُداوند ره بلده عیدها دَ بنی اسرائیل اعلان کد.

قانونِ دَ باره چراغدان و میزنان

۱ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت:
 ۲ ”دَ بنی اسرائیل امر کُو که روغونِ
 خالصِ زبْتونِ کُفته شده بلده چراغ ها بیره تا
 چراغ ها دایم روشو بَشه. ۳ هارون باید چراغا
 ره دَ منِه خیمه ملاقات دَ بُرونِ پرده صندوقِ

شهادت آماده کنه، تاکه از شام تا صُبح دَ حُضُورِ
 خُداوند همیشه روشو بَشه. ای بَلدِه تمام نسل
 های شُمویگ حُکمِ دایمی آسته. ^۴ هارُون باید
 چراغا ره همیشه دَ بَلِه چراغدانِ طِلّایِ خالِصِ †
 دَ حُضُورِ خُداوند آماده نِگاه کنه.

نانِ مُقَدَّس

^۵ از بهترین آرد بَگیر و ازو دوازده نانِ تُکی
 پُخته کو، هر کُدم شی دُو حِصّه از ده حِصّه یگ
 ایفه بَشه. ^۶ اوخته اونا ره دَ دُو قطار، دَ هر قطار
 شش نان دَ بَلِه میزی که قد طِلّایِ خالِصِ پوشنده
 شُدِه دَ حُضُورِ خُداوند بچین. ^۷ دَ بَلِه هر قطارِ
 نان، بُخورِ خوشبُوی خالِصِ ره بیل تا دَ عِنوانِ
 نشانی نان تقدیم شنه و یگ هدیه خاص بَلدِه
 خُداوند بَشه. ^۸ هر روزِ آرام هارُون باید اونا ره
 دَ حُضُورِ خُداوند دَ ترتیبِ بچینه؛ ای یگ تعهدِ

† ۲۴:۴ خُروج. ۲۵:۳۱

دایمی از طرفِ بنی اسرائیل آسته. ^۹ نان ها از هارون و باچه گون شی موشه که باید اونا ره دَ یگ جای مُقَدَّس بُخوره، چُون امی نان ها از هدیه های خاصِ خُداوند بلده ازو کاملاً مُقَدَّس آسته. ای حق دایمی ازو آسته.

مجازاتِ آدمِ کُفرگویی

^{۱۰} دَ امزو غیت باچه یگ خاتونِ اسرائیلی که آته شی یگ مردِ مصری بُود، بُر شده دَ مینکلِ بنی اسرائیل امد؛ و باچه خاتونِ اسرائیلی قد یگ نفرِ اسرائیلی دَ منِه خیمه گاه جنگ کد. ^{۱۱} اوخته باچه خاتونِ اسرائیلی کُفرگویی کده نام^a خُداوند[‡] ره نالت کد. پس مردُم او ره گِرِفْتِه دَ پیشِ موسی اورد. نامِ آبه امزو باچه شلومیت

^a ۲۴:۱۱ بنی اسرائیل دَ جای کَلِمِه «خُداوند» از کَلِمِه «نام» اِسْتِفاده موکد، چُون دَ تورات نوشته شده که «نامِ خُداوند، خُدای خُو ره دَ مقصدِ باطلِ دَ زبون خُو نیرو.»

‡ ۲۴:۱۱ خُرُوج ۲۰:۷.

دُخترِ دِبری از طایفه دان بُود. ۱۲ اونا امو باچه
ره دَ بَندي خانه اَندخت تا خاست-و-اِراده خُداوند
بلدِه ازوا معلوم شُنه.

۱۳ و خُداوند قد مُوسى گپ زده گُفت: ۱۴ ”امو
کسى که نالت کده، او ره از خيمه گاه بُرو بُبر
و پگ کساي که شنيده دستاي خُو ره دَ سرِ
ازو بيله و بعد ازو تمام جماعت او ره سنگسار
کنه. ۱۵ قد بنى اسرائيل توره گُفته بگي، هر
کسى که خُداى خُو ره نالت کنه، جزاي گناه
خُو ره مينگره. ۱۶ و هر کسى که دَ نامِ خُداوند
کُفرگويي کنه، او حتماً بايد کُشته شُنه. تمام
جماعت بايد او ره سنگسار کنه، چي بيگنه
بشه، چي اسرائيلي اصلى. يگ نفر وختيکه دَ
نامِ خُداوند کُفرگويي مونه، او بايد کُشته شُنه.
۱۷ هر کسى که يگ آدم ره بُکُشه، او بايد
کُشته شُنه. ۱۸ هر کسى که يگ حيوان ره بُکُشه
بايد تاوانِ ازو ره بديه، يعنى جان دَ عِوضِ جان.
۱۹ هر کسى که همسايه خُو ره عيبي کنه، امو

کار ره که او کده، امو کار باید دَ حقِ ازو انجام دده شنه: ^{۲۰} یعنی میده کدو دَ عِوضِ میده شدگی، چیم دَ عِوضِ چیم، دندو دَ عِوضِ دندو؛ خلاصه امو رقم که امو نفر ره عیبی کده، امو رقم خودِ ازو باید عیبی شنه. ^{۲۱} کسی که یگ حیوان ره بکُشه، تاوان شی ره باید بدیه، لیکن کسی که انسان ره بکُشه، او باید کُشته شنه. ^{۲۲} شمو باید بلده بیگنه و اسرائیلی اصلی یگ قانون دشته بشید؛ ما خداوند، خدای شمو اَسْتُمْ.

^{۲۳} اوخته موسیٰ امی چیزا ره دَ بنی اسرائیل گُفت و اونا امو نفرِ کُفرگوی ره از خیمه‌گاه برو برده سنگسار کد. بنی اسرائیل امو رقم کد که خداوند دَ موسیٰ امر کدد.

سالِ آرام

^۱ خداوند دَ کوهِ سینا قد موسیٰ گپ زده گُفت: ^۲ ”قد بنی اسرائیل توره

۲۵

گفته دزوا بُگی،^۱ وختی دَ سرزمینی که ما
 دَز شُمو میدیم داخل موشید، اوخته زمی باید
 دَ احترامِ خداوند آرام کُنه. ^۳ بلده شش سال
 زمینای خُو ره کِشت کُنید و دَمزُو شش سال
 تاکای انگور خُو ره تاکبری کُنید و حاصلِ
 ازوا ره جَم کُنید. ^۴ لیکن سالِ هفتم باید کاملاً
 سالِ آرام بلده زمی بشه، یگ سالِ آرام دَ
 احترامِ خداوند. دَ امزُو سال زمین خُو ره کِشت
 نَکُنید و تاکای انگور خُو ره تاکبری نَکُنید.
^۵ چیزی که دَ زمین شُمو سربخود سوز مونه،
 او ره دِرُو نَکُنید و انگورای تاک خُو ره که
 تاکبری نَکدید، جَم نَکُنید؛ بیلید که امو سال
 بلده زمی یگ سالِ آرام بشه. ^۶ لیکن شُمو
 میتنید امزُو چیزای که زمی دَ دورونِ سالِ آرام
 خُو حاصلِ میدیه بخورید؛ خود شُمو، غلامای
 شُمو، کنیزای شُمو، مُزدورای شُمو و بیگنه‌های
 که قد شُمو زندگی مونه؛ ^۷ و بلده چارپایای

شُمو و جانورای وَحشی سرزمین شُمو تمام
حاصلِ زمی خوراک آسته.

سالِ پِنجاهُم

^۸ شُمو باید بَلدِه خو هفت سالِ آرامِ سالِ ها
ره حسابِ کُنید، یعنی هفت ضَرِبِ هفت سال
و سالِ های هفت سالِ آرامِ بَلدِه شُمو چل-و-نُه
سالِ موشه. ^۹ اوخته دَ روزِ دَهَمِ ماهِ هفتمِ شُمو دَ
آوازِ بلندِ شیپورِ بزَید؛ دَ روزِ کِفاره که روزِ دَهَمِ
آسته دَ سراسرِ سرزمینِ شُمو باید شیپورِ زده
شُنه. ^{۱۰} شُمو سالِ پِنجاهُم ره مُقدَّسِ حساب
کُنید و آزادی ره دَ سرزمینِ خُو دَ تمامِ باشنده
های شی اِعلانِ کُنید. ای بَلدِه شُمو یگ «سالِ
جشن» بَشه؛ هر کُدَمِ شُمو پس دَ خانه-و-جای
خُو بورید و هر کُدَمِ شُمو پس دَ مینکلِ اولادِ
بابه خُو بورید. ^{۱۱} سالِ پِنجاهُم بَلدِه شُمو «سالِ
جشن» بَشه؛ دَ او سالِ کِشت-و-کارِ نَکُنید و
حاصلِ خودروی ره دِرو نَکُنید و انگورا ره از

تاک های که تاک بُری نَشده، نَچینید، ۱۲ چراکه سالِ جشن آسته؛ او بلده شُمو مُقدَّس بَشه؛ دَ امزُو سال تنها چیزای ره بُخورید که دَ زمی سربخود سَوُز مونه.

۱۳ دَ امزی «سالِ جشن» هر کُدم شُمو پس دَ جای-و-خانه خُو بورید. ۱۴ اگه یگ زمی ره دَ همسایه خُو سَودا مَونید یا از همسایه خُو میخرید، یگدیگه خُو ره بازی نَدید. ۱۵ زمی ره دَ مُطابقِ تعدادِ سال های بعد از سالِ جشن از همسایه خُو بخر، یعنی او مُطابقِ سال های حاصلاتِ باقی منده، زمی ره بلده تُو سَودا کُنه. ۱۶ اگه تا سالِ پنجاهم سال های کلو منده بَشه، قِیمتِ شی ره کلو کُو و اگه سال های شی کم منده بَشه، قِیمتِ شی ره کم کُو، چراکه تنها حاصلِ سال های باقی منده دَز شُمو سَودا موشه. ۱۷ شُمو یگدیگه خُو ره بازی نَدید؛ از خُدای خُو بترسید. ما خُداوند خُدای شُمو آسْتُم.

۱۸ شُمو قانونای مَره دَ جای بیرید و احکام مَره
 نِگاه کده عملی کُنید تا بتنید دَ سرزمین خُو دَ
 اَمْنِیتِ زِندگی کُنید. ۱۹ اوخته زمی حاصلِ خُو
 ره میدیه و شُمو سیر مُوخوَرِید و دَ اَمْنِیتِ دَ زِشی
 زِندگی مُونید. ۲۰ اگه شُمو بُگید، ”دَ سالِ هفتم
 مو چیزخیل بُخوری اگه کِشتِ نَکُنی و حاصلِ
 خُو ره جمِ نَکُنی؟“ ۲۱ ما دَ سالِ ششمِ بَرکتِ
 خُو ره دَ بِلِه شُمو رِی مُونم، دَ اندازِه که زمی
 حاصلِ سه ساله ره بِلده شُمو بدیه. ۲۲ وختیکه
 شُمو دَ سالِ هشتمِ زمینِ خُو ره کِشتِ کُنید،
 هنوز ام از حاصلِ کُهنه مُوخوَرِید و دَ سالِ نهم
 تا غَیتیکه حاصلِ شی مییه، شُمو از حاصلِ
 کُهنه مُوخوَرِید.

بازخِریدِ مُلک-و-زمی

۲۳ زمی ره بِلده همیشه سودا نَکُنید، چُون
 زمی از مه یه؛ شُمو دَ پیشِ از مه مُسافرِ و مهمو
 اَسْتید. ۲۴ دَ تمامِ سرزمینِ خُو که زمی گِرِفْتید،

باید حقِ بازخِرید شی ره دَ صاحبِ اصلی شی
 بدید. ۲۵ اگه یگ برارِ اسرائیلی شُمو دِست‌تَنگ
 شُدِه یگ تُوته زمین خُو ره سَودا مونه، اوخته
 یکی از قومای نزدیک شی باید بییه و چیزی ره
 که برار شی سَودا کده بازخِرید کُنه. ۲۶ اگه امو
 نفر کُدم کسی ره نَدشته بَشه که بازخِرید کُنه،
 ولے پسان اموقس پیسه دَ دِست بیره که بتنه
 زمین خُو ره بازخِرید کُنه، ۲۷ اوخته او سال‌های
 فروشِ زمی ره حساب کُنه و باقی‌مَنده قِیمت
 شی ره پس دَ امزو کس بدیه که زمی ره دَ بله
 شی سَودا کُدد؛ و زمین شی دَزو پس دده شُنه.
 ۲۸ لیکن اگه تَوانِ پس خِریدون شی ره نَدشته
 بَشه، اوخته چیزی که سَودا شُدِه، تا سالِ جشن
 دَ پیش کسی که او ره خِریده، باقی بُمَنه؛ مگم
 دَ سالِ جشن باید پس دده شُنه و صاحبِ اصلی
 زمی پس دَ مُلک-و-جای خُو بییه.

۲۹ اگه یگو کس جای زندگی خُو ره که دَ
 مَنه شار دیوالدار بَشه سَودا کُنه، بعد از سَودا

کدون شی تا یگ سال حقِ بازخِردِ شی ره دَره؛
 امی حقِ بازخِردِ فقط بلده یگ سال آسته.
 ۳۰ و اگه پیش از تکمیل شُدونِ یگ سالِ پوره
 بازخِردِ نَشُد، اوخته امو خانه که دَ شارِ دیوالدار
 آسته بلده دایم دَ امزو کسی که خِریده و دَ نسل
 های ازو تعلقِ میگیره؛ او نباید دَ سالِ جشن
 پس دده شُنه. ۳۱ لیکن خانه‌های که دَ آغیلا
 آسته و دَ گردِ خو دیوال ندره، باید دَ جُمله زمین
 اطرافِ حسابِ شُنه. اونا میتنه بازخِردِ شُنه و
 دَ سالِ جشنِ پس دده شُنه. ۳۲ دَ باره شارای
 لاویا: خانه های که دَ شارای لاویا آسته، اونا
 همیشه حقِ بازخِردِ ازوا ره دَره. ۳۳ چیزای که
 از مُلکیتِ لاویا قابلِ بازخِردِ بَشه، یعنی خانه
 سَودا شُده دَ شارای که دَ زوا تعلقِ دَره، دَ سالِ
 جشنِ باید پس دده شُنه، چُون خانه‌های شارای
 لاویا مُلکیتِ ازوا دَ مینکلِ بنی اسرائیل آسته.
 ۳۴ لیکن علفچر های که دَ گردِ-و-بَرِ شارای

لاویا آسته سَوَدا نَشْنه، چُون اَوَنا مُلْکِیتِ دایمی
ازوا آسته.

کومک بلده غریبا

۳۵ اگه برارِ اسرائیلی تُو دست‌تنگ شده د
حالتِ خرابِ پیشِ ازتو مییه، تُو دزو کومک
کو، رقمی که د بیگنه یا مسافرِ کومک مونی
تا او بتنه قد تُو زندگی کنه. ۳۶ ازو سود نگیر
و فایده‌کشی نکو، بلکه از خدای خُو بترس
و بیل که امو برارِ اسرائیلی تُو قد تُو زندگی
کنه. ۳۷ پیسه خُو ره بلده ازو سرِ سود ندی
و خوراک ره بلده ازو بخاطرِ فایده‌کشی ندی.
۳۸ ما خداوند، خدای شمو آستم که شمو ره از
سرزمینِ مصر برو اوردُم تا سرزمینِ کنعان ره
دز شمو بدیم و خدای شمو بشم.

دَ بَارِه آزادی غُلاما

۳۹ اگه یگ برارِ اسرائیلی تُو که قد تُو آسته دست‌تنگ موشه و خود ره دَز تُو سَودا مونه، اُو ره وادار نَکو که رقمِ یگ غُلام بِلده تُو خدمت کنه. ۴۰ اُو رقمِ یگ مُزدورکار یا مهمو که قد تُو زندگی مونه دَ پیش تُو بَشه و تا سالِ جشن بِلده تُو خدمت کنه. ۴۱ بعد ازو از پیش تُو آزاد شنه، خود شی و بچکیچای شی قد ازو قتی، و پس دَ پیشِ خانوار خُو و دَ مُلکِ بابَه‌کلونای خُو بوره. ۴۲ چُون اونا بَنده های ازمه یه که ما اونا ره از سرزمینِ مصر بُرو اُوردم. پس اونا نباید رقمِ غُلاما سَودا شنه. ۴۳ دَ بله ازوا دَ سختی حُکمرانی نَکو، بلکه از خُدای خُو بترس. ۴۴ اگه میخاهی غُلام و کنیز دَشته بَشی، از مِلتِ های که دَ گرد-و-بر تُو آسته غُلام و کنیز بخر. ۴۵ امچنان شُمو میتنید از مردُمای بیگنه که دَ مینکل شُمو زندگی مونه و از خانوارای

ازوا که قد شُمو آسته و دَ سرزمین شُمو دَ دُنیا
 اَمده، غُلام و کَنیز بِخَرید. اونا مُلکیت شُمو
 موشه. ^{۴۶} بعد از خود خُو، شُمو میتنید اونا ره
 دَ عِنوانِ مُلکیتِ بَلده بچکِچای خُو بیلید، تا
 بَلده همیشه مُلکیتِ میراثی ازوا بَشه. امیا ره
 شُمو میتنید غُلام خُو کُنید. لیکن دَ باره برارون
 شُمو، یعنی دَ باره بنی اسرائیل، هیچ کس دَ بَله
 برارِ اسرائیلی خُو دَ سختی حُکمرانی نَکنه.

^{۴۷} اگه یگ بیگنه که دَ مینکل شُمو زندگی
 مونه دَوْلتمند شُنه و دَ عینِ حال یگ برارِ
 اسرائیلی شُمو دِست‌تنگ شُده خود ره دَ امزُو
 بیگنه که دَ مینکل شُمو زندگی مونه یا دَ یکی
 از خانوارِ امزُو بیگنه سَودا کُنه، ^{۴۸} بعد ازُو
 که خود ره سَودا کده، باید حقِ بازخِردِ خُو ره
 دَشته بَشه. یکی از برارون شی میتنه که او ره
 بازخِردِ کُنه، ^{۴۹} یا کاکای شی یا باچه کاکای
 شی ام میتنه او ره بازخِردِ کُنه، یا یگو کس
 از اولادِ بابِه شی که خون‌شَریک شی بَشه، او

ام میتنه اُو ره بازخِرد کُنه. اگه خودِ ازو دارا
 شُنه، اُو ام میتنه خود ره بازخِرد کُنه. ۵۰ اُو باید
 قد امزو کسی که اُو ره خریده، از سالی که
 خود ره سودا کده تا سالِ جشنِ حساب کُنه و
 قِیمَتِ بازخِردِ شی نظر دَ تعدادِ سالِ ها بشه؛
 مَدَتی ره که اُو قد امزو بیگنه بُوده باید مُطابقِ
 مُزدِ یگ مُزدورکارِ حسابِ شُنه. ۵۱ اگه تا سالِ
 جشنِ سالِ های کلو باقی مَندد، اُو دَ مُطابقِ
 امزوا پِیسِه بازخِردِ خُو ره از قِیمَتی که سودا
 شُدَد، پس بَدیه. ۵۲ و اگه تا سالِ جشنِ سالِ های
 کم باقی مَندد، قد شی حساب-و-کِتَاب کُنه و
 مُطابقِ تعدادِ سالِ ها پِیسِه بازخِردِ خُو ره دَزو
 پس بَدیه. ۵۳ امو رقم که یگ مُزدورکار سالانه
 دَ کارِ گِرفته موشه اُو ام دَ پیشِ نفرِ بیگنه باید
 امو رقم بشه؛ امو بیگنه نَباید دَ پیشِ نظر تُو دَ
 سختی دَ بِلِه ازو حُکمرانی کُنه. ۵۴ ولے اگه اُو
 دَ امزی طریقه ها بازخِردِ نَشُد، اُو باید دَ سالِ
 جشنِ آزاد شُنه، ام خودِ ازو و ام بچکیچای شی.

۵۵ چون ما اُمُو اَسْتُمْ که بنی اسرائیل غُلَامای شی آسته؛ اونا غُلَامای مه آسته که ما اونا ره از سرزمینِ مِصر بُرو اُورْدُم. ما خُداوند، خُدای شُمُو اَسْتُمْ.

بَرکت بِلدِه کسای که اِطَاعَت مَوْنِه

۲۶^۱ بِلدِه خُو بُت ها جور نَکْنِید و مَجَسْمه های تراش شُدِه و سَتُون های پَرَسَتِشی بِلدِه خُو اِیَسْتَلجی نَکْنِید و سنگای ره که دَزِشی عکس کنده شُدِه دَ سرزمینِ خُو جای نَدِید تا اونا ره سَجده کُنِید، چراکه ما خُداوند، خُدای شُمُو اَسْتُمْ. ^۲ روزای آرام مَرِه نِگاه کُنِید و دَ جایگاهِ مُقَدَّس مه اِحترام دَشته بَشِید. ما خُداوند اَسْتُمْ. ^۳ اگه از دِستورای مه پِیروی کُنِید و احکام مَرِه نِگاه کده دَ جای بَیْرِید، ^۴ اوخته بارش ها ره دَ مَوَسْم شی بِلدِه شُمُو رِبی مَوْنُم و زمی حاصِل خُو ره مِیدیه و دِرختای بیابو میوه مِیگیره. ^۵ خرمون جُغول

کدون شُمو تا وختِ چِندونِ انگورِ دوامِ مونه و
چِندونِ انگورِ شُمو تا وختِ کِشتِ کدونِ زمی .
شُمو نانِ خُو ره سیرِ مُوخوَرِید و دَ سرزمینِ خُو
دَ اَمَنیتِ زندگیِ مُونِید .

۶ ما دَ سرزمینِ شُموِ صُـلح-و-آرامِشِ ره برقرار
مُونُم و شُموِ آرامِ خاوِ مَوْرِید و هیچِ کسِ شُموِ ره
نَمِیترِسنه . ما حیوانایِ دَرِندهِ ره ازِ سرزمینِ شُمو
گَمِ مُونُم و هیچِ شمشیرِ دُشموِ ازِ سرزمینِ شُمو
تیرِ نَمُوشه . ۷ شُمو ازِ پُشتِ دُشمنایِ خُوِ مَوْرِید
و اونا دَ پیشِ رُویِ شُموِ قدِ شمشیرِ کُشتهِ شُدِه
موفته . ۸ پنجِ نفرِ شُموِ صدِ نفرِ ره پیشِ مونه و
صدِ نفرِ شُموِ هزارهاِ نفرِ ره؛ و دُشمنایِ شُموِ دَ
پیشِ رُویِ شُموِ قدِ شمشیرِ کُشتهِ شُدِه موفته .

۹ ما دَ بِلِهِ شُموِ نظرِ لُطفِ مُونُم و شُموِ ره
بارورِ کدهِ تعدادِ شُموِ ره کَلوِ مُونُم و عهدِ خُو
ره قدِ شُموِ نِگاهِ مُونُم . ۱۰ شُمو ازِ غَلّه-و-دانه
کُهِنهِ سالِ تیرِ شُدِه مُوخوَرِید و غَلّه-و-دانهِ کُهِنه
ره بُرِ کدهِ بِلِدِهِ حاصِلِ نوِ جایِ جورِ مُونِید .

۱۱ ما جایگاهِ خُورِه دَ مینکل شُمو قرار میدیم و
 ما از شُمو کرک نَموکنم. ۱۲ ما دَ مینکل شُمو
 حرکتِ مُونم و خُدای شُمو موشم و شُمو قوم
 مه موشید. ۱۳ ما خُداوند، خُدای شُمو آستم که
 شُمو ره از سرزمینِ مصر بُرو آوردم تا دیگه غلامِ
 مصرِبا نبشید. ما بندهای یوغِ غلامی شُمو ره
 میده کدم و باعثِ شدم که شُمو سر بلند راه
 بگردید.

جَزای ناطاعتی

۱۴ لیکن اگه از آید مه نشنید و پگِ امزی
 احکامِ ره دَ جای نیرید، ۱۵ اگه دستورای مَره
 رد کُئید و دلِ شُمو از قانونای مه بدبُر شنه و
 تمامِ احکامِ مَره دَ جای نورده عهدِ مَره میده
 کُئید، ۱۶ ما اینی کارا ره دَ حقِ شُمو مُونم:
 ما ترس-و-وحشتِ ره دَ بله شُمو میرم و مَرَضِ
 کُشنده و تاوی ره که چیمای شُمو ره از کار میله
 و زندگی شُمو ره از بین موبره. و شُمو تخمِ ره دَ

زَمِينِ خُو بے فایده کِشت مُونید، چراکه دُشَمَنای
 شُمو حاصِل شی ره مُخوره. ۱۷ ما رُوی خُو ره
 دَ ضِد شُمو قرار میدیم و شُمو دَ وَسِیلَه دُشَمَنای
 خُو شِکست مُوخورید؛ کسای که از شُمو بد
 مُوبره دَ بِلَه شُمو حُکمرانی مُونه و دَ حَالِیکَه
 هیچ کس شُمو ره دُمبال نَمونه شُمو دُوتا مُونید.
 ۱۸ و اگه باوجودِ امزی چیزا ام از آید مه
 نَشُدید، اوخته شُمو ره بخاطرِ گناه های شُمو
 هفت برابر جزا میدیم. ۱۹ ما غُرورِ قُدرت شُمو
 ره میده مُونم و آسمون شُمو ره دَ بِلَه شُمو رِقْمِ
 آین و زَمینِ شُمو ره رِقْمِ مِس جور مُونم. ۲۰ قُوتِ
 شُمو بے فایده مَصْرَفِ مُوشه، چراکه زَمینِ شُمو
 حاصِلِ خُو ره نَمیدیه و دِرختای زَمینِ شُمو میوه
 نَمیگیره.

۲۱ و اگه هنوز ام دَ خِلَافِ مه رفتار کدید و از
 آید مه نَشُدید، اوخته بخاطرِ گناه های شُمو هفت
 برابر بلاها ره دَ سر شُمو میرم. ۲۲ ما جانورای
 وَحْشی بیابو ره دَ ضِد شُمو رِبی مُونم تا شُمو

ره از اولادای شُمو محروم کُنه و چارپایای شُمو
 ره نابود کُنه و تعداد شُمو ره کم کُنه و سَرک
 های شُمو ره خالی کُنه. ^{۲۳} اگه باوجودِ امزی
 چیزا اصلاح نَشْدید و دَ خِلاف مه رفتار کدید،
^{۲۴} اوخته ما ام دَ خِلاف شُمو رفتار مُونم و شُمو
 ره بخاطرِ گناه های شُمو هفت برابر جزا میدیم.
^{۲۵} ما شمشیر ره دَ ضدِ شُمو میرم تا انتقامِ میده
 کدونِ عهدِ مَره بگیریه. وختیکه دَ شارای خُو دوتا
 کُنید، مَرَضِ وُبا ره دَ مینکل شُمو رِبی مُونم و
 شُمو دَ دِستِ دُشمو تسلیم موشید. ^{۲۶} غیتیکه
 ذخیره آرد شُمو ره از بین بُرم^a، اوخته ده خاتو دَ
 یگ تندور نان شُمو ره پُخته مونه و نان ره وزن
 کده بلده شُمو جیره میدیه، شُمو مُوخوَرید، و لے
 سیر نَموشید. ^{۲۷} اگه باوجودِ ازی ام، از آید مه
 نَشْدید و دَ خِلاف مه رفتار کدید، ^{۲۸} اوخته ما

^a ۲۶:۲۶ دَ جای «ذخیره آرد شُمو ره از بین بُرم» دَ زبون

عبرانی «تِیاقِ نان شُمو ره میده کُنم» نوشته یه.

قد قار-و-عَضَبَ دَ خِلَافِ شُمُو رِفْتَارِ مُونْمِ و ما
 خود مه شُمُو ره بخاطرِ گناه های شُمُو هفت برابر
 جَزَا مِیدِیم. ۲۹ از شِدَّتِ گُشَنگی شُمُو گوشتِ
 باچه گو و دُخترِون خُو ره مُوخورِید. ۳۰ ما بُتخانِه
 های^a شُمُو ره خراب کده قُربانگاه های بُخورِ
 خوشبُوی شُمُو ره مِیده مُونْمِ و لاش های شُمُو
 ره دَ بِلِه لاش های بُت های شُمُو پورته کده
 از شُمُو کِرک مُونْمِ. ۳۱ ما شارای شُمُو ره
 خراب مُونْمِ، جای های مُقَدَّس شُمُو ره بیرو
 مُونْمِ و خوشبُویی های خوشایند شُمُو ره بُوی
 نَمُونْمِ. ۳۲ ما سرزمین شُمُو ره بیرنه جور مُونْمِ
 و دُشمنای شُمُو که دَزشی جای-د-جای مُوشه
 اُو ره دِیده خِیرو مُومنه. ۳۳ شُمُو ره دَ مینکلِ
 مِلَّت ها تیت پَرَک مُونْمِ و شمشیر خُو ره بُر کده از
 پُشت شُمُو مِییم. سرزمین شُمُو بیرنه جور مُوشه

^a ۲۶:۳۰ دَ زِبُونِ عِبْرانی «جای های بلند» نوشته یه که
 مقصد شی «جای های عبادت» آسته و مردُم دَمَزُو جای
 ها خُدایون خُو ره عبادت مُوكد.

و شارای شُمو دَ خَرابه تَبْدیل مُوشه. ^{۳۴} اوخته
 زمی دَ تمامِ روزای که بیرو مُومنه و دَ حالیکه
 شُمو دَ سرزمینِ دُشمنای خُو آستید، از سال های
 آرام خُو لَذتِ مُوبره؛ آره، زمی آرام مُونه و
 سال های آرام خوره پوره مُونه. ^{۳۵} زمی دَ تمامِ
 روزای که بیرو مُومنه، امورقم آرام مُونه که دَ
 سال های آرام شُمو دَ وختیکه شُمو دَ بله ازو
 زندگی مُوکدید، او رقم آرام نکدد.

^{۳۶} و باقی منده های شُمو که زنده مُومنه،
 ما دَ دل های ازوا دَ سرزمینِ دُشمنای شُمو
 سُستی-و-ضعیفی میندزم؛ حتی صدای بلگی
 که دَ وسیله باد بُرده مُوشه، اونا ره دوتا دلجی
 مُونه و اونا رقیمی دوتا مُونه که بگی از دم
 شمشیر دوتا مُونه و موفته، باوجودِ که کس
 اونا ره دُمال نمونه. ^{۳۷} اونا یگ دَ بله دیگه
 موفته، فقط بگی که از دمِ شمشیر دوتا مُونه؛
 و شُمو توانایی مقاومتِ دَ برابرِ دُشمنای خُو
 ره نمیداشته بشید. ^{۳۸} شُمو دَ مینکلِ ملت ها

مُومِرِيد و زَمِينِ دُشْمَنای شُمو، شُمو ره مُوخوره.
۳۹ و باقی‌مانده های شُمو دَ سرزَمِينِ دُشْمَنای
شُمو بخاطرِ گُناه‌های خودون خُو و ام بخاطرِ
گُناه‌های بابِه‌کلونای خُو گَنده مُوشه.

۴۰ لیکن اگه اونا گُناه‌های خودون خُو ره و
گُناه‌های بابِه‌کلونای خُو ره اِقرار کُنه که اونا دَز
مه خیانت کده و دَ خِلافِ مه رفتار کده ۴۱ -- و
امزی خاطر ما ام دَ خِلافِ ازوا رفتار کُدم و اونا
ره دَ سرزَمِينِ دُشْمَنای ازوا اُورُدم -- و اگه اونا
دِل‌های ناخْتِنِه خُو ره نَرم-و-فروتن کُنه و جَزای
گُناه‌های خُو ره قَبُول کُنه، ۴۲ اوخته ما عهد خُو
ره قد یعقوب و قد اسحاق و قد ابراهیم دَ یاد
خُو میرُم و اُمُو سرزَمی ره ام دَ یاد خُو میرُم.
۴۳ لیکن اوّل زمی باید از وِجُودِ ازوا خالی شُنه
و بعد ازو زمی میتنه از سال‌های آرام خُو لِذَت
بُره و اونا جَزای گُناه‌های خُو ره مینگره، چراکه
اونا قانونای مَره رَد کد و اونا از احکام مه بدبُر
شُد. ۴۴ مگم باوجودِ امزی چِیزا، وختیکه اونا دَ

سرزمینِ دُشمنایِ خُو آسته، ما اونا ره رد نَمونم
 و ازوا اوقس بدبر نَموشم که اونا ره بیخی از
 بین بُرم و عهد خُو ره قد ازوا میده کنم --
 چون ما خداوند، خُدای ازوا آستم -- ^{۴۵} بلکه
 ما بخاطر ازوا عهدِ بابَه کلونای ازوا ره د یاد
 خُو میرم که ما اونا ره د پیش چیم ملّت ها از
 سرزمینِ مصر بُرو اوردُم تا خُدای ازوا بشم. ما
 خداوند آستم.

^{۴۶} اینمیا قانون ها، دستور ها و احکامِ شریعت
 آسته که خداوند بینِ خود خُو و بنی اسرائیل د
 کوه سینا د وسیله موسی قرار دد.

بازخريدِ کسای که خود ره وقف کده

۱ خداوند قد موسی گپ زده گُفت:
 ۲ "قد بنی اسرائیل توره گفته دزوا
 بگی، 'اگه یگ نفر نذرِ خاص د گردون خُو
 میگیره که قیمتِ انسان ره د خداوند بدیه،
 ۳ قیمتِ بلده مرد اینی آسته: از بیست تا شصت

ساله قِیْمَتِ شی پنجاهِ مِثقالِ نُقره دَ مُطابِقِ مِثقالِ
 جایگاهِ مُقَدَّسِ آسته. ^۴ اگه خاتو بَشه، قِیْمَتِ
 شی سی مِثقالِ آسته. ^۵ اگه عُمَرِ امزو نفر از پنج
 تا بیست سال بَشه، بلده باچه قِیْمَتِ شی بیست
 مِثقالِ آسته و بلده دُختر ده مِثقالِ. ^۶ اگه سِنِ شی
 از یگ ماه تا پنج سال بَشه، قِیْمَتِ بلده باچه
 پنج مِثقالِ نُقره یه و قِیْمَتِ بلده دُختر سه مِثقالِ
 نُقره آسته. ^۷ و اگه امو نفر شصت ساله یا کلوتر
 بَشه، اوخته قِیْمَتِ بلده مرد پوزده مِثقالِ آسته و
 بلده خاتو ده مِثقالِ آسته. ^۸ اگه نذر کُننده کلو
 غریب بَشه که قِیْمَتِ تعیینِ شُده ره دده نَتنه،
 اوخته او باید دَ دیرِ پیشوا اُورده شُنه و پیشوا
 نظر دَ و س-و-توانِ امزو شخصِ قِیْمَتِ بلده شی
 تعیینِ کُنه.

^۹ اگه نذر یگ حیوانِ بَشه، از حیوانای که دَ
 عِنوانِ قُربانی دَ خُداوند اُورده موشه، هر چیزی
 ره که دَ خُداوند بیره، مُقَدَّسِ آسته. ^{۱۰} اوره باید
 اَلِیش نَکنه و دَ جای شی دیگه ندیه، نه خُوب

ره دَ جای بد و نه بد ره دَ جای خوب. اگه یگ
 حیوان ره دَ جای دیگه حیوان بدیه، اوخته ام
 حیوانِ اوّل و ام حیوانی که دَ جای شی دده شده
 مُقَدَّس آسته. ۱۱ و اگه نذر یکی از حیوانای
 ناپاک بشه که دَ عنوانِ قربانی دَ خداوند قابلِ
 تقدیم کدو نییه، اوخته امو حیوان باید دَ دیر
 پیشوا آورده شه. ۱۲ و پیشوا نظر دَ خوبی و
 بدی حیوان قِیمت شی ره تعیین کنه؛ اونمو
 قِیمت شی بشه. ۱۳ اگه صاحب شی بخایه او
 ره بازخريد کنه، او باید پنج-یگ قِیمت تعیین
 شده ره دَ بله قِیمت شی اضافه کده بدیه.

۱۴ اگه یگ نفر خانه خو ره دَ عنوانِ هدیه
 مُقَدَّس دَ خداوند وقف کنه، پیشوا باید نظر دَ
 خوبی و بدی شی قِیمت شی ره تعیین کنه؛
 اونمو قِیمت شی بشه. ۱۵ و اگه امو نفر که
 خانه خو ره وقف کده میخایه او ره بازخريد
 کنه، او باید پنج-یگ قِیمت تعیین شده ره دَ بله
 قِیمت شی اضافه کده بدیه و خانه ازو موشه.

۱۶ اگه یگ نفر یگ ٹوٹہ زمی ره از مُلک خُو دَ
 خُداوند وَقَفِ كُنْه، قِيَمَتِ ازُو بايد مُطابِقِ تَخْمِ رَو
 شی تعیین شنه. بَلَدِه زمینی که یگ بارِ خَرِ جَو
 كِشْت شنه پَنجَاهِ مِثْقَالِ نُقْرَه بَشَه. ۱۷ اگه اُو
 نفر زمين خُو ره دَ سَالِ پَنجَاهُمُ وَقَفِ كُنْه، قِيَمَتِ
 شی پُورَه باقی مومنه. ۱۸ لیکن اگه زمی بعد
 از سالِ پَنجَاهُمُ وَقَفِ شُنْه، پیشوا باید قِيَمَتِ شی
 ره دَ مُطابِقِ سالِ های که تا سالِ پَنجَاهُمُ آينده
 باقی مَنده حِسَابِ كُنْه و از قِيَمَتِ شی کم كُنْه.
 ۱۹ و اگه اُمُو نفرِ که زمی ره وَقَفِ كده میخایه
 اُو ره بازخريد كُنْه، اُو باید پَنج-يگِ قِيَمَتِ تعیین
 شُدِه ره دَ بَلَه قِيَمَتِ شی اِضافَه كده بَدِيَه و اُمُو
 زمی دَزُو تَعْلُقِ مِيگِيرَه. ۲۰ لیکن اگه اُو زمين
 خُو ره بازخريد نَكْدِ يا زمی دَ بَلَه يگُو كسِ
 دِيگَه سَوْدَا شُد، اُو دِيگَه اُو ره بازخريد نَمِيْتَنَه.
 ۲۱ و اُمُو زمی وَخْتِيكَه دَ سَالِ پَنجَاهُمُ آزاد شُنْه،
 اُو رَقْمِ زمينِ وَقَفِ شُدِه بَلَدِه خُداوند، مُقَدَّسِ
 آسْتَه و مُلْكِيَتِ پیشوا موشه.

۲۲ اگه یگو کس زمینی ره د خُداوند وَقَف کُنه که از کسِ دِیگه خَریده شُدِه بَشِه و از زمینِ میراثی خود شی نَبَشِه، ۲۳ اوخته پیشوا باید مَبْلَغِ قِیْمَتِ شی ره تا سالِ پِنجَاهُم حساب کُنه و قِیْمَتِ شی باید د امزُو روز د عِنوَانِ هَدِیَه مُقَدَّس د خُداوند دَدِه شُنه. ۲۴ امُو زمی د سالِ پِنجَاهُم د امزُو کسی پس دَدِه مُوشه که از شی خَریده شُدُد، یعنی د کسی که امُو زمی مُلکِ میراثی شی آسته. ۲۵ پگِ قِیْمَتِ ها باید د مُطَابِقِ مِثْقَالِ جَايگَاهِ مُقَدَّسِ تَعْيِينِ شُنه که بیست گِیراه^a یگ مِثْقَالِ مُوشه.

۲۶ اُولبَارِی حَیوَانَا که د عِنوَانِ اُولبَارِی د خُداوند تَعْلُقِ دَرِه، هِیچ کس نَمِیْتَنِه اُو ره وَقَف کُنه، چی گاو بَشِه، چی گوسپو؛ اُو از خُداوند آسته. ۲۷ لَیکن اگه اُو اُولبَارِی یگ حَیوَانِ

^a ۲۷:۲۵ وَزَنِ «یگ مِثْقَالِ» تَقْرِیْباً دوازده گرام بُوَد و وَزَنِ «یگ گِیراه» یگ کَمک زیادتر از نیم گرام بُوَد.

ناپاک بشه، اوخته او ره میتنه که د مُطابقِ
قیمت شی بازخريد کُنه و پنج-يگ د قیمت شی
إضافه کُنه. اگه بازخريد نشُد، او باید د قیمتِ
تعيين شده سودا شنه.

^{۲۸} ليکن از تمام چیزای که يگ نفر دره و
بلده دایم د خداوند وقف مونه، چی انسان بشه،
چی حیوان و چی زمین میراثی، هیچ چیز شی
سودا یا بازخريد نشنه، چون هر چیزی که بلده
دایم وقف شده بشه بلده خداوند کاملاً مقدس
آسته. ^{۲۹} هر انسانی که بلده دایم وقف شده
بشه، بازخريد شده نمیتنه؛ او باید کشته شنه.

^{۳۰} تمام ده-يگ زمی، چی از غله-و-دانه زمی
بشه، چی از میوه درختای شی د خداوند تعلق
دره و بلده خداوند مقدس آسته. ^{۳۱} اگه کدم
کس میخایه که یگو چیز ره از ده-يگ خو
بازخريد کُنه، او باید پنج-يگ قیمت شی ره
د بله شی اضافه کده بدیه. ^{۳۲} تمام ده-يگ گله
و رمه یعنی هر چیزی که از تی سوته چيو چوپو

تیر موشه، بلده خداوند مُقَدَّس آسته. ^{۳۳} او باید
خوب و بد شی ره روش نکنه و آلیش نکنه؛
اگه آلیش کنه، ام امو حیوان و ام حیوانی که د
جای شی دده شده مُقَدَّس آسته و بازخرد شده
نمیتنه. ”

^{۳۴} اینمیا احکامی بود که خداوند د موسی د
کوه سینا بلده بنی اسرائیل دد.